İLKOKUL

HAYAT BİLGİSİ

2

DERS KİTABI

YAZARLAR

Asude DOKUMACI
Nihal ÖZDEMİR GÖK
Zinnur DOKUMACI

DEVLET KİTAPLARI

BİRİNCİ BASKI

....., 2019

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI ..... : 6974
DERS KİTAPLARI DİZİSİ ..... : 1829

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

Editör
Dr. Öğr. Üyesi Kadir ADAMAZ

Dil Uzmanı
Hatice DOLGUN

Program Geliştirme Uzmanı
Dr. Öğr. Üyesi Gülenaz SELÇUK

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı
Öğr. Gör.Altan ÇAKMAK

Rehberlik Uzmanı
Selin ÇALIŞKAN

Görsel Tasarım Uzmanı
Gökhan YILMAZEL
Selim SÜRGİT
Elif IŞIK
Cenk Özgür BAŞKAYA

ISBN 978-975-11-4909-1

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulunun 18.04.2019 gün ve 8 sayılı kararı ile ders kitabı olarak kabul edilmiş, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 28.05.2019 gün ve 10444088 sayılı yazısı ile birinci defa 251.588 adet basılmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif Ersoy

ANDIMIZ

Türküm, doğruyum, çalışkanım.

İlkem küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak; yurdumu, milletimi özümden çok sevmektir.
Ülküm yükselmek, ileri gitmektir.

Ey Büyük Atatürk!

Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ant içerim.

Varlığım Türk varlığına armağan olsun.

Ne mutlu Türküm diyene!

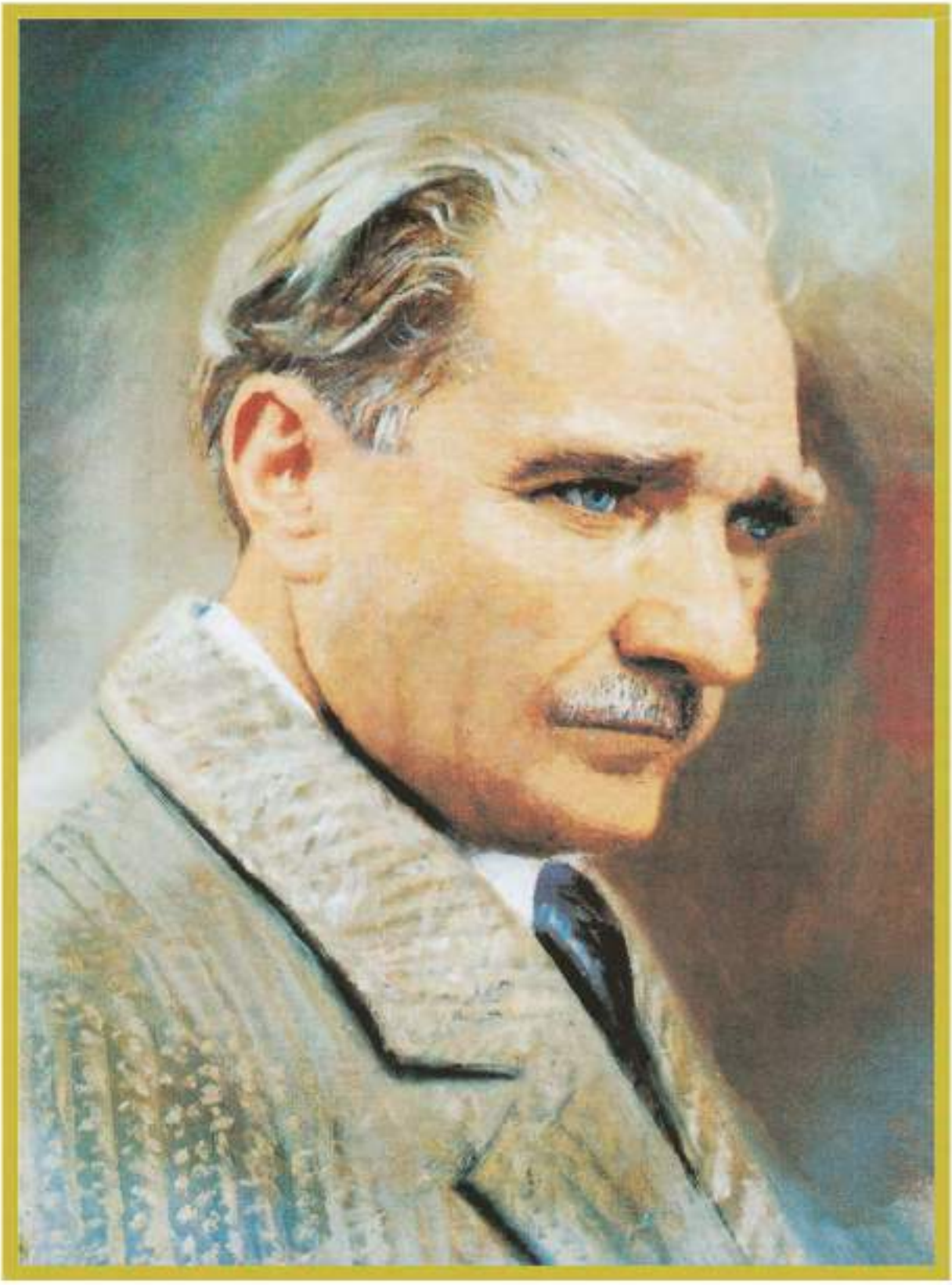

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: OKULUMUZDA HAYAT 12

KENDİMİZİ TANITIYORUZ 14
BİREYSEL FARKLILIKLARIMIZ 20
OKULA HAZIRLANIYORUZ 23
GÖRÜŞLERİM DEĞERLİDİR 26
OKULUMUZUN ÇEVRESİ 30
ÖZENLİ KULLANIYORUZ 33
BİRLİKTEN KUVVET DOĞAR 38
İLETİŞİME ÖNEM VERİRİZ 42
DİNLEMEYİ BİLİYORUZ 46
KURALLAR HER YERDE 49
İHTİYAÇLARIMIZ VE İSTEKLERİMİZ 53
ÜNİTE DEĞERLENDİRME 56
BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR 59

2. ÜNİTE: EVİMİZDE HAYAT 64

AKRABALARIMIZ 66
AKRABALARIMIZI SEVERİZ 71
EVİMİZİN ADRESİ 75
EVDEKİ SORUMLULUKLARIMIZ 78
AİLECE KARAR ALIYORUZ 82
EVİMİZDE TASARRUF 85
DUYARLIYIZ 89
İŞLERİMİZİ PLANLAYALIM 92
ÖNCELİKLERİMİZ 96
ÜNİTE DEĞERLENDİRME 100
BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR 103

3. ÜNİTE: SAĞLIKLI HAYAT 106
SAĞLIKLI BÜYÜYORUZ 108
DENGELİ BESLENİYORUZ 112
YEMEKTEYİZ 116
SAĞLIĞIMIZ İÇİN TEMİZLİK ŞART 119
SAĞLIĞIMIZ İÇİN ÇALIŞANLAR 123
MEVSİMİNDE YİYORUZ 128
MEVSİME UYGUN GİYİNİYORUZ 131
ÜNİTE DEĞERLENDİRME 135
BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR 138

4. ÜNİTE: GÜVENLİ HAYAT 140
ULAŞIM TÜRLERİ VE ARAÇLARI 142
ULAŞIMDA GÜVENLİK KURALLARIMIZ 146
TRAFİKTE YARDIMCI OLURUZ 150
ACİL DURUM NUMARALARIMIZ 153
TEKNOLOJİYİ GÜVENLİ KULLANIYORUZ 157
OYUN ARAÇLARINDA GÜVENLİK 160
ÜNİTE DEĞERLENDİRME 163
BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR 167

5. ÜNİTE: ÜLKEMİZDE HAYAT 170
ÜLKEMİZİN YERİ 172
BAYRAĞIMIZ VE İSTİKLÂL MARŞIMIZ 176
ATATÜRK'ÜN ÇOCUKLUĞU 180
MİLLÎ GÜN VE BAYRAMLARIMIZ 183
DİNÎ BAYRAMLARIMIZ 187
KÜLTÜREL MİRASIMIZ 190
ÜLKEMİZE GÖÇ EDENLER 196
ÜRETTİKLERİMİZ 199
ÜNİTE DEĞERLENDİRME 202
BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR 206

6. ÜNİTE: DOĞADA HAYAT 208
BİTKİLER VE HAYVANLAR 210
BİTKİ YETİŞTİRME VE HAYVAN BESLEME 214
DOĞAL UNSURLAR 217
GERİ DÖNÜŞÜM 221
DOĞA OLAYLARI 224
DOĞAL AFETLER 227
DOĞAL AFETLERE KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER 230
YÖNÜMÜZÜ BULUYORUZ 235
DÜNYA'NIN HAREKETLERİ 239
ÜNİTE DEĞERLENDİRME 243
BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR 246

EKLER
SÖZLÜK 248
EK-1 257
CEVAP ANAHTARI 259
KAYNAKÇA 260
GÖRSEL KAYNAKÇA 261
TÜRKİYE HARİTASI 271

ORGANİZASYON ŞEMASI

Ünite Adı

Ünite Konu Başlıkları

Sayfa Numarası

Üniteye Hazırlık Soruları

Düşünelim Simgesi

Konu ile ilgili ön bilgileri harekete geçirecek bölümdür.

Konu Başlığı

Konu Anlatımı ile İlgili Bilgi Köşesi

DİNLEMEYİ BİLİYORUZ

DÜŞÜNELİM

Siz konuşurken arkadaşınız sözünüzü kesti. Neler hissedersiniz? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Hangi görselde dinleme kurallarına uyuluyor? Söyleyiniz.

Bu soruyu kim cevap vermek ister?

Konuşma ve dinleme sözlü iletişimde çok önemlidir. Konuşurken ses tonumuza, kas ve anlamlı cümleler kurmaya, dinleyicinin yüzüne bakmaya, söz hakkı alarak konuşmaya dikkat etmeliyiz. Kendimize güvenerek konuşmalıyız.

Dinlerken, konuşanın yüzüne bakmalıyız, sözünü kesmemeliyiz. Başka işlerle uğraşmamalıyız. Göz temas kurmalıyız. Böylece, olumlu bir iletişim kurmuş oluruz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun sözcükleri yazınız.

yüksek sesle günaydın göz temas sözünü

1. Sabah okulda gördüğüm arkadaşıma ..... derim.
2. Öğretmenimi dinlerken ..... kurarım.
3. Arkadaşım konuşurken ..... bekerim.
4. Sınıfta ..... konuşmam.

46 47

İnceleyelim Simgesi

İşlenen konu ile ilgili görsellerin ve anlatımların yer aldığı bölümü gösteren simgedir.

Etkinlik Zamanı Simgesi

Anlatılan konu ile ilgili bilgi ve becerileri arttıracak olan etkinlik bölümünü gösteren simgedir.

Değerlendirelim Simgesi

Anlatılan konularda öğrenileni ölçme bölümünü gösteren simgedir.

1. ÜNİTE

OKULUMUZDA HAYAT

KONULAR

1. KENDİMİZİ TANITIYORUZ
2. BİREYSEL FARKLILIKLARIMIZ
3. OKULA HAZIRLANIYORUZ
4. GÖRÜŞLERİM DEĞERLİDİR
5. OKULUMUZUN ÇEVRESİ
6. ÖZENLİ KULLANIYORUZ
7. BİRLİKTEN KUVVET DOĞAR
8. İLETİŞİME ÖNEM VERİRİZ
9. DİNLEMEYİ BİLİYORUZ
10. KURALLAR HER YERDE VAR
11. İHTİYAÇLARIMIZ VE İSTEKLERİMİZ

ÜNİTE HAZIRLIKLARIMIZ

1. En çok ne yapmaktan hoşlanıyorsunuz? Anlatınız.
2. Bu yıl arkadaşlarınızda hangi değişiklikleri gördünüz? Anlatınız.

KENDİMİZİ TANITIYORUZ

DÜŞÜNELİM

Kendinizi tanıtırken neler söylersiniz?

İNCELEYELİM

Sude ile Mehmet'in kendini tanıtırken hangi ifadeleri kullandıklarını söyleyiniz.

Merhaba arkadaşlar! Benim adım Mehmet, soyadım ÇALIŞKAN. Sekiz yaşındayım. Bu yıl ikinci sınıfa gidiyorum. Uzun boyluyum. 27 kiloyum. Gözlerim mavi, saçlarım ise sarıdır. Futbol oynuyorum. Bisiklete binebiliyorum. Müzik dinlemekten hoşlanıyorum. Bağlama çalmayı öğrenmek için kursa gitmek istiyorum.

Merhaba arkadaşlar! Benim adım Sude, soyadım GÜVEN. Uzun kahverengi saçlarım var. Gözlerim kahverengi, beyaz tenliyim. Boyum kısa, 25 kiloyum. Ben kitap okumaktan hoşlanıyorum. Boş vakitlerimde resim yapıyorum. Hayvanları çok seviyorum. Bu yüzden bir kedi besliyorum. Gelecekte veteriner olmak istiyorum.

Dış görünüşümüzle ilgili görülebilen özelliklerimiz fiziksel özelliklerdir. Boy, kilo, göz rengi, saç rengi ve ten rengi gibi.

Fiziksel özelliklerimiz birbirimizden farklı olduğu gibi yapmaktan hoşlandıklarımız, ilgi ve yeteneklerimiz de farklı olabilir. Kimimiz kitap okumaktan, kimimiz ise basketbol oynamaktan hoşlanır. Kimimiz bağlama çalabilirken, kimimiz de güzel resim yapabilir. Herkesin yapmak istedikleri de farklı olabilir.

Kendimizi tanıtırken yaşımızı, kaçıncı sınıfta okuduğumuzu, fiziksel özelliklerimizi, hoşlandığımız şeyleri, yapabildiklerimizi ve yapmak istediklerimizi söyleyebiliriz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki çocukların fiziksel özelliklerini söyleyiniz.

Cem Masal Kâmil Esma

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki boşluklara kendi özelliklerinizi yazınız.

Teninizin rengi:

.....

Gözünüzün rengi:

.....

Saçınızın rengi:

.....

Boyunuz:

.....

Kilonuz:

.....

Hoşlandıklarınız:

.....

.....

Yapabildikleriniz:

.....

.....

Yapmak istedikleriniz:

.....

.....

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıda özellikleri anlatılan çocukların resimlerini bulunuz. Resimlerin altına çocukların isimlerini yazınız.

.....

İsmail güzel resim yapar.
Onur futbol oynar.
Zuhal çiçekleri çok sever.
Nihal güzel şarkı söyler.
Meral hayvanları çok sever.

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Doğru olanların başındaki elmayı yeşil renge, yanlış olanların başındaki elmayı kırmızı renge boyayınız.

1. Göz rengi fiziksel özelliklerden biridir.
2. Herkes aynı fiziksel özelliklere sahiptir.
3. Hayvansever olmak fiziksel bir özelliktir.
4. Boy uzunluğu fiziksel özelliktir.
5. Arkadaşlarımız aynı ilgi alanlarına sahiptir.

Aşağıdaki cümleleri okuyunuz, örnekteki gibi uygun ifadelerle eşleştiriniz.

1. Uzun boyluyum, kahverengi saçlıyım.
2. Halk oyunlarını oynayabilirim.
3. Bağlama çalmak istiyorum.
4. Belgesel izlemekten keyif alırım.
5. Saçlarım sarı, gözlerim mavidir.
6. Şarkı söylemeyi çok severim.

Yapabildiklerim

Fiziksel özelliklerim

Yapmak istediklerim

Hoşlandıklarım

ETKİNLİK ZAMANI

Yapmaktan hoşlandığınız bir etkinliğin resmini çiziniz.

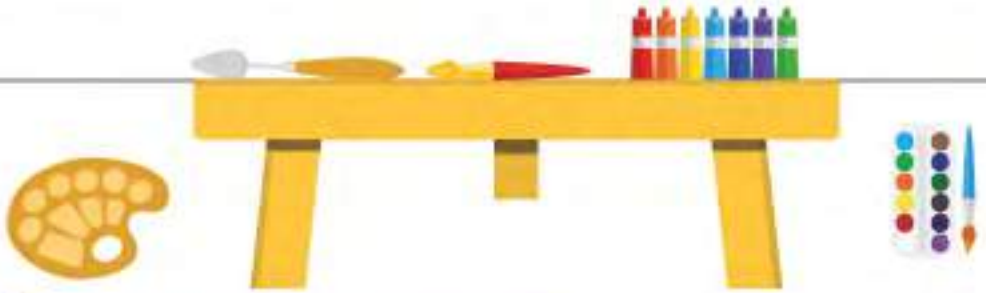

DEĞERLENDİRELİM

Sıra arkadaşınızdan farklı olan ilgi alanlarınız nelerdir? Yazınız.

.....

.....

BİREYSEL FARKLILIKLARIMIZ

DÜŞÜNELİM

En yakın arkadaşınızla benzer ve farklı olan özelliklerinizi söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki resimlerde çocukların ilgi alanları ve fiziksel özellikleri farklıdır. Bu farklılıkları söyleyiniz.

Fiziksel özelliklerimiz, yapmaktan hoşlandıklarımız, ilgi ve yeteneklerimiz bireysel farklılıklardır.

Herkesin, ilgi duyduğu alanlar farklı olabilir. Satranç oynamak, futbol oynamak, resim yapmak ya da şarkı söylemek gibi yeteneklerimiz farklı olabilir. Farklı yeteneklerimizin olması bireysel farklılıklarımızdır. Bireysel farklılıklarımıza saygı duymalıyız.

Bazı arkadaşlarımız işitme cihazı, gözlük, değnek gibi özel aletlere ihtiyaç duyabilirler. Arkadaşlarımızın kullandığı özel alet ve cihazlar konusunda duyarlı olmalıyız.

ETKİNLİK ZAMANI

Kenan: Canım sıkıldı. Birlikte satranç oynayalım mı?
Sinan: Ben de bir şeyler yapmak istiyorum. Satranç yerine futbol oynayalım.

Kenan ve Sinan bireysel farklılıklara saygı duyduğuna göre nasıl bir çözüm bulmuş olabilirler? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıda verilen cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle tamamlayınız.

farklı | yeteneklerimizin | doğaldır | kabul | saygı

1. Bireysel farklılıklara ..... duymalıyız.
2. Arkadaşlarımızla ..... farklı olması normaldir.
3. Hepimizin birbirimizden ..... yetenekleri vardır.
4. Bazı ilgi alanlarımızın farklı olması .....
5. Herkesi olduğu gibi ..... etmeliyiz.

DEĞERLENDİRELİM

Bireysel farklılıklara neden saygı duymalıyız? Yazınız.

.....

.....

.....

OKULA HAZIRLANIYORUZ

DÜŞÜNELİM

Ders araç gereçlerinizi unuttuğunuzda sınıfta hangi sorunlarla karşılaşırsınız? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Siz de aşağıdaki gibi bir olay yaşadınız mı? Anlatınız.

Öğretmen: Gökhan çalışmanı neden yapmıyorsun?

Gökhan: Dün akşam ders programına bakmadan çantamı hazırladım. Görsel Sanatlar dersine ait malzemelerimi unutmuşum. Keşke ders programına baksaydım.

Öğretmen: Çocuklar okula hazırlıklı gelmeliyiz. Çantamızı ders programımıza göre günlük olarak hazırlamalıyız. Evden çıkmadan önce de okul çantamızı kontrol etmeliyiz. Bunu alışkanlık haline getirmeliyiz.

Ders programı okulda işlediğimiz dersleri günlük gösteren çizelgedir. Okul hazırlıklarımızı haftalık ders programına göre yapmalıyız. Bunun için çantamızı akşamdan hazırlamalıyız. Öğretmenimizin getirmemizi istediği araç gereçler, ödevler, etkinlikler varsa çantamıza koymalıyız. Böylece okula hazırlıklı gitmiş oluruz. Ders programında o güne ait olmayan ders araç gereçlerimizi çantamıza koymamalıyız. Çantamızı gereksiz yere ağırlaştırmamalıyız.

ETKİNLİK ZAMANI

Ayşe'nin salı günü Hayat Bilgisi, Türkçe ve Matematik dersleri vardır. Ayşe, çantasına aşağıdaki araç gereçlerden hangilerini koymalıdır?

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki çizelgeye haftalık ders programınızı yazınız.

	1. Ders	2. Ders	3. Ders	4. Ders	5. Ders	6. Ders
Pazartesi						
Salı						
Çarşamba						
Perşembe						
Cuma						

DEĞERLENDİRELİM

Okula hazırlıksız gitmek ders başarımızı nasıl etkiler? Düşüncelerinizi noktalı yerlere yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

GÖRÜŞLERİM DEĞERLİDİR

DÜŞÜNELİM

Sınıfınızla ilgili kararları nasıl alıyorsunuz? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki metni okuyunuz. Çocukların karar alma süreçlerine nasıl katıldıklarını söyleyiniz.

Öğretmenimiz elinde bayrak ve süslerle sınıfa geldi: "Çocuklar! Cumhuriyet Bayramı için sınıfımızda nasıl bir etkinlik yapalım?" dedi.

Arzu: Öğretmenim şiirler yazıp panoyu süsleyelim.

İlhan: Sınıfımıza bayraklar asalım.

Ceren: Koro oluşturalım. Bayramda marşlar söyleyelim.

Önerilerimizi birer birer söyledik. Öğretmenimiz oylama yaptı. En çok kabul edilen fikirlere göre planlama yaptık. Kararlaştırdığımız etkinlikleri iş birliği içinde yapmaya başladık.

Sınıfımızla ilgili konularda kararları arkadaşlarımızla birlikte almalıyız. Karar alırken hepimiz fikrimizi söylemeliyiz. Farklı fikirleri olan arkadaşlarımıza karşı saygılı olmalıyız.

Sınıf etkinliklerinde arkadaşlarımızla birlikte çalışmalıyız. Görev paylaşımı yaparken adaletli olmalıyız. Katıldığımız bütün etkinliklerde verilen görevi en iyi şekilde yerine getirmeliyiz.

Arkadaşlarımızla birlikte karar alırken nezaket ifadelerini kullanmayı unutmamalıyız. Sorun yaşadığımız konularda kırıcı olmadan "Ben sana katılmıyorum." demeliyiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Doğru olanların başındaki yıldızı yeşil renge, yanlış olanların başındaki yıldızı kırmızı renge boyayınız.

1. ☆ Sınıf başkanını öğretmenimiz seçer.
2. ☆ Farklı düşüncede olan arkadaşlarımıza nazik davranmalıyız.
3. ☆ Karşımızdaki kişinin kalbini kırmadan konuşmalıyız.
4. ☆ Sınıfımızda grupla çalışırken iş birliği ve dayanışma yapmayız.
5. ☆ Sınıfımızı öğretmenimiz süsler.
6. ☆ Sınıf etkinliklerini hazırlarken birlikte karar alırız.

ETKİNLİK ZAMANI

1. sınıfta birlikte sınıf kurallarımızı belirlemiştik. Bu kuralları kim hatırlıyor? Elif, sen söylemek ister misin?

Derslerimize zamanında girip derslerimizden zamanında çıkmalıyız. Sınıfta koşmamalıyız. Çöplerimizi yerlere atmamalıyız. Parmak kaldırarak, söz alarak konuşmalıyız. Ders zili çalınca öğretmenimizi sessizce beklemeliyiz. Sınıf eşyalarımızı özenli kullanmalıyız. Bu kuralları hatırladım öğretmenim.

Evet, arkadaşımız kurallarımızın çoğunu bize hatırlattı. Bu kuralları nasıl belirlemiştik çocuklar?

Sınıfımızda bazı sorunlar yaşamıştık. Bu sorunların çözümü için fikirler söylemiştik. Oylama yaparak en uygun fikirleri seçip kural haline getirmiştik.

Yukarıdaki konuşmalara göre soruları cevaplayınız.

1. Sınıf kuralları niçin oluşturulmuştur? Yazınız.

.....

2. Sınıf kuralları nasıl oluşturulmuştur? Yazınız.

.....

.....

ETKİNLİK ZAMANI

Arkadaşlarınızla birlikte belirlediğiniz sınıf kurallarını aşağıya yazınız.

SINIF KURALLARIMIZ

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

DEĞERLENDİRELİM

Sınıf etkinliklerinde karar alma sürecinde sizce en çok nelere dikkat etmelisiniz? Söyleyiniz.

OKULUMUZUN ÇEVRESİ

DÜŞÜNELİM

Okulunuzun çevresinde neler var? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki görselde Ece ve Bartu okullarının çevresini nasıl tanıtıyor? İnceleyiniz.

Okuluma giderken Hafsa Sultan Sokağı'ndan ve Atatürk Caddesi'nden geçiyorum. Okulumun önünde kırtasiye, arkasında cami var.

Ece

Ben okuluma giderken Merkez Efendi Sokağından ve 15 Temmuz Şehitler Caddesinden geçiyorum. Okulumun sağında Aile Sağlığı Merkezi, solunda market var.

Bartu

Hepimiz farklı bir yerleşim yerinde yaşarız. Yerleşim yerlerinde genellikle evler, yollar, çeşitli iş yerleri ve kurumlar bulunur. Okulumuz da bu kurumlardan biridir. Okulumuzun çevresinde sokak, cadde, cami, park olabilir. Muhtarlık, belediye binası veya Aile Sağlığı Merkezi gibi çeşitli kurumlar bulunabilir. Okulumuzun yakın çevresini bilmeliyiz. Okulumuzun çevresini tanımak okulumuzun yerini tarif ederken bize kolaylık sağlar.

ETKİNLİK ZAMANI

Okulunuzun etrafında nelerin bulunduğunu çizerek gösteriniz.

ETKİNLİK ZAMANI

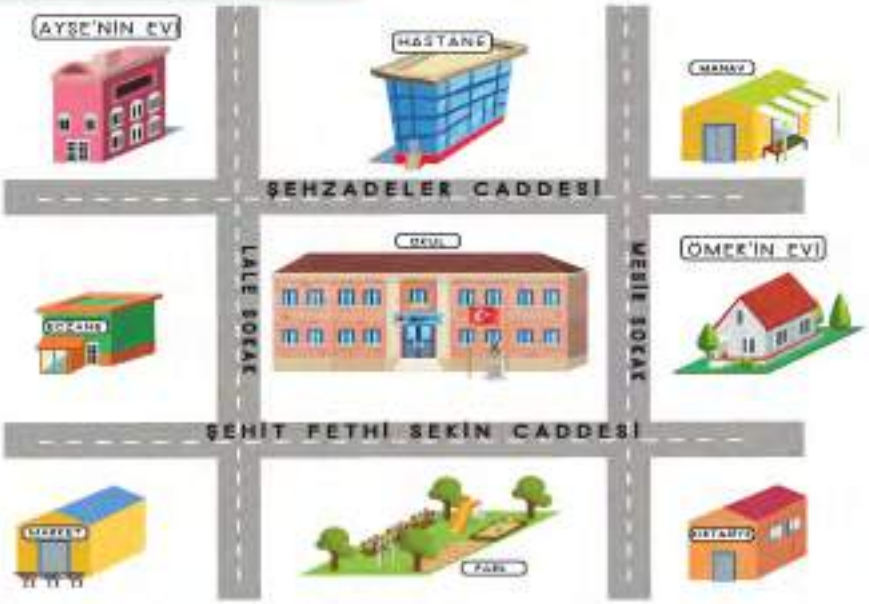

Yukarıdaki görsele göre aşağıdaki soruların cevaplarını noktalı yerlere yazınız.

Okulun karşısında ne vardır? .....

Okulun sağında ne vardır? .....

Okulun solunda ne vardır? .....

Okulun arkasında ne vardır? .....

Okulun bulunduğu caddenin adı nedir? .....

Ayşe okula giderken hangi cadde ve sokağı kullanır?

.....

DEĞERLENDİRELİM

Okulunuz hangi cadde veya sokaktadır? Söyleyiniz.

ÖZENLİ KULLANIYORUZ

DÜŞÜNELİM

Okulunuzda su olmasaydı neler olurdu? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Görsellerdeki çocuklar kaynakları nasıl kullanıyor? Anlatınız.

Açık bırakılan lambaları kapatırım.

Lavabo ve tuvaletleri temiz kullanırım.

Ellerimi sabunlarken musluğu kapatırım, durularken açarım.

Isı kaybını önlemek için kapı ve pencereleri kapatırım.

Sıra, masa, çöp kutusu, pano, sandalye gibi sınıf eşyalarını özenli kullanırım.

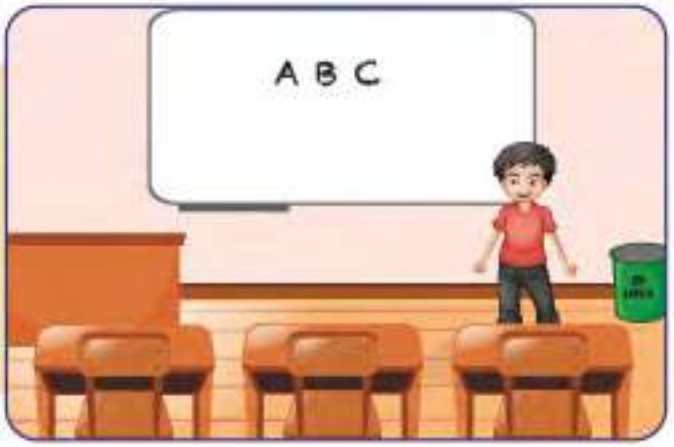

Okulumuzda ısınma, temizlik ve aydınlanma gibi ihtiyaçlarımızı bazı kaynakları kullanarak karşılarız. En çok su, elektrik, odun, kömür ve doğal gaz gibi kaynakları kullanırız.Temizlik malzemesi olarak su, sabun ve deterjan kullanırız.

Okulumuzdaki kaynakları, temizlik malzemelerini ve ders araç gereçlerini kullanırken bilinçli olmalıyız. Dikkatli kullanmalıyız. Özenli kullanırsak tasarruf yapmış ve okul bütçesine katkı sağlamış oluruz.

ETKİNLİK ZAMANI

Okulunuzdaki kaynaklar nelerdir? Cevaplarınızı noktalı yerlere yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Aşağıda verilen cümleleri okuyunuz. Doğru cümleler için "D" bölümündeki kutucuğu, yanlış cümleler için "Y" bölümündeki kutucuğu boyayınız.

D Y

Gündüz sınıfta lambaları açık bırakırım.

Sınıf kitaplığımızdaki kitapları özenli kullanırım.

Kalemimin ucunu gereksiz yere açmam.

Okul koridorlarında boşa yanan lambaları kapatırım.

Sıraların üstüne sevdiğim şekilleri çizerim.

Ders araç gereçlerini özenli kullanırım.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümleleri uygun görsellerle eşleştiriniz.

Beni kapatmayı unutursan boşa akar dururum.

Gündüz vakti açma beni, gereksiz yere tüketme elektriği.

Çok köpük olsun diye beni gereksiz yere harcıyorsun.

Üzerime yazılar yazıyorsun. Hemen beni eskitiyorsun.

DEĞERLENDİRELİM

"Kaynakları tasarruflu kullanmak okulunuza neler kazandırır?" konulu bir afiş hazırlayınız. Afişinizi sınıf panosuna asınız.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki bulmacada okul kaynakları ve ders araç gereçleri ile ilgili sözcükler yer almaktadır. Bunları bularak boyayınız. Kalan harflerden oluşan şifreyi bulunuz.

Sözcükler

tahta, elektrik, doğal gaz, sabun, sıra, kitaplık, odun, su, deterjan, bilgisayar, kömür, tebeşir, masa

T	A	H	T	A	D	S	I	R	A
A	D	E	T	E	R	J	A	N	M
L	E	L	E	K	T	R	İ	K	A
Y	K	İ	T	A	P	L	I	K	A
B	İ	L	G	İ	S	A	Y	A	R
D	O	Ğ	A	L	G	A	Z	D	A
O	D	U	N	M	K	Ö	M	Ü	R
L	A	S	A	B	U	N	Y	S	U
	T	E	B	E	Ş	İ	R	A	G
Ö	L	O	M	A	S	A	L	U	R

ŞİFRE :

BİRLİKTEN KUVVET DOĞAR

DÜŞÜNELİM

Arkadaşlarımızla yardımlaşarak çalışmanın faydaları nelerdir? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki grup çalışmasını tek kişi yapsaydı ne olurdu? Söyleyiniz.

Grup çalışmalarında saygılı olmaya ve yardımlaşmaya önem veririz. Tek başımıza yapamadığımız işleri yardımlaşarak daha kolay ve kısa zamanda yaparız. Bize yardım eden arkadaşımıza teşekkür ederiz. Yardım isterken "lütfen" deriz.

Grup çalışmalarında görev paylaşımı yaparken yeteneklerimize göre sorumluluklar alırız. Yapılan iş birliği sayesinde çalışmalarımız başarılı olur. Sorumluluk bilincimiz artar. Gruptaki arkadaşlarımızla iyi ilişkiler kurup dost olmamız başarımızı arttırır. Arkadaşlarımıza karşı adaletli davranma, dürüstlük ve güven çok önemlidir.

Çalışmalarımızı yaparken sıramızı beklemeliyiz. Sabırlı olmalı ve kurallara uymalıyız.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki ifadelerden grup çalışmalarında gerekli olanları boyayınız.

kaba davranma

yardımseverlik

dürüstlük

saygı

kıskançlık

sabır

adil olma

sevgi

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Doğru olanların başındaki çiçeği sarı renge, yanlış olanların başındaki çiçeği mor renge boyayınız.

1. Grupla çalışırken arkadaşlarımızın düşüncelerine önem vermemeliyiz.

2. Grup çalışmalarında verilen sorumluluğu yerine getirmeliyiz.

3. Arkadaşımız bizden yardım isterse yardım etmeliyiz.

4. Grup çalışmalarında arkadaşımız fikrini söylerken sabırla dinlemeliyiz.

5. Grup çalışmalarında iş birliğine ve yardımseverliğe önem vermeyiz.

6. Bir sorun yaşadığımızda haklı olanı değil, yakın arkadaşımızı desteklemeliyiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıda verilen cümlelerde boş bırakılan yerleri bulutların içindeki uygun sözcüklerle veya sözcük gruplarıyla tamamlayınız.

adaletli | yardımlaşarak | sorumluluk bilincini | dürüstlük | sabırlı

1. Grup çalışmaları ..... geliştirir.
2. Arkadaşlarımıza karşı ..... olmalıyız.
3. Grupla yapılan etkinliklerde ..... davranmalıyız.
4. Grup çalışmalarında ..... çok önemlidir.
5. İşlerimizi ..... daha kısa zamanda yaparız.

DEĞERLENDİRELİM

1. Grup çalışmalarında uyulması gereken kurallardan üç tanesini noktalı yerlere yazınız.

1 .....

2 .....

3 .....

2. Grupla çalışmanın yararları nelerdir? Söyleyiniz.

İLETİŞİME ÖNEM VERİRİZ

DÜŞÜNELİM

Arkadaşlarınızla iletişim kurarken nelere dikkat ediyorsunuz? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Görsele bakarak iletişim kurallarını söyleyiniz.

Duygularımızı, düşüncelerimizi, isteklerimizi ve itirazlarımızı belirtirken nezaket sözcüklerini kullanmalıyız. Konuşurken işitilebilir bir sesle, kendimize güvenerek konuşmalıyız.

İhtiyaç ve isteklerimizi söylerken emir verici cümleler yerine rica edici cümleler kullanmalıyız. Duygu, düşünce ve itirazlarımızı söylerken kendimizi arkadaşımızın yerine koyarak empati yapmalıyız. İletişim kurarken kaba ve kırıcı davranışlardan kaçınmalıyız.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki resimleri inceleyiniz. Uygun ifadelerle eşleştiriniz.

Geçmiş olsun.

Kolay gelsin.

Afiyet olsun.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun nezaket ifadelerini yazınız.

1. İstek ve itirazlarımı ..... bir dille ifade ederim.
2. Düşüncelerimi çekinmeden ve ..... olmadan söylerim.
3. Arkadaşıma hatalı davrandığımda ondan ..... dilerim.
4. Emir verici cümleler yerine ..... edici cümleler kullanırım.

Aşağıdaki durumlarda duygu ve düşüncelerinizi nasıl ifade edersiniz? Yazınız.

1. Teneffüste arkadaşın seni oyuna çağırmadı.

.....

.....

2. Öğretmenin sana derste söz hakkı vermedi.

.....

.....

3. Sınıfta arkadaşınız yanlışlıkla size çarptı ve özür dilemedi.

.....

.....

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki durumlar karşısında nasıl davranırsınız? Yazınız.

DURUMLAR	NASIL DAVRANIRSINIZ?
1. Teneffüsteyken arkadaşın okul dışına çıkmayı teklif etti.	....
2. Futbol oynarken arkadaşınızın hatasından dolayı oyunu kaybettiniz. Arkadaşınız da çok üzüldü.	....
3. Arkadaşın sana bisküvisinden ikram etti.	....

DEĞERLENDİRELİM

İsteklerimizi ifade ederken nelere dikkat etmeliyiz? Anlatınız.

DİNLEMEYİ BİLİYORUZ

DÜŞÜNELİM

Siz konuşurken arkadaşınız sözünüzü kesti. Neler hissedersiniz? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Hangi görselde dinleme kurallarına uyuluyor? Söyleyiniz.

Konuşma ve dinleme sözlü iletişimde çok önemlidir. Konuşurken; ses tonumuza, kısa ve anlamlı cümleler kurmaya, dinleyicinin yüzüne bakmaya, söz hakkı alarak konuşmaya dikkat etmeliyiz. Kendimize güvenerek konuşmalıyız.

Dinlerken; konuşanın yüzüne bakmalıyız, sözünü kesmemeliyiz. Başka işlerle uğraşmamalıyız. Göz teması kurmalıyız. Böylece, olumlu bir iletişim kurmuş oluruz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun sözcükleri yazınız.

yüksek sesle

günaydın

göz teması

sözünü

1. Sabah okulda gördüğüm arkadaşıma ..... derim.
2. Öğetmenimi dinlerken ..... kurarım.
3. Arkadaşım konuşurken ..... kesmem.
4. Sınıfta ..... konuşmam.

ETKİNLİK ZAMANI

Dinleme kurallarını aşağıdaki noktalı yerlere yazınız.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....

Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Doğru olanların başındaki balığı turuncu renge, yanlış olanların başındaki balığı mavi renge boyayınız.

1. Konuşmak istediğimde söz alırım.
2. Birini dinlerken başka şeylerle ilgilenirim.
3. Konuşan kişinin dikkatini dağıtacak hareketler yaparım.
4. Konuşulanları dikkatle dinlerim.
5. Dinlerken ve konuşurken göz teması kurarım.

DEĞERLENDİRELİM

Sınıfta dersi dinlerken nelere dikkat etmelisiniz? Söyleyiniz.

KURALLAR HER YERDE

DÜŞÜNELİM

Okulda severek oynadığınız oyun hangisidir? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki görselde oynanan oyunların kurallarını söyleyiniz.

Oyun, yetenek ve zeka geliştirici, belli kuralları olan, iyi vakit geçirmeye yarayan eğlencedir. Bazı oyunlar hayal gücümüzü ve düşünme yeteneğimizi arttırır. Sınıfımızda ve okulumuzda çeşitli oyunlar oynayarak eğlenceli zaman geçiririz.

Arkadaşlarımızla oyun oynarken dürüst davranmalıyız, kurallara uymalıyız. Kurallara uymadığımızda oyunun düzeni bozulur, haksızlıklar olur ve oyundan zevk almayız. Oyunda öfkemizi kontrol etmeliyiz. Arkadaşlarımıza zarar verecek davranışlar yapmamalıyız. Birbirimize karşı iş birliği içinde olmalıyız. Birbirimize saygılı ve nazik davranmalıyız. Oyun sonunda kazananı tebrik etmeliyiz. Kaybetmenin de kazanmak kadar doğal olduğunu bilmeliyiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Mendil kapmaca oyununun kurallarını söyleyiniz. Okulunuzun bahçesinde oyunu kurallarına uyarak oynayınız.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki bulmacada verilen oyunları bulup boyayınız.

körebe	birdirbir	yakan top	istop	mendil kapmaca	deve cüce
sek sek	evcilik	yağ satarım	yüzük	bom	üç taş

K	B	İ	R	D	İ	R	B	İ	R	E	S	D
Ö	Y	A	K	A	N	T	O	P	Y	V	E	E
R	F	İ	B	O	M	Ü	T	L	Ü	C	K	V
E	U	S	K	L	R	Ç	İ	F	Z	İ	S	E
B	T	T	P	U	İ	T	N	G	Ü	L	E	C
E	A	O	N	Y	K	A	İ	S	K	İ	K	Ü
S	O	P	A	B	C	Ş	S	E	A	K	U	C
N	L	V	O	L	E	V	A	O	L	L	S	E
M	E	N	D	İ	L	K	A	P	M	A	C	A
Y	A	Ğ	S	A	T	A	R	I	M	K	L	M

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümleleri uygun ifadelerle tamamlayınız.

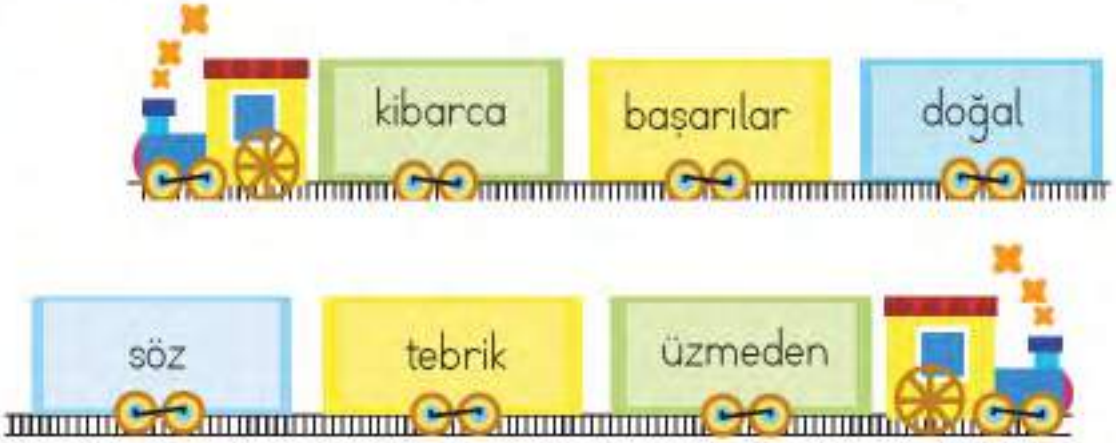

1. Oyun sonunda kazananı ..... etmeliyiz.
2. Oyunun kurallarına uymayan arkadaşımızı ..... uyarmalıyız.
3. Oyun sonunda kaba, kırıcı ve kötü ..... söylememeliyiz.
4. Oyuna başlamadan karşı takıma ..... dilemeliyiz.
5. Oyunu kaybetmenin ..... olduğunu kabul etmeliyiz.
6. Oyunu kazandığımızda karşı tarafı ..... sevincimizi paylaşmalıyız.

DEĞERLENDİRELİM

Oyun oynarken kurallara neden uymalıyız? Söyleyiniz.

İHTİYAÇLARIMIZ VE İSTEKLERİMİZ

DÜŞÜNELİM

Okulda harçlığınızı hangi ihtiyaçlarınız için kullanırsınız? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Merve'nin ve Musa'nın davranışları hakkında neler düşünüyorsunuz? Tartışınız.

Hepimizin farklı istek ve ihtiyaçları vardır. Bunların bazılarını parayla karşılayabiliriz. Okulda paramızı harcarken önceliklerimizi belirlemeliyiz. Harçlıklarımızı biriktirerek okuldaki istek ve ihtiyaçlarımızı alabiliriz. Ancak her zaman ihtiyaçlarımıza öncelik vermeliyiz. Çünkü ihtiyaçlar alınmadığında zor duruma düşebiliriz. İhtiyaçlarımızı karşıladıktan sonra isteklerimizi alabiliriz. Örneğin, kalem ve silgiye ihtiyacımız varken paramızla çikolata, şeker almamalıyız.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki görsellerin "istek mi", "ihtiyaç mı" olduğunu noktalı yerlere yazınız.

kalem

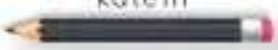

.....

.....

silgi

.....

dondurma

.....

defter

.....

sakız

.....

kalemtıraş

.....

süt

.....

.....

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri bulutlarda verilen uygun sözcüklerle tamamlayınız.

kumbarada

tutumlu

sonra

isteklerimizi

ihtiyaçlarımızı

1. Paramızı biriktirirsek ..... oluruz.
2. Biriktirdiğimiz parayla önce ..... alırız.
3. Harçlığımızın bir kısmını ..... biriktiririz.
4. Paramız yetmediğinde ..... ertelemeliyiz.
5. İsteklerimizi, ihtiyaçlarımızdan ..... karşılamalıyız.

DEĞERLENDİRELİM

Harçlığınızı harcarken nelere öncelik verirsiniz? Neden? Söyleyiniz.

ÜNİTE DEĞERLENDİRME SORULARI

A. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

1. ( ) Farklılıklarından dolayı herkese saygı duymalıyız.
2. ( ) Çantamızı ders programımıza göre hazırlamalıyız.
3. ( ) Okul kaynaklarımız sınırsızdır.
4. ( ) Grupla çalışırken tek başımıza karar alabiliriz.
5. ( ) Arkadaşlarımızı dinlerken başka işlerle uğraşmamalıyız.

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle tamamlayınız.

yüzüne | yardımlaşmaya | ihtiyaçlarımız | tebrik | isteklerimizi

1. Oyun sonunda kazananı ..... ederiz.
2. Yaşamımızı sürdürmek için zorunlu ..... vardır.
3. Önce ihtiyaçlarımızı sonra ..... almalıyız.
4. Konuşurken dinleyicinin ..... bakmalıyız.
5. Grup çalışmalarında iş birliğine ve ..... önem vermeliyiz.

C. Doğru seçeneği boyayınız.

1. Aşağıdakilerden hangisi fiziksel özelliktir?

İp atlamak Top oynamak Sarı saçlı olmak

2. Aşağıdakilerden hangisi kişisel özelliktir?

Uzun boylu olmak Yardımsever olmak

Kıvırcık saçlı olmak

3. Ali: Futbol oynamayı seviyorum.

Eda: Sarı kıvırcık saçlarım var.

Arda: Kahverengi gözlerim var.

Yukarıdaki çocuklardan hangisi ilgi alanları ile ilgili bir etkinliği söylemiştir?

Eda Ali Arda

4. Aşağıdakilerden hangisi sınıf kuralıdır?

Okula zamanında gelmek Bayrak törenine katılmak

Sınıfta söz alarak konuşmak

5. Zeynep, Pelin ile silgisini paylaştı. Bu durumda Pelin arkadaşına ne söylemelidir?

Teşekkür etmeli Özür dilemeli Lütfen demeli

D. Aşağıdaki soruların cevaplarını noktalı yerlere yazınız.

1. Arkadaşınız, oynadığınız oyunu bozduğunda neler hissedersiniz?

.....

.....

2. Okulunuzda ısınma için hangi kaynak kullanılıyor? Bu kaynakların tasarruflu kullanılması için ne yapabilirsiniz?

.....

.....

E. Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşlukları uygun kelimelerle tamamlayıp şifreyi çözünüz.

1. Bireysel farklılıklara ..... duymalıyız.

saygı → Ç

fiziksel → M

2. Çantamızı ders ..... göre hazırlamalıyız.

ziline → K

programına → A

3. Sınıfımızla ilgili ..... hep birlikte alırız.

kararları → L

düzeni → Y

4. Okula giderken ..... yolları kullanmalıyız.

uzak → S

güvenli → I

5. Kaynaklarımızı ..... kullanmalıyız.

tasarruflu → Ş

tüketerek → R

6. Grup çalışmaları ..... geliştirir.

akrabalığı → Z

dostluğu → K

7. İstemediğimiz durumlarda ..... diyebilmeliyiz.

evet → P

hayır → A

8. Dinlerken konuşanın ..... bakmalıyız.

yüzüne → N

ayağına → F

1	2	3	4	5	6	7	8

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

İlköğretim Haftası

(Okulların açıldığı ilk hafta)

OKULUM

Geldi yine sonbahar,
Bak açıldı okullar.
İkinci sınıf oldum.
İçim heyecanla dolar.

Sevinçliyim bugün çok.
Arkadaşlar yanımda,
Öğretmenim karşımda,
Hazırım çalışmaya.

Güzel bir yıl olsun.
Başarılarla dolsun!
Cennet vatanımızda,
Yolumuz aydınlık olsun.

(Bu kitap için yazılmıştır.)

Dünya Çocuk Günü
(Ekim ayının ilk pazartesi günü)

ÇOCUK

Böyle çıtır çıtır
Çıtırdamazdı ocaklar.
Sen olmasan

Mırıl mırıl
Ninni bilmezdi dudaklar.
Sen olmasan.

Neye yarardı oyuncaklar
Sen olmasan.
Ve soğurdu yavrum,
kucaklar,
Sen olmasan.

Arif Nihat ASYA

Hayvanları Koruma Günü
(4 Ekim)

NE GÜZELDİR HAYVANLAR

Evimizde yaşarlar,
Elimize bakarlar,
Türlü işe yararlar,
Evcilleşmiş hayvanlar.

Ne güzeldir tavuklar,
Folluk dolu yumurtalar,
Hep bal yapar arılar,
Ne güzel şu hayvanlar.

Sütlerini içeriz,
Kimisine bineriz,
Öküzle çift süreriz,
Yararlıdır hayvanlar.

Kılları var, yünü var,
Süzgün bakar mandalar,
Kedi, eşek ve atlar,
Ne güzel şu hayvanlar.

Arabaya koşarız,
Uzun yollar aşarız,
Güçlerine şaşarız,
Ne güzel şu hayvanlar.

Ormanları süslerler,
Gece, gündüz öterler,
Bize, dostluk ederler,
Çok tatlıdır, hayvanlar.

Hasan ŞEN

Cumhuriyet Bayramı
(29 Ekim)

CUMHURİYET

Her yıl 29 Ekim'de
Heyecan dolar içime.
Çünkü biz bu günde
Kavuştuk cumhuriyete.

Haydi hep beraber
Bu günü kutlayalım.
Atamızdan yadigar
Cumhuriyeti yaşatalım.

(Bu kitap için yazılmıştır.)

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü

(15 Temmuz)

15 TEMMUZ

Hainler hep birlikte,
Karanlık planlar içinde
Tank, silah, top ile
Vatana ihanette.

Meydanlar yiğitle doldu.
Korkusuzca karşı koydu.
Vatanı savunan koştu.
Herkes kucaklaştı, coştu.

Ömer Halis karşı durdu.
Adi oyunu böyle bozdu.
Millet tek yürek oldu.
Bütün plan bozuldu.

(Bu kitap için yazılmıştır.)

2. ÜNİTE
EVİMİZDE HAYAT

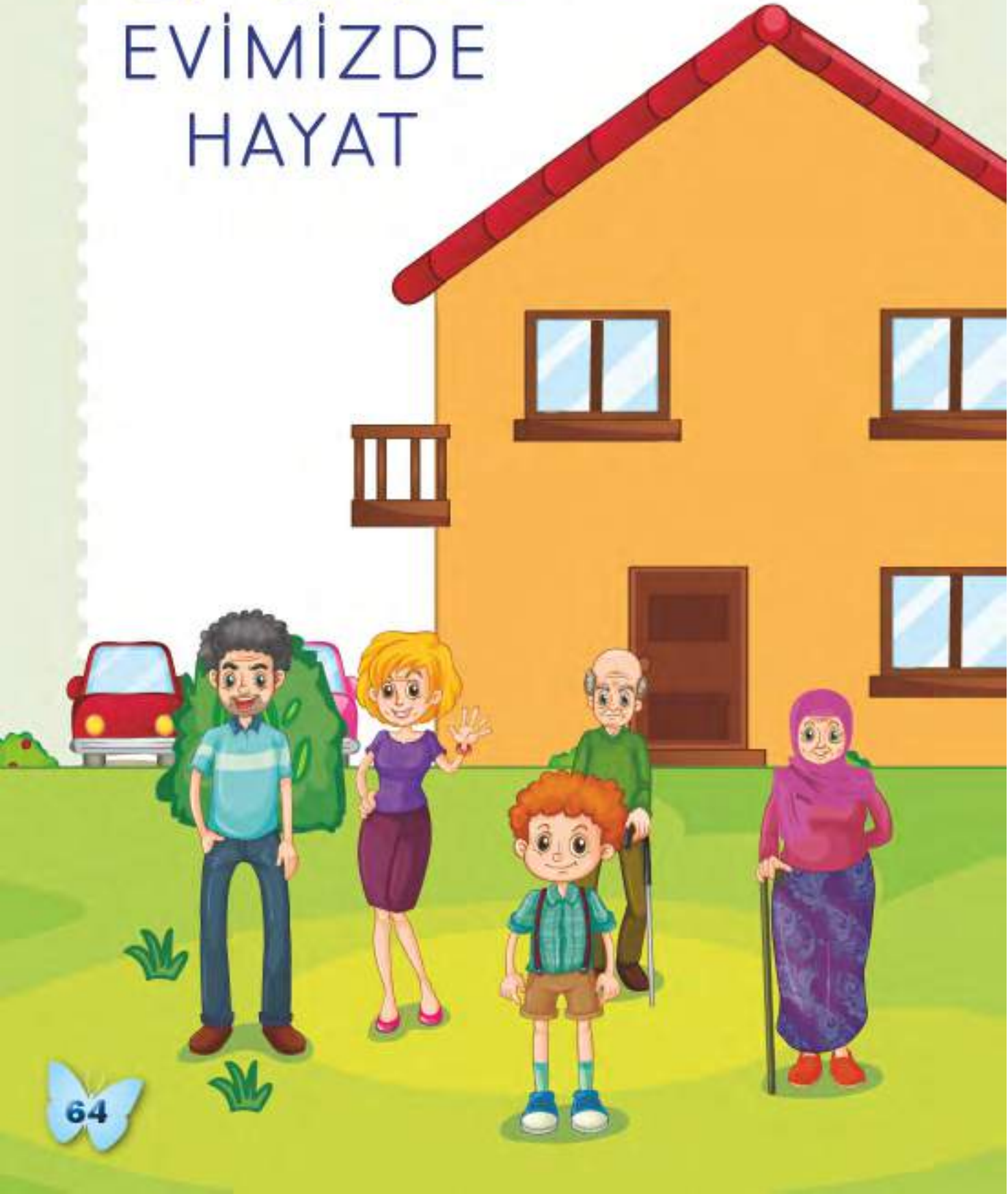

KONULAR

1. AKRABALARIMIZ
2. AKRABALARIMIZI SEVERİZ
3. EVİMİZİN ADRESİ
4. EVDEKİ SORUMLULUKLARIMIZ
5. AİLECE KARAR ALIYORUZ
6. EVİMİZDE TASARRUF
7. DUYARLIYIZ
8. İŞLERİMİZİ PLANLAYALIM
9. ÖNCELİKLERİMİZ

ÜNİTE HAZIRLIKLARIMIZ

1. Akrabalarınız kimlerdir? Söyleyiniz.
2. Ailenizde kararları nasıl alırsınız? Anlatınız.
3. Gün içinde yapacaklarınızı planlar mısınız? Neden? Anlatınız.

AKRABALARIMIZ

DÜŞÜNELİM

En çok görüştüğünüz akrabalarınız kimlerdir? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Fatih akrabalarını nasıl tanıtmıştır? İnceleyiniz.

Fatih'in Akrabaları

Benim iki dedem, babaannem ve anneannem var. Bir amcam, bir teyzem ve bir dayım var. Babamın kız kardeşi olmadığı için halam yok. İki yengem ve bir eniştem var. Amcamın iki çocuğu, dayımın bir çocuğu, teyzemin iki çocuğu var. Yani benim beş kuzenim var.

Annemiz, babamız ve kardeşlerimiz aile bireylerimizdir. Anne ve babamızın aileleri ise akrabalarımızdır.

Annemizin annesi anneannemiz, babamızın annesi babaannemizdir. Annemizin ve babamızın babasına dede deriz. Annemizin kız kardeşi teyzemiz, erkek kardeşi dayımızdır. Babamızın erkek kardeşi amcamız, kız kardeşi halamız olur. Dayı ve amcamızın eşlerine yenge, teyze ve halamızın eşlerine ise enişte deriz. Teyzemizin, amcamızın, halamızın ve dayımızın çocukları bizim kuzenlerimiz olur. Aynı zamanda akrabalarımız bizim hısımlarımız olur.

Akrabalarımız iyi ve kötü günümüzde hep yanımızdadır. Bu yüzden bizim için önemlidirler. Aile bireyleri iş ve ayrılık gibi nedenlerden dolayı bazen ayrı yaşamak zorunda kalabilirler.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki soruları yan tarafta verilen uygun cevaplarla eşleştiriniz.

1. Babanızın erkek kardeşine ne dersiniz?
2. Dedenizin neyi olursunuz?
3. Dayınızın erkek kardeşi neyiniz olur?
4. Teyzenizin oğluna ne dersiniz?
5. Amcanızın eşine ne dersiniz?

yenge
kuzen
amca
torunu
dayı

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki şemada noktalı yerlere uygun akrabalık isimlerini yazınız.

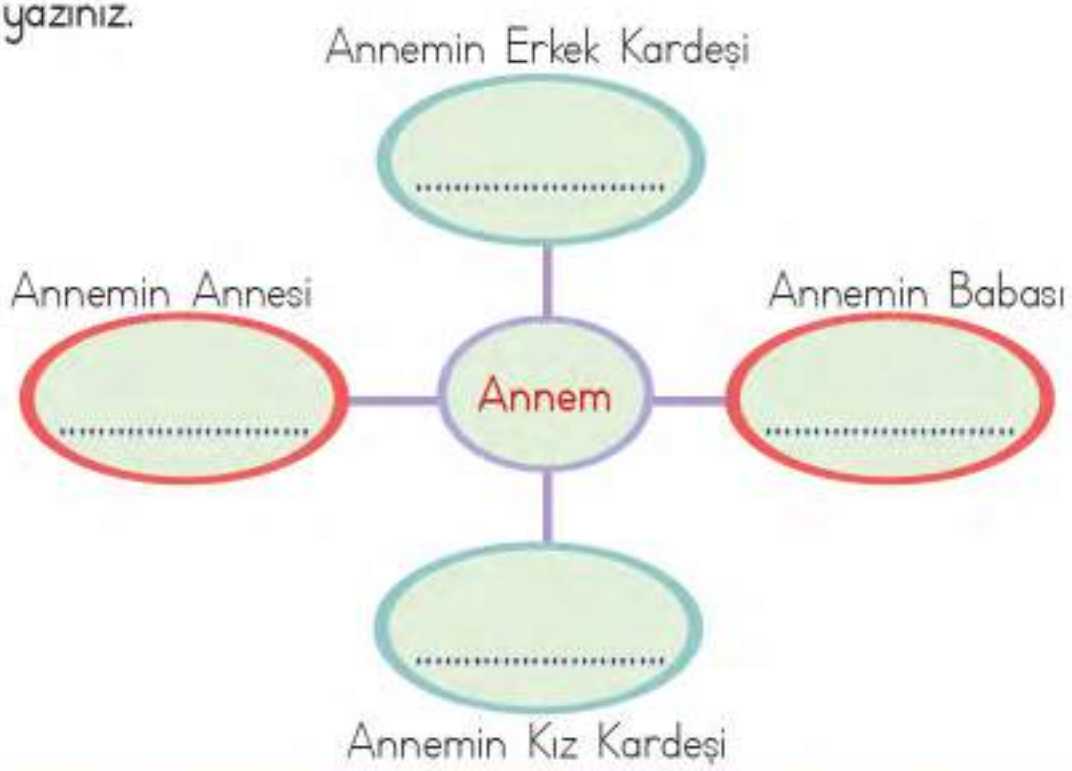

DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki soyağacına akrabalarınızın isimlerini yazınız. Sınıfta arkadaşlarınıza tanıtınız.

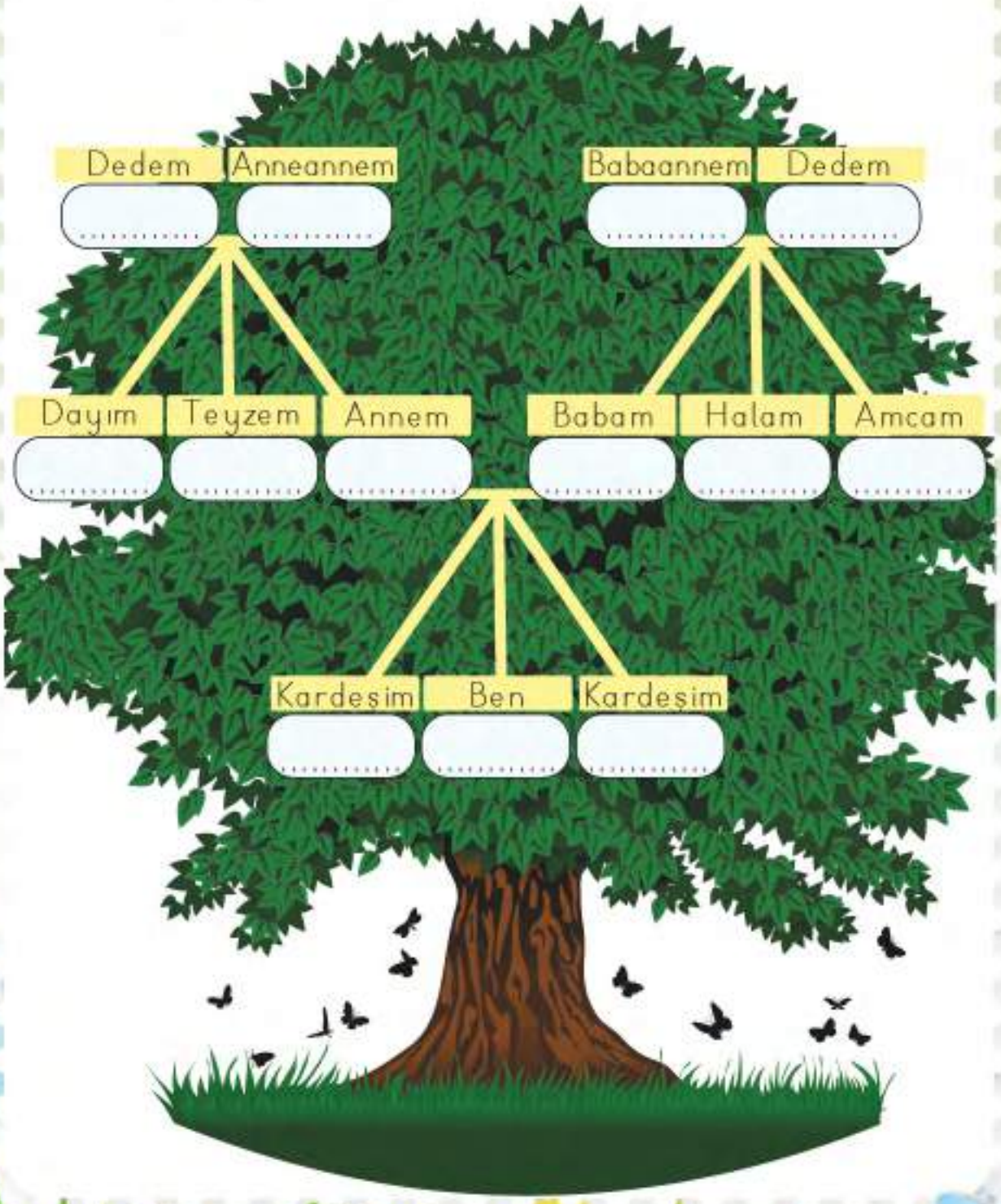

BİLELİM - BULALIM

Aşağıda harfleri karışık halde verilen akrabalık isimlerini yanlarındaki kutulara yazınız.

1. ENNANAEN
2. BANAABNE
3. YETZE
4. CAMA
5. YADI
6. KUZNE
7. AHLA
8. EDDE
9. ENTEİŞ
10. EGNEY

AKRABALARIMIZI SEVERİZ

DÜŞÜNELİM

Akrabalarınızla hangi durumlarda bir araya gelirsiniz? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Resimlerde gördüklerinizi anlatınız.

Aile bireyleri ve akrabalarımızla sevinçlerimizi, üzüntülerimizi, zor anlarımızı paylaşırız. Onlarla ilişkilerimiz sevgi ve saygıya dayanır. Akrabalarımızla dayanışma içinde oluruz ve yardımlaşırız. Düğün, bayram, asker uğurlama, cenaze töreni gibi özel günlerde bir araya geliriz. Bu günlerde birlikte hazırlıklar yaparak birbirimize destek oluruz. Örneğin düğünlerde misafirler için hazırlanacak yemekler iş birliği içinde yapılır, çeyiz sermeye yardım edilir. Asker uğurlamalarında askere gidecek kişiye harçlık veya hediye verilir.

Akrabalarımızla birlikte olmak bizi mutlu eder. Onların yanında kendimizi rahat ve huzurlu hissederiz. Bütün bunlar akrabalık bağlarımızı güçlendirir.

Akrabaları bir arada tutan sevgi, saygı, bağlılık, şefkat ve vefa gibi değerlerimize sahip çıkmalıyız.

ETKİNLİK ZAMANI

Cümleleri okuyunuz. Cümlelerde verilen bilgiler doğruysa cümlelerin başına ☺ , yanlışsa ☹ yapınız.

1. ( ) Akrabalarımızın sıkıntılı günlerinde yanlarında oluruz.
2. ( ) Uzaktaki akrabalarımızı ziyaret etmek zorunda değiliz.
3. ( ) Akrabalık ilişkilerimiz sevgi ve saygıya dayanır.
4. ( ) Akrabalarımızın yanında kendimizi güvende hissetmeyiz.
5. ( ) Sadece dinî gün ve bayramlarda akrabalarımızı aramalıyız.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun sözcük veya sözcük gruplarını yazınız. Sözcüğün üstündeki harfleri cümle numarasına göre şifre bölümüne yazarak şifreyi çözünüz.

E	V	G	S	İ
sık sık	dayanışma	destek	saygılı	acı ve sevinçlerimizi

1. Akrabalarımıza karşı her zaman ..... oluruz.
2. Akrabalarımızı ..... ziyaret ederiz.
3. Akrabalarımızla ..... içinde oluruz.
4. Kaza ve hastalık gibi zor zamanlarda akrabalarımıza ..... oluruz.
5. Akrabalarımızla ..... paylaşırız.

Şifre: ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
1 2 3 4 5

DEĞERLENDİRELİM

Akrabalarınızla paylaştığınız özel bir gününüzde neler yaparsınız? Söyleyiniz.

EVİMİZİN ADRESİ

DÜŞÜNELİM

Evinizin adresini bilmek hangi durumlarda gerekli olur? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki olayda Göktuğ telefon numarasını bilmeseydi neler olurdu?

Göktuğ ailesiyle birlikte lunaparka gitti. Her yerde renkli renkli ışıklar vardı. Göktuğ arabaları çok severdi. Çarpışan arabaları görünce de ailesinin yanından ayrıldı. Arabaların yanına gitti. Bir süre sonra ailesini göremeyince telaşlandı. Sakince ne yapması gerektiğini düşündü. Güvenlik görevlisinin yanına gitti. Babasının telefon numarasını söyledi. Güvenlik görevlisi Göktuğ'un verdiği numarayı arayıp babasına ulaştı.

Adresimizi, annemizin ya da babamızın telefon numarasını ezbere bilmeliyiz. Adresimizi bilmek; kaybolduğumuzda, sağlık ve güvenlik gibi acil durumlarda, okulda bazı formların doldurulmasında, bize kolaylık sağlar. Yangın durumunda itfaiyeye, acil hastalık durumunda ambulansa, hırsızlık durumunda polise evimizin yerini bildirmek için adresimizi bilmeliyiz.

Adresimizi herkesle paylaşmamalıyız. Gerektiği zaman polis ve güvenlik görevlilerine söylemeliyiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki çocuklardan hangisi adresini tam söylemiştir? İşaretleyiniz.

DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki güvenlik kartı örneğini inceleyiniz. Siz de kendi güvenlik kartınızı hazırlayınız.

GÜVENLİK KARTI

Adım	Fatma
Soyadım	AKGÜL
Evimizin Telefon Numarası	0352 1234567
Annemin Telefon Numarası	0123 4567890
Babamın Telefon Numarası	0123 4567890
Yakınımın Telefon Numarası	0123 4567890
Adresim	Güzelyurt Mahallesi Mevlana Sokak No:38 KAYSERİ

EVDEKİ SORUMLULUKLARIMIZ

DÜŞÜNELİM

Evinizde yapılan işlerin paylaşılması gerekli midir? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki görsellerde çocuklar ailelerine nasıl yardım ediyor? Söyleyiniz.

Evimizde, günlük yapılması gereken işler vardır. Bu işlerin çoğu, büyüklerimiz tarafından yapılır. Ama bizim de sorumluluk alabileceğimiz işler vardır. Odamızı, çalışma masamızı, oyuncaklarımızı toplayabiliriz. Giysilerimizi katlayabiliriz. Sofrayı hazırlamada ve toplamada yardımcı olabiliriz. Temizlik yapılırken toz alabiliriz. Alışverişte poşetleri taşımaya yardımcı olabiliriz.

Böylece aile bireylerinin iş yükünü azaltmış oluruz. Bunları paylaşarak yapmak işlerimizi kolaylaştırır.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Misafir geleceği için evde temizlik yapılıyor. Ailenizin size ihtiyacı var. Ailenize nasıl yardımcı olabilirsiniz?

.....

.....

2. Ailenizle pazara gidip alışveriş yaptınız. Eve geldiğinizde nasıl yardımcı olabilirsiniz?

.....

.....

ETKİNLİK ZAMANI

1. Aşağıdakilerden hangilerini yaparak ailenize yardımcı olursunuz? Yapabildiklerinizin yıldızını boyayınız.

Evde yemekleri yapabiliriz. ☆

Odamızı düzenleyebiliriz. ☆

Meyveleri yıkayabiliriz. ☆

Bozulan musluğu tamir edebiliriz. ☆

Evde beslediğimiz hayvanların bakımını yapabiliriz. ☆

Oyuncaklarımızı toplayabiliriz. ☆

2. Aşağıdaki tabloda evdeki görev ve sorumlulukların kim veya kimler tarafından yapıldığını işaretleyiniz.

	Çöp atma	Yemek yapma	Ev temizliği	Musluk tamiri	Sofrayı toplama
Annem					
Babam					
Ben					
Kardeşim					

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Doğru olanların başındaki güneşi sarı renge, yanlış olanların başındaki güneşi turuncu renge boyayınız.

1. Evimizde yapılması gereken işleri paylaşırız.
2. Evdeki bütün işleri annemiz yapar.
3. Evdeki tamirat işlerini yapabiliriz.
4. Sorumluluklarımızı zamanında yapar.
5. Okul çantamı hazırlamak benim görevimdir.
6. Odamı toplamak ablamın görevidir.

DEĞERLENDİRELİM

Evinizde hangi görev ve sorumlulukları yerine getiriyorsunuz? Yazınız.

.....

.....

.....

AİLECE KARAR ALIYORUZ

DÜŞÜNELİM

Ailenizde kararlar alınırken fikrinizin sorulmasını ister misiniz? Neden? Açıklayınız.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki ailenin tatile giderken nasıl karar aldıklarını söyleyiniz.

Ailede bütün bireylerin söz hakkı vardır. Tatile giderken, alışveriş yaparken, evde yapılacak işleri belirlerken ve benzer konularda ortak kararlar alırız. Ailemizi ilgilendiren konularda kararlar alırken hepimiz fikrimizi özgürce söyleriz. Söylenen fikirleri ailece değerlendiririz. En doğru kararı birlikte alırız. Değişik fikirlere de saygı duyarız. Ortak kararlar alarak mutlu oluruz.

ETKİNLİK ZAMANI

Evde sizin de fikrinizin alınmasını istediğiniz durumlar nelerdir? Bulutların içine yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun sözcüğü yazınız.

1. Ailemizde bütün bireylerin ..... hakkı vardır.
2. Ailemizde kararları ..... alırız.
3. Ailede karar alırken fikrimizi ..... söyleriz.
4. Değişik ..... saygı duyarız.
5. Evde karar alınırken fikrimin sorulması beni ..... eder.

DEĞERLENDİRELİM

1. Ailenizi ilgilendiren konularda ortak karar almak sizce neden önemlidir? Yazınız.

.....

.....

2. Ailenizle birlikte en son hangi kararı aldınız? Anlatınız.

EVİMİZDE TASARRUF

DÜŞÜNELİM

Evinizde hangi kaynaklar kullanılır? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki görselde çocuklar kaynakları kullanırken nelere dikkat ediyorlar? Söyleyiniz.

Soğuk havalarda ısı kaybını önlemek için kapı ve pencereleri açık bırakmam.

Banyo yaparken suyu boşa harcamam.

Buzdolabının kapağını uzun süre açık bırakmam. Kullanmadığımız elektrikli aletleri kapatırım.

Evimizde elektrik, su, doğal gaz, tüp gaz, kömür gibi kaynaklar kullanırız. Temizlik, bulaşık, çamaşır gibi işlerde suya ve elektriğe ihtiyaç duyarız.

Kaynaklarımızı ihtiyacımız kadar kullanmalıyız. Böylece tasarruf yaparak hem ailemize hem de çevremize katkı sağlarız.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun sözcüğü yazınız.

lambaları tüketimi musluğu

kapağını temiz

1. Dişlerimizi fırçalarken ..... açık bırakmamalıyız.
2. Evdeki kaynakları tasarruflu kullandığımızda elektrik ve su ..... azalacaktır.
3. Hava kararmadan ..... yakmamalıyız.
4. Buzdolabının ..... açık bırakmamalıyız.
5. Giysilerimizi ..... tutmaya özen gösteririz.

ETKİNLİK ZAMANI

Kaynakların kullanımıyla ilgili resimlerde gördüğünüz yanlışları söyleyiniz.

ETKİNLİK ZAMANI

Mehmet ve Şeyma evlerinde kullanılan kaynakların tüketimi ile ilgili araştırma yapmaktadır. Tabloya göre soruları cevaplayınız.

Kaynaklar	Fatura Tutarı
Elektrik	40 TL
Su	40 TL
Doğalgaz	70 TL

Mehmetlerin evi (4 kişi)

Kaynaklar	Fatura Tutarı
Elektrik	55 TL
Su	60 TL
Doğalgaz	98 TL

Şeymaların evi (4 kişi)

1. Hangi ailenin elektrik tüketimi daha azdır?

.....

2. Hangi ailenin su tüketimi daha fazladır?

.....

3. Sizce, Şeymaların faturaları neden fazla gelmiş olabilir?

.....

DEĞERLENDİRELİM

Tasarruflu olmak aile bütçesine nasıl katkı sağlar? Söyleyiniz.

DUYARLIYIZ

DÜŞÜNELİM

Birine yardım ettiğinizde neler hissediyorsunuz? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Aşağıda görsellerde çocuklar yardıma ihtiyaç duyanlara nasıl davranıyorlar? Söyleyiniz.

Ailemizde, akrabalarımızda, komşularımızda, okulumuzda yardıma ihtiyaç duyan insanlar olabilir. Kardeşimize anlamadığı konuları anlatarak yardımcı olabiliriz. Hastalarımızı ziyaret ederek ihtiyaçlarını giderebiliriz. İhtiyaç duyduklarında komşularımıza yardım edebiliriz. Aynı şekilde onlar da yardıma ihtiyacımız olduğunda bize yardım ederler. Yakın çevremizdeki ihtiyaç duyan yaşlıların eşyalarını taşımaya yardımcı olabiliriz. Özel gereksinimli bireylere, hamile ve yaşlılara ihtiyaç duyduklarında yardım etmeliyiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun sözcüğü yazınız.

duyarlı | komşularımızın | ziyaret | yaşamlarını | yardımcı | hamilelere

1. Otobüste ..... yer vermeliyiz.
2. Yardıma ihtiyaç duyan insanlara karşı .....olmalıyız.
3. Komşularımız ve akrabalarımız hastalandığında onları ..... etmeliyiz.
4. Zor günlerinde ..... yanında olmalıyız.
5. Özel gereksinimli bireylerin ..... kolaylaştırmalıyız.
6. Kardeşimize ödevlerinde ..... olabiliriz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıda verilen cümleleri okuyunuz. Doğru cümleler için "D" bölümündeki harfi, yanlış cümleler için "Y" bölümündeki harfi boyayınız. Boyadığınız harfleri sırayla kutucuklara yazarak şifreyi çözünüz.

D Y

Y A Misafir geleceği zaman evi toplarken anneme yardım ederim.

A İ Yaşlıların eşyalarını taşımaya yardım ederim.

T R Otobüsteki hamilelere yer vermem.

Z D Hasta ziyaretine gitmeye önem vermem.

I E Komşumuz bize ihtiyaç duyduğunda yardım ederiz.

M S Taşıtlara binerken özel gereksinimli insanlara öncelik tanırım.

Şifre: ☐☐☐☐☐☐

DEĞERLENDİRELİM

Yaşlı insanlar, hangi durumlarda yardıma ihtiyaç duyarlar?

.....

.....

.....

İŞLERİMİZİ PLANLAYALIM

Bir gün içinde neler yapıyorsunuz? Yapacaklarınızı belli bir sıraya koyuyor musunuz? Anlatınız.

Arda'nın bir günde neler yaptığını inceleyiniz.

Gün içinde yemek yemek, odamızı toplamak, okula gitmek, ders çalışmak ve oyun oynamak gibi işler yaparız. Yapacağımız bu işleri önem sırasına göre planlarsak işlerimiz çabuk biter. Planlı olmak düzenli olmamızı sağlar ve hayatımızı kolaylaştırır. Böylece daha başarılı oluruz. Zamanımızı verimli kullanırız. Ailemizle de nitelikli zaman geçirmeliyiz. Birlikte kitap okuma, oyun oynama, spor yapma gibi etkinlikler düzenlemeliyiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıda yarım bırakılan cümleleri tamamlayınız.

Yeterince uyumazsam .....

Tabletimle çok oynarsam .....

Kahvaltı yapmazsam .....

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıda verilen cümlelerden doğru olanların kalplerini boyayınız. Boyadığınız kalplerdeki harfleri sırayla kutulara yazarak şifreyi bulunuz.

1. (P) Okuluma zamanında giderim.
2. (Z) Okuldan sonra istediğim kadar internette oyun oynarım.
3. (L) Her gün düzenli olarak kitap okurum.
4. (M) Günde dört saat uyurum.
5. (A) Okuldan gelince dinlenirim.
6. (N) Günlük ders çalışırım.
7. (C) Akşama kadar sokakta oynarım.
8. (L) İşlerimi önem sırasına göre yaparım.
9. (I) Araştırma ödevimi yaparken bilgisayardan yararlanırım.
10. (O) Ders çalışmayı en sona bırakmam.
11. (B) Oyundan zaman kalırsa ders çalışırım.
12. (L) Gün içinde yapacaklarımı önceden belirlerim.

Şifre: ☐☐☐☐☐☐ ☐☐

ETKİNLİK ZAMANI

Arif, bisiklete binmeyi ve bilgisayarıyla oyun oynamayı çok sever. Okuldan dönünce hemen üstünü değiştirir, arkadaşlarıyla bisiklete biner. Eve gelince bilgisayarında oyun oynar. Annesi "Oğlum, ödevini yaptın mı?" diye sorduğunda "Yapacağım." der. Fakat yemekten sonra Arif yorgunluktan uyur.

Arif ertesi gün hangi sorunlarla karşılaşır? Tartışınız.

DEĞERLENDİRELİM

1. Aşağıda gün içinde yaptığınız iş ve etkinlikler verilmiştir. Bu iş ve etkinleri gerçekleştirdiğiniz saatleri yazınız.

1. Uyanma:	6. Ders çalışma: .....
2. Kahvaltı:	7. Dinlenme: .....
3. Okula gidiş:	8. Akşam yemeği: .....
4. Eve dönüş:	9. Kitap okuma: .....
5. Oyun:	10. Uyuma: .....

2. Gününüzü planlamak size neler kazandırır? Anlatınız.

ÖNCELİKLERİMİZ

DÜŞÜNELİM

Biriktirdiğiniz parayla neler almak istersiniz? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Görsellerdeki çocukların istek ve ihtiyaçları hakkındaki düşüncelerinizi söyleyiniz.

Son çıkan bilgisayar oyununu almak istiyorum.

Bu yıl pantolonum bana küçük geliyor. Yenisini almalıyız.

Çantam eskidi. Yeni bir çantaya ihtiyacım var.

Aldığım bebeğin sarı saçlısını da istiyorum.

Yaşamımızı sürdürebilmek için zorunlu ihtiyaçlarımız vardır. Beslenme, giyinme ve barınma zorunlu ihtiyaçlarımızdır.

Zorunlu olmadığı halde aldığımız şeyler isteklerimizdir. Yeni bir top almak, daha güzel bir çanta almak ya da tablet almak isteklerimizdir. İsteklerimiz alınmasa da hayatımıza devam edebiliriz. Önce ihtiyaçlarımızı sonra isteklerimizi almalıyız.

İstek ve ihtiyaçlarımızı belirlerken öncelik sırasını ihtiyaçlarımıza vermeliyiz. İhtiyaçlarımızı aldıktan sonra isteklerimizi almalıyız.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki listelere ihtiyaçlarınızı ve isteklerinizi yazınız.

İhtiyaç listem	İstek listem

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Çocukların yüzüne doğru ise ☺, yanlış ise ☹ çiziniz.

Her zaman isteklerimize öncelik vermeliyiz.

Her zaman ihtiyaçlarımıza öncelik vermeliyiz.

Şeker, sakız, çikolata birer ihtiyaçtır.

Beslenme, barınma ve giyinme zorunlu ihtiyaçlarımızdır.

Oyuncak bebek, top ihtiyaçtır.

İhtiyaç ve isteklerimizi önceliklerimize göre belirlemeliyiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Doğru olanların başındaki elmayı yeşil renge, yanlış olanların başındaki elmayı kırmızı renge boyayınız.

1. Her zaman isteklerimize öncelik vermeliyiz.
2. İhtiyaç ve isteklerimizi önceliklerimize göre belirlemeliyiz.
3. Alışveriş yaparken ihtiyaçlarımıza öncelik vermeliyiz.
4. Beslenme, barınma ve giyinme zorunlu ihtiyaçlarımızdır.
5. Kalem istek, çikolata ihtiyaçtır.

DEĞERLENDİRELİM

1. Alışveriş listesi hazırlarken nelere dikkat etmeliyiz? Yazınız.

.....

.....

2. Ailenizle birlikte alışverişe çıkacaksınız. Kendi ihtiyaç listenizi hazırlayıp yazınız.

.....

.....

ÜNİTE DEĞERLENDİRME SORULARI

A. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

1. ( ) Uyanınca yatağımızı düzeltmek bizim sorumluluğumuzdur.
2. ( ) Sadece akrabalarımıza saygı gösteririz.
3. ( ) İhtiyaçlarımızı aldıktan sonra isteklerimizi almalıyız.
4. ( ) Ailede kararları birlikte almayız.
5. ( ) Gece yatarken ışıkları açık bırakmamalıyız.

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri bulutların içindeki uygun sözcüklerle tamamlayınız.

"özür dilerim"

isteklerimiz

dikkatli kullanmak

1. ..... zorunlu olmadığı halde aldığımız şeylerdir.
2. Bahçede koşarken yanlışlıkla arkadaşımıza çarptığımızda ..... demeliyiz.
3. Elektrik ve suyu ..... aile bütçesine katkıda bulunmamızı sağlar.

C. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Aile içinde yardımlaşmak neden önemlidir? Yazınız.

.....

.....

2. Kaynakları dikkatli kullanmanın aile bütçemize katkıları nelerdir? Yazınız.

.....

.....

D. Doğru seçeneği boyayınız.

▲ Düğün yemeği

■ Hasta ziyareti

● Asker uğurlama

1. Yukarıdakilerden hangisi, akrabalarımızla yardımlaştığımız durumlardandır?

♡ ▲■● ☆ ■● ✿ ▲■

2. Yunus, okulda futbol oynarken kolunu incitti. Nöbetçi öğretmen durumu ailesine haber verecek.

Bu durumda Yunus, öğretmenine aşağıdakilerden hangisini söylemelidir?

♡ Babasının adını

☆ Anne veya babasının telefon numarasını

✿ Mahallesinin adını

▲ Kaybolduğumuzda

■ Acil durumlarda

● Okulda bazı formların doldurulmasında

3. Adresimizi bilmek hangi durumlarda gereklidir?

♡ ▲ ☆ ▲ ■ ✿ ▲ ■ ●

4. Alışveriş yaparken aşağıdakilerden hangisine öncelik vermeliyiz?

♡ İsteklerimize ☆ İhtiyaçlarımıza ✿ Keyfimize

5. Suat ikinci sınıf öğrencisidir. Aşağıdaki işlerden hangisini yaparsa ailesine yardımcı olur?

♡ Odasını toplama ☆ Ütü yapma ✿ Musluk tamir etme

6. Aşağıdakilerden hangisi, amcamızın ve teyzemizin erkek çocuklarına verilen isimdir?

♡ Arkadaş ☆ Yeğen ✿ Kuzen

7. Aşağıdakilerden hangisine, günlük planımızda daha az zaman ayırmalıyız?

♡ Ders çalışmak

☆ Bilgisayar oyunları oynamak

✿ Kitap okumak

8. Aşağıdaki ifadelerden hangisinde görev paylaşımı vardır?

♡ Bizim evde bütün işleri babam yapar.

☆ Evimizde iş bölümü vardır.

✿ Ben çocuğum, evde iş yapmam.

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

Kızılay Haftası
(29 Ekim - 4 Kasım)

KIZILAY

Savaşta yaralıya
Yardım eder Kızılay.

Depremde evsizlere
Aş verir Kızılay.

Sel olduğu zaman
Çadır kurar Kızılay.

Kana ihtiyaç duyana
Hemen koşar Kızılay.

Her türlü felakette
Hep yanımızda Kızılay.

(Bu kitap için yazılmıştır.)

TÜRKKIZILAYI
1868

Atatürk Haftası
(10 - 16 Kasım)

ATAM

Düşmanlar kuşattı
Yurdun her yanını.
Atam, millet el ele
Kurtardı vatanımı.

Bize emanet etti
Kurduğu Cumhuriyet'i.
Bizim ödevimiz
Yaşatmak Cumhuriyet'i.

(Bu kitap için yazılmıştır.)

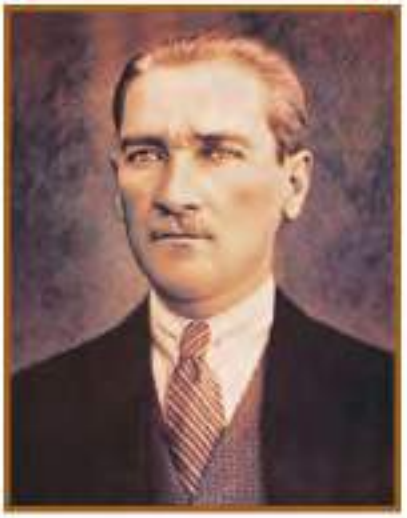

10 KASIM

Saygıyla anıyoruz.

Öğretmenler Günü
(24 Kasım)

SEVGİLİ ÖĞRETMENİM

Sevgili öğretmenim,
İnan sen bir ışıksın.
Yanarsın gece gündüz.
Aydınlatırsın bizi.

Doğruyu, güzeli,
Bize sen öğretirsin.
Vatanıma sevgiyi,
Kalbimize sen korsun.

Çevreni aydınlatır,
Bir mum gibi erirsin.
Anne-baba gibisin,
Bizi, bağrına basarsın.

Fethi BOLAYIR

3. ÜNİTE

SAĞLIKLI HAYAT

KONULAR

1. SAĞLIKLI BÜYÜYORUZ
2. DENGELİ BESLENİYORUZ
3. YEMEKTEYİZ
4. SAĞLIĞIMIZ İÇİN TEMİZLİK ŞART
5. SAĞLIĞIMIZ İÇİN ÇALIŞANLAR
6. MEVSİMİNDE YİYORUZ
7. MEVSİME UYGUN GİYİNİYORUZ

ÜNİTE HAZIRLIKLARIMIZ

1. Sofradayken hangi nezaket ifadelerini kullanırsınız? Söyleyiniz.
2. Sebze ve meyveleri tüketirken nelere dikkat etmelisiniz? Söyleyiniz.

SAĞLIKLI BÜYÜYORUZ

DÜŞÜNELİM

Hangi sporu yapmayı seviyorsunuz? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki görsellerde çocukların sağlıklı büyüme ve gelişme ile ilgili neler yaptıklarını söyleyiniz.

Kahvaltımı yaparak okula giderim. Dersleri daha iyi anlarım.

Sağlıklı büyümek için erken yatar, erken kalkarım. Okuluma zamanında giderim.

Düzenli spor yaparım. Vücudumun daha sağlıklı olmasını sağlarım.

Yemeklerden sonra dişlerimi fırçalarım. Ağız ve diş sağlığımı korurum.

Sık sık banyo yaparım. Sağlıklı ve temiz kalırım.

Günde üç öğün yemek yerim. Sağlıklı beslenerek büyürüm.

Sağlıklı büyümek ve gelişmek için öncelikle beslenmemize dikkat etmeliyiz. Çünkü yediğimiz besinler büyümemizi ve güçlenmemizi sağlar. Dengeli beslenen insanların vücutları güçlü ve sağlıklı olur.

Vücudumuzun sağlıklı büyümesi için kişisel bakımımıza da özen göstermeliyiz. Yemeklerden önce ve sonra ellerimizi yıkamalıyız. Yemeklerden sonra dişlerimizi fırçalamalıyız. Sık sık banyo yapmalıyız. Tuvalette tuvalet kâğıdı kullanmalıyız. Tuvaletten çıkınca ellerimizi yıkamalıyız. Tırnaklarımızı kısa ve temiz tutmalıyız.

Düzenli olarak spor yapmak vücudumuz için gereklidir. Yaşımıza ve ilgi alanımıza uygun spor yapmalıyız.

Gün içerisinde vücudumuz yaptığımız etkinliklerden dolayı yorulur. Vücudumuzun dinlenmeye de ihtiyacı vardır. Sağlıklı büyümek için zamanında ve yeteri kadar uyumalıyız.

ETKİNLİK ZAMANI

Sağlıklı büyümek ve gelişmek için neler yapmalısınız? Doğru cümlelerin balonlarını boyayınız.

1. Bilgisayar oyunlarını saatlerce oynarız.
2. Dengeli ve düzenli besleniriz.
3. Sık sık banyo yaparız.
4. Dişlerimizi fırçalarız.
5. İstediğimiz kadar çikolata yeriz.
6. Düzenli spor yaparız.
7. Terliyken soğuk su içeriz.
8. Temiz giyiniriz.
9. Sık sık ellerimizi yıkarız.
10. Düzenli ve yeterli uyuruz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere, uygun sözcükleri yazınız.

temizliğe

ellerimizi

spor

önce ve sonra

sağlıklı

kişisel bakımımıza

1. Yemeklerden ..... ellerimizi yıkamalıyız.
2. Dengeli beslenen insanlar ..... olur.
3. Sağlıklı büyümek için ..... yapmalıyız.
4. Sağlığımız için ..... de önem vermeliyiz.
5. Vücudumuzun sağlıklı büyümesi için ..... özen göstermeliyiz.
6. Tuvaletten çıkınca ..... yıkamalıyız.

DEĞERLENDİRELİM

Sağlığınızı korumak için nelere dikkat etmelisiniz? Anlatınız.

DENGELİ BESLENİYORUZ

DÜŞÜNELİM

Sağlığınızı korumak için hangi yiyecekleri tüketiyorsunuz? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki görsellerde çocukların öğünlerde neler yediklerini söyleyiniz.

Kahvaltıda peynir, zeytin, yumurta, bal, reçel, mevsimine göre domates, salatalık ve ekmek yerim. Yanında süt ya da taze meyve suyu içerim.

Öğle yemeğinde et, sebze yemeği, pilav, yoğurt ve salata gibi besinleri yerim.

Akşam yemeğinde sebze yemeği, pilav veya makarna gibi besinleri yerim. Yanında ayran veya taze meyve suyu içerim.

Öğün aralarında meyve, yoğurt, kuru yemiş, evde yapılan poğaça, kurabiye gibi atıştırmalıklar yerim.

Canlılar yaşamlarını devam ettirebilmek için beslenmek zorundadır. Besinler büyümemiz, gelişmemiz ve hastalıklara karşı dirençli olmamız için gereklidir. Besinleri gereğinden az tüketmek sağlıklı büyümemizi engeller.

Vücudumuzun ihtiyacı olan besinlerden yeteri kadar alırsak dengeli beslenmiş oluruz. Düzenli beslenmek için günde üç öğün yemek yemeliyiz. Tabağımızdaki yiyeceğimizi bitirmeli, yemek seçmemeliyiz.

Kahvaltı en önemli öğünlerden biridir. Mutlaka kahvaltımızı yapmalıyız. Kahvaltıda süt içmeliyiz. Peynir, yumurta, reçel, zeytin ve bal yemeliyiz.

Öğle yemeklerinde; sebze, et, çorba, pilav, makarna gibi yemekler yemeliyiz.

Akşam yemeklerinde; taze veya kuru sebze, yoğurt, salata ve meyve yemeliyiz.

Dondurulmuş ve ambalajlı gıdalarda katkı maddeleri olduğu için bu tür yiyecekleri tercih etmemeliyiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere, uygun sözcüğü yazınız.

su | dengeli | yemek

sebzeyi | besinlerden | öğün

1. Meyveyi ve ..... bol bol tüketmeliyiz.
2. Sağlıklı olmak için ..... beslenmeliyiz.
3. Her ..... aynı besinleri tüketmemeliyiz.
4. Tabağımızdaki yiyeceği bitirmeli ..... seçmemeliyiz.
5. Sağlığımız için bol bol ..... içmeliyiz.
6. Vücudumuz için gerekli enerjiyi ..... elde ederiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Dengeli beslenmek ve büyümek için aşağıdakilerden hangilerine ihtiyacımız vardır? Kutucukları işaretleyiniz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıda verilen besinlerden yararlanarak kendi öğün listenizi oluşturunuz.

yumurta – pilav – makarna – balık – süt

bal – ayran – salata – zeytin – peynir

köfte – çorba – taze meyve suyu – sebze yemeği

Sabah	Öğle	Akşam

DEĞERLENDİRELİM

Dengeli beslenme ile ilgili afiş çalışması yapınız.

YEMEKTEYİZ

Yemek yerken nelere dikkat edersiniz? Anlatınız.

Aşağıdaki görsellerde yemek yeme ile ilgili doğru ve yanlış davranışları söyleyiniz.

Yemek yerken çatal, bıçak kullanmam.

Yemek yerken ağzım kirlendiğinde peçete ile silerim.

Ağzımda yemek varken konuşmam.

Görgü kuralları yaşamı kolaylaştıran ve toplumsal ilişkileri düzenleyen kurallardır. Yemek yerken uyulması gereken görgü kuralları vardır. Bunlar: Sofraya hep birlikte oturmalıyız, sofradan izin istemeden kalkmamalıyız. Yemekte çatal, kaşık, bıçak kullanmalıyız. Tabağımıza yiyebileceğimiz kadar yemek almalıyız. Ağzımızda yiyecek varken konuşmamalıyız. Ağzımızı kapatarak yemeliyiz. Peçete kullanmalıyız. Yemek yerken acele etmemeliyiz. Yemeğe başlarken "Afiyet olsun." demeliyiz. Yemeği hazırlayan kişiye "Elinize sağlık." demeliyiz. Yemekten önce ve sonra ellerimizi yıkamalıyız. Yemekleri ve ekmeği israf etmemeye özen göstermeliyiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Doğru olanların başındaki elmayı yeşil renge, yanlış olanların başındaki elmayı kırmızı renge boyayınız.

1. Ağzımızda yemek varken konuşabiliriz.
2. Yemek yerken ağzımızı kapatarak yemeliyiz.
3. Tabağımızın tamamını yemekle doldurmalıyız.
4. Yemekte çatal, kaşık, bıçak kullanmalıyız.
5. Yemeği elimizle yiyebiliriz.
6. Yemek yerken acele etmemeliyiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere, uygun sözcük veya sözcük gruplarını yazınız.

zamanda | rahatsız | yemek

ekmeği | çatal ve kaşık | önce ve sonra

1. Yemek yerken ..... kullanmalıyız.
2. Yemekten ..... ellerimizi yıkamalıyız.
3. Yemeğe aynı ..... başlamalıyız.
4. Ağzımızda ..... varken konuşmamalıyız.
5. Sofrada başkalarını ..... edecek davranışlarda bulunmamalıyız.
6. Yemekte ..... israf etmemeliyiz.

DEĞERLENDİRELİM

Sınıfta anne, baba ve çocuktan oluşan iki aile oluşturunuz. Bir aile diğer aileye yemeğe davetlidir. Yemekte uymanız gereken görgü kurallarını canlandırınız.

SAĞLIK İÇİN TEMİZLİK ŞART

DÜŞÜNELİM

Temizlik deyince aklınıza neler geliyor? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki görselleri inceleyiniz.
Görsellerdeki yanlışları söyleyiniz.

Toplu yaşanan ortamlarda bazı kurallar vardır. Bunların başında ortak kullanım alanının ve çevrenin temizliği gelir.

Gözümüzle göremediğimiz ve bizi hasta eden mikroplar kirli ortamlarda yaşarlar ve çoğalırlar. Bu yüzden özellikle ellerimizin temizliğine dikkat etmeliyiz. Çünkü, gün içinde ellerimizle birçok yere dokunuruz. Okuldaki tuvaletler, parklar, toplu taşıma araçları ortak kullanım alanlarıdır. O yüzden buraları kullandığımızda ellerimizi sabunla yıkamalıyız. Böylece hem kendi sağlığımızı hem de çevremizdekilerin sağlığını korumuş oluruz. Bulaşıcı hastalıkların yayılmasını önleriz.

Mikroplardan korunmak için sadece ellerimizi temiz tutmak yeterli değildir. Dişlerimizi düzenli fırçalamaya, banyo yapmaya ve kıyafetlerimizi temiz tutmaya dikkat etmeliyiz.

Ayrıca yaşadığımız çevreyi ve evimizi de temiz tutmalıyız. Sınıfımızı, evimizi sık sık havalandırmalıyız. Çöplerimizi yere atmamalıyız. Yerlere tükürmemeliyiz. Tuvaletleri temiz kullanmalıyız. Sifonu çekmeliyiz. Böylece hem kendi sağlığımızı hem de çevremizdekilerin sağlığını korumuş oluruz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına ☺, yanlış olanların başına ☹ çiziniz.

1. ◯ Mikroplar temiz ortamlarda yaşar.

2. ◯ Yaşadığımız çevreyi ve evimizi temiz tutmalıyız.

3. ◯ Yerlere çöp atabiliriz.

4. ◯ Ellerimizin ve tırnaklarımızın temizliğine özen göstermeliyiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıda yarım bırakılan ifadeleri okuyunuz ve eşleştiriniz.

Sınıfımızı havalandırmazsak	kötü kokuların yayılmasına sebep oluruz.
Çöp poşetinin ağzını kapatmadan atarsak	çevreyi kirletmiş oluruz.
Yerlere çöp atarsak	kirli havayı solumuş oluruz.

DEĞERLENDİRELİM

Yaşadığımız çevreyi temiz tutmak için neler yapmalıyız? Söyleyiniz.

SAĞLIĞIMIZ İÇİN ÇALIŞANLAR

DÜŞÜNELİM

Hastalandığınız zaman nerelere gidersiniz? Anlatınız.

INCELEYELİM

Aşağıda sağlıkla ilgili hizmet veren görselleri inceleyiniz.

Hemşire

Hastaların tedavisinde doktora yardımcı olurum. Aşı yapar, hastaların tansiyonlarını ölçerim.

Doktor

Hastaları muayene ederim. Hastaların iyileşmesi için gerekli ilaçları reçeteye yazarım.

Diş Hekimi

Dişlerinizin kontrolünü ve tedavisini yaparım.

Acil Durum Ekibi

Acil durumlarda hastaları taşırım. Trafik kazalarında hastalara yardımcı olurum.

Hastalandığımız zaman hastane, aile sağlığı merkezi veya aile hekimimize gideriz. Bu kurumlarda doktor bizi muayene eder, gerekli gördüğü ilaçları yazar. Biz de ilaçlarımızı eczaneden alırız. Sağlık kuruluşlarında doktordan başka hemşire ve sağlık memurları da çalışır. Hemşireler doktorlara yardıma olur. Ayrıca ateş ölçme, yaralara pansuman yapma gibi görevleri de vardır.

Dişlerimiz ile ilgili hastalıklarda diş hekimine gideriz. Diş hekimleri dişimizi muayene eder, çürük dişlerimize dolgu yapar.

Acil durumlarda ise 112 acil durum ekibini çağırırız.

ETKİNLİK ZAMANI

Sağlıkla ilgili meslekleri işaretleyiniz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıda verilen cümleleri karşılarındaki meslek isimlerinden uygun olanlarıyla eşleştiriniz.

Hastaların tedavisinde doktora yardımcı olurum. Aşılarınızı yaparım.

Doktorun verdiği reçetedeki ilaçları benden alırsınız.

Ağız ve diş sağlığınızla ilgilenirim.

Muayene eder, tedaviniz için ilaç yazarım.

doktor

hemşire

diş hekimi

eczacı

ETKİNLİK ZAMANI

Sağlıkla ilgili olan kurumların resimlerini işaretleyiniz.

DEĞERLENDİRELİM

Sağlık alanında hizmet veren kurumları yazınız.

.....

.....

.....

MEVSİMİNDE YİYORUZ

DÜŞÜNELİM

Yaz mevsiminde, hangi sebzeleri tüketiriz? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki görsele bakarak sebze ve meyvelerin hangi mevsimde yetiştiğini söyleyiniz.

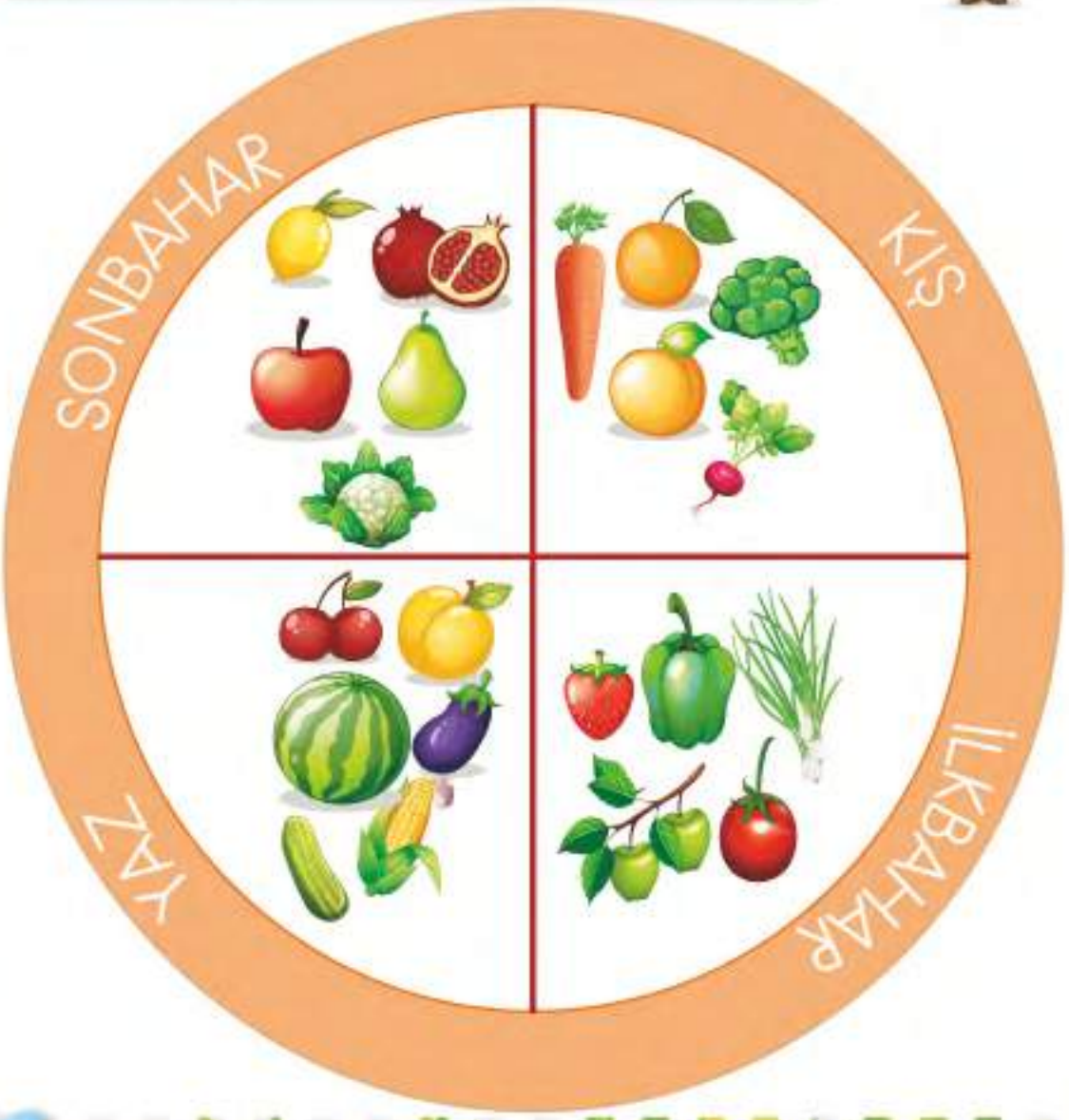

Sebze ve meyveleri tüketirken taze olmasına ve mevsiminde yetişmiş olmasına dikkat etmeliyiz.

Her mevsimde vücudumuzun sağlıklı olması için almamız gereken vitaminler vardır. Bunları da tükettiğimiz sebze ve meyvelerden alırız.

Mevsiminde tükettiğimiz sebze ve meyveler daha vitaminli ve daha lezzetli olur. Üstelik besin değeri daha yüksektir.

Kış mevsiminde vücudumuzu ısıtan, enerji veren besinlere ihtiyaç duyarız. Yaz mevsiminde ise vücudumuzu serinletecek besinlere ihtiyaç duyarız. Bu nedenle sebze ve meyveleri mevsiminde tüketmemiz gerekir.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıda harfleri karışık olarak verilen meyveleri bulunuz. Yetiştirildikleri mevsimle eşleştiriniz.

D	A	M	N	L	A	İ	N	A

M	U	T	R	A

R	E	K	İ

A	R	K	U	Z	P

sonbahar

kış

yaz

ilkbahar

DEĞERLENDİRELİM

Sebze ve meyveleri mevsiminde tüketmenin önemi nedir? Yazınız.

.....

.....

.....

MEVSİME UYGUN GİYİNİYORUZ

DÜŞÜNELİM

En çok hangi mevsimi seversiniz? Bu mevsimde hangi kıyafetleri giyersiniz? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki görselleri inceleyiniz. Hangi mevsime ait olduklarını söyleyiniz.

Sonbaharda çok kalın olmayan, uzun kollu kıyafetleri tercih ederim. Yanımda hırka ya da yağmurluğumu bulundururum.

Kış mevsiminde koyu renkli, kalın ve yünlü kıyafetleri tercih ederim. Palto ve bot giyerim. Atkı, eldiven ve beremi unutmam.

İlkbaharda uzun kollu, ince kıyafetler giyerim. Yanımda ceket bulundururum.

Yaz mevsiminde açık renkli, ince ve terletmeyen kıyafetleri giyerim. Güneş gözlüğü ve şapka takmaya özen gösteririm.

Sağlığımız; beslenmeden, temizlikten, spordan etkilendiği gibi mevsimlerden ve hava durumundan da etkilenir.

Vücut terini emmeyen, kışın üşüten, yazın çok terleten kıyafetler sağlığımızı olumsuz etkiler. Bu yüzden mevsimine göre giyinme alışkanlığını mutlaka kazanmalıyız.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki çocukların konuşma balonlarında yazılanlara göre doğru olanların yüzüne ☺, yanlış olanların yüzüne ☹ çiziniz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki verilen mevsimlere uygun görselleri Ek-1'den kesip yapıştırınız.

DEĞERLENDİRELİM

Niçin mevsim şartlarına uygun kıyafetler seçeriz? Söyleyiniz.

ÜNİTE DEĞERLENDİRME SORULARI

A. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

1. ( ) Sağlıklı büyümek için uyku önemli değildir.
2. ( ) Çöplerimizi yerlere atmamalıyız.
3. ( ) Çevremizin temizliği sağlığımız için önemlidir.
4. ( ) Sınıfımızı havalandırırsak hasta oluruz.
5. ( ) Hastalandığımız zaman aile sağlığı merkezine gideriz.

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri bulutların içinde verilen sözcük veya sözcük gruplarından uygun olanlarla tamamlayınız.

mevsimi | açık renkli ve ince | kirli | sifonu | kalın ve yünlü

1. Yaz mevsiminde ..... kıyafetleri tercih ederiz.
2. Mikroplar ..... ortamlarda yaşarlar.
3. Kış mevsiminde ..... kıyafetleri tercih ederiz.
4. Tuvaletten çıkarken ..... çekmeliyiz.
5. Meyve ve sebzeleri ..... dışında tüketmemeliyiz.

C. Doğru seçeneği boyayınız.

Ahmet

Gülten

Ramazan

1. Yukarıdaki çocuklardan hangisinin davranışı sağlıklı büyümeye yardımcı olur?

♡ Gülten ☆ Ahmet ✿ Ramazan

▲ Dengeli beslenmek

■ Banyo yapmak

● Yemek seçmek

◆ Spor yapmak

2. Sağlıklı büyümek için yapılması gerekenler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

♡ ▲■● ☆ ■●◆ ✿ ▲■◆

3. Aşağıdaki meyvelerden hangisini ilkbaharda tüketirsiniz?

♡ Erik ☆ Karpuz ✿ Portakal

4. Aşağıdakilerden hangisi yemekte uyulması gereken görgü kurallarındandır?

♡ Ağzımızda yemek varken konuşmak

☆ Yemek yerken ağzımızı kapatmak

✿ Yemekten sonra ellerimizi yıkamamak

5. Aşağıdakilerden hangisi sağlık kurumu <u>değildir</u>?

♡ Hastane ☆ Aile Sağlığı Merkezi ✿ Postane

6. Zuhal: Geçmiş olsun.
Meral: Özür dilerim.
İsmail: Afiyet olsun.

Hangi çocuk yemeğe başlamadan önce söylenmesi gereken bir cümle kurmuştur?

♡ Zuhal ☆ İsmail ✿ Meral

7.

Mustafa Hatice Ömer

Yukarıdaki çocuklardan hangisi kış mevsimine uygun giyinmiştir?

♡ Ömer ☆ Hatice ✿ Mustafa

8.

*İlaçların nasıl kullanılacağını tarif eder.
*Doktorun reçeteye yazdığı ilaçları verir.

Selin, hangi mesleği tarif etmiştir?

♡ Eczacı ☆ Diş hekimi ✿ Hemşire

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

İnsan Hakları ve Demokrasi Haftası

(10 Aralık gününü içine alan hafta)

İNSAN HAKLARI

Dünyada yaşamak
Hepimizin hakkı.
Dili, rengi farklı diye
Ayrıcalık yapmamalı.

İnsanlar hep el ele,
Korusun haklarını.
Eşitlik yayılsın.
Barış sarsın dünyayı.

(Bu kitap için yazılmıştır.)

Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası

(12 - 18 Aralık)

YERLİ MALI

Yurdunu seven
Yerli malı kullanmalı.
Yurdumun malları
Sağlam olur, bilmeli.

Yerli ürün, yerli yemiş
İşçimizin emeği.
Severek tüketmeli
Yerli malı üretmeli.

Çiftçimizin emeğiyle
Birçok ürün yetişir.
Sebzesi, meyvesiyle
Nefis olur, bilmeli.

(Bu kitap için yazılmıştır.)

4. ÜNİTE

GÜVENLİ HAYAT

KONULAR

1. ULAŞIM TÜRLERİ VE ARAÇLARI
2. ULAŞIMDA GÜVENLİK KURALLARIMIZ
3. TRAFİKTE YARDIMCI OLURUZ
4. ACİL DURUM NUMARALARIMIZ
5. TEKNOLOJİYİ GÜVENLİ KULLANIYORUZ
6. OYUN ARAÇLARINDA GÜVENLİK

ÜNİTE HAZIRLIKLARIMIZ

1. Çevremizde gördüğümüz ulaşım araçları nelerdir? Anlatınız.
2. Acil durum numaralarından bildiklerinizi söyleyiniz.
3. Trafik kurallarını bilmek neden önemlidir? Anlatınız.

ULAŞIM TÜRLERİ VE ARAÇLARI

DÜŞÜNELİM

Hangi ulaşım aracı ile seyahat etmek istersiniz? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Görsellerdeki ulaşım araçlarından bildiklerinizi söyleyiniz.

İnsanlar bir yerden başka bir yere kısa zamanda ve rahat bir şekilde gitmek için veya yük taşımak için ulaşım araçlarını kullanırlar.

Ulaşım araçları dörde ayrılır:

1. Kara Yolu Araçları:

Otobüs, minibüs, bisiklet, motosiklet, traktör, tır, kamyon, at arabası, taksi, kamyonet gibi araçlardır.

2. Demir Yolu Araçları:

Metro, tramvay, tren, hızlı tren gibi araçlardır.

3. Deniz Yolu Araçları:

Gemi, vapur, sandal, kayık, feribot, şilep, deniz otobüsü gibi araçlardır.

4. Hava Yolu Araçları:

Uçak, helikopter, balon, zeplin gibi araçlardır.

Otomobil kullanan kişiye **sürücü**, uçak kullanan kişiye **pilot**, tren kullanan kişiye **makinist**, tramvay kullanan kişiye **vatman**, deniz taşıtlarını kullananlara **kaptan** denir.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıda verilen dörtlükleri, görsellerdeki ulaşım araçlarından uygun olanlarıyla eşleştiriniz.

Bulutlara doğru havalanır,
Yavaş yavaş alçalırım.
Çok yolcu taşırım.
Uzakları yakınlaştırırım.

Liman liman dolaşır,
Denizde yol alırım.
Yolcu ile yük taşır,
Köpüre köpüre kalkarım.

Demiryolunda gezerim.
Tünellerden geçerim.
İstasyona varınca,
Düdüğümle ses veririm.

Kara yolunda giderim.
Şehir içi yollar benim,
Duraklarda çoktur bekleyenim,
Otobüsten biraz miniğim.

Rayların üstünde giderim,
Tren değil adım benim.
Yer altıdır yolum benim,
Trenden hızlı giderim.

ETKİNLİK ZAMANI

Çiçeklerin içindeki cümlelerde boş bırakılan yerleri, altlarındaki uygun ifadelerle tamamlayınız. Uygun olanı boyayınız.

Metro ..... ulaşım aracıdır.

- demir yolu
- deniz yolu

Helikopter ..... ulaşım aracıdır.

- kara yolu
- hava yolu

Demir yolu ulaşım araçlarından biri de .....

- minibüstür
- tramvaydır

Deniz yolu ulaşım araçlarından biri de .....

- şileptir
- otobüstür

Otobüs, minibüs gibi ulaşım araçları ..... kullanılır.

- demir yolunda
- kara yolunda

DEĞERLENDİRELİM

Sizce en güvenli ulaşım aracı hangisidir? Neden? Söyleyiniz.

ULAŞIMDA GÜVENLİK KURALLARIMIZ

DÜŞÜNELİM

Ulaşım araçlarında yolculuk yaparken nelere dikkat ediyorsunuz? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Görsellerdeki ulaşım araçlarında çocukların yaptıkları doğru ve yanlış davranışları inceleyiniz.

Ulaşım araçlarıyla yolculuk yaparken uymamız gereken kurallar vardır. Güvenliğimiz için bu kurallara uymalıyız. Ayakta yolculuk yapmamalıyız. Okul servisi gibi araçlara sırayla binmeli ve araçlardan sırayla inmeliyiz. Eğer araçlarda iki kapı varsa ön kapıdan binmeli arka kapıdan inmeliyiz. Camlardan sarkmamalıyız. Emniyet kemerimizi takmalıyız. İnmek için acele etmemeli, aracın durmasını beklemeliyiz. Toplu taşıma araçlarında ve okul servislerinde yüksek sesle konuşmamalıyız. Şoförü ve yolcuları rahatsız etmemeliyiz. Özel araçlarımızda çocuk koltuğu kullanmalıyız.

ETKİNLİK ZAMANI

İlk kutudan başlayarak doğru bilgileri takip ederek çıkışa ulaşınız. Ulaştığınız taşıtı boyayınız.

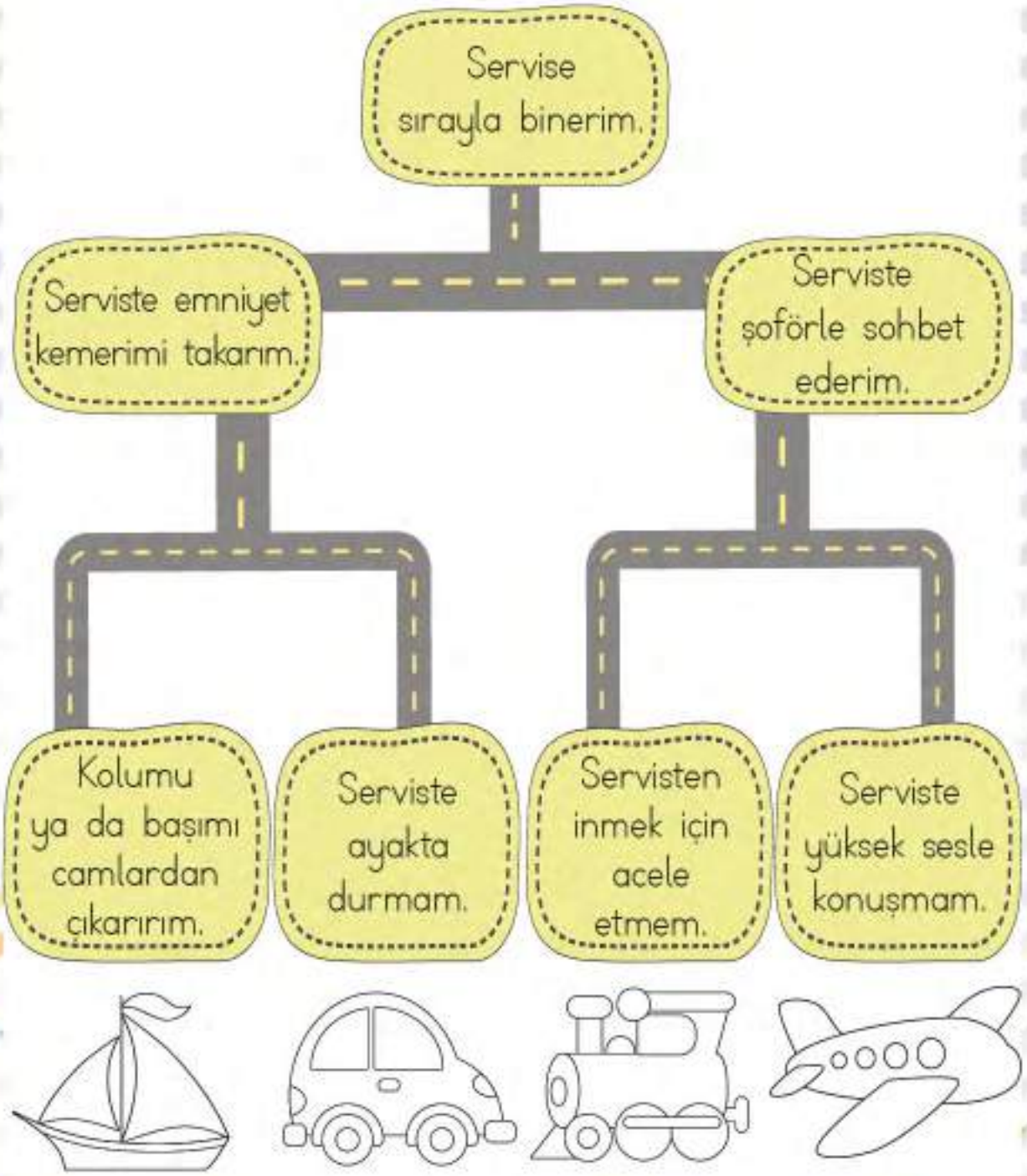

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına ☺, yanlış olanların başına ☹ çiziniz.

1. ( ) Emniyet kemerini sadece araç sürücüleri kullanır.
2. ( ) Araç hareket halindeyken ayağa kalkmamalıyız.
3. ( ) Toplu taşıma araçlarında kabuklu ve kokulu yiyecekler yememeliyiz.
4. ( ) Taşıtlardan inmek için acele etmeliyiz.
5. ( ) Toplu taşıma araçlarında yüksek sesle konuşmamalıyız.
6. ( ) Özel araçlarda küçük çocuklar çocuk koltuğuna oturmalıdır.

DEĞERLENDİRELİM

Özel araçlarda çocuk koltuğu kullanmanın önemini araştırınız. Yazınız.

.....

.....

.....

TRAFİKTE YARDIMCI OLURUZ

DÜŞÜNELİM

Trafikte yaşlılara nasıl yardımcı olursunuz? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Görsellerde çocuklar trafikte kimlere yardımcı oluyor? İnceleyiniz.

Trafikte yardıma ihtiyaç duyan kişiler olabilir. Bu kişilere yardım etmeliyiz. Özellikle toplu taşıma araçlarında yaşlı, hamile, özel gereksinimli bireylere yer vermeliyiz. Taşıtlara binerken ve taşıtlardan inerken onlara yardımcı olmalı ve öncelik tanımalıyız.

Bizim de trafikte yardıma ihtiyaç duyduğumuz durumlar olabilir. Böyle durumlarda trafik polisinden yardım istemeliyiz. Okul servisindeysek servis şoföründen veya servis görevlisinden yardım isteyebiliriz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümleleri uygun ifadelerle tamamlayınız.

hamilelere

öncelik

özel gereksinimli

servis görevlisinden

trafik polisinden

1. Ulaşım araçlarında ..... birini gördüğümüzde yer vermeliyiz.
2. Taşıtlara binerken yaşlılara ..... tanımalıyız.
3. Toplu taşıma araçlarında ..... yer vermeliyiz.
4. Okul servisinde ihtiyaç duyduğumuzda ..... yardım istemeliyiz.
5. Trafikte ihtiyaç duyduğumuzda ..... yardım istemeliyiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki resimlerde gördüğünüz yanlışları noktalı yerlere yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DEĞERLENDİRELİM

Trafikte ihtiyaç duyduğunuzda kimlerden yardım istersiniz? Tartışınız.

ACİL DURUM NUMARALARIMIZ

DÜŞÜNELİM

Kaza ve yaralanma gibi acil durumlarda kimlerden yardım istersiniz? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Görsellerde verilen acil durumları inceleyiniz.

Acil durum, yaralanma, düşme, bayılma, doğal afetler, kaza gibi ani gelişen ve acil müdahale gerektiren durumlardır.

Yardıma ihtiyacımız olduğunda büyüklerimize haber vermeliyiz. Evdeysek anne ve babamızdan, okuldaysak öğretmenlerimizden yardım istemeliyiz. Acil durumlarda ailemize ve yakın çevremize ulaşabilmek için telefon numaralarını bilmeliyiz. Acil durumlarla karşılaştığımızda aşağıdaki acil durum numaralarını aramalıyız. Acil durum numaralarını gereksiz yere aramamalıyız. Bu numaraları meşgul ederek bir başkasının yardım almasını engellemiş oluruz.

Kaza ya da yaralanmalarda ambulans 112'yi (yüz on iki) ararız.

Yangın durumunda itfaiye 110'u (yüz on) ararız.

Hırsızlık ve kaybolma gibi durumlarda polis 155'i (yüz elli beş) ararız.

İl ve ilçelerden daha küçük yerleşim alanlarında güvenliğin sağlanmasından sorumludur. Gerektiğinde jandarma 156'yı (yüz elli altı) ararız.

AFAD kuruluşu sel, deprem gibi doğal afetlerde acil yardımda bulunur. AFAD'dan yardım istemek için 122'yi (yüz yirmi iki) ararız.

Aile, Kadın, Çocuk, Yaşlı ve Engelli Sosyal Destek Hattını ihtiyaç duyduğumuzda ararız.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıda verilen durumlarda hangi numaraları aramamız gerektiğini noktalı yerlere yazınız.

1. Bize akşam yemeğine gelen komşumuz aniden bayıldı. Annem hemen ..... aradı.
2. Şiddetli yağan yağmur sonucu oluşan selde evimizi su bastı. Babam hemen ..... aradı.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun ifadeleri yazınız.

1. Acil telefon numaralarını ..... aramamalıyız.
2. Köylerde polisin görevini ..... yapar.
3. Okulda arkadaşımız yaralanırsa ..... haber veririz.
4. Trafik kazalarında ..... acil durum telefonunu ararız.
5. Deprem, sel gibi doğal afetlerde ..... ararız.
6. Yangın durumunda ..... ararız.
7. Acil durum ..... ezberlemeliyiz.

DEĞERLENDİRELİM

Acil durum numaralarını gereksiz yere meşgul etmenin sonuçları neler olabilir? Söyleyiniz.

TEKNOLOJİYİ GÜVENLİ KULLANIYORUZ

DÜŞÜNELİM

Evinizde kullandığınız teknolojik araç ve gereçleri söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Görsellerde verilen teknolojik ürünlerin güvenli kullanımı için nelere dikkat etmeliyiz?

Günlük yaşantımızda teknolojik ürünleri sıkça kullanırız. Çamaşır makinesi, televizyon, buzdolabı, cep telefonu, oyun konsolu, tablet, saç kurutma makinesi, fırın, ütü bunlara örnektir. Bu araçlar, hayatımızı kolaylaştırır.

Elektrikli aletleri kullanırken kablo ve prizlere dikkat etmeliyiz. Kablo ve prizler yıprandığında değiştirmeliyiz. Islak elle elektrik düğmelerine dokunmamalıyız. Telefon, tablet gibi cihazları şarja takılıyken kullanmamalıyız. Cep telefonu, tablet ve bilgisayar ekranına sert bir cisimle vurmamalıyız.

Ocak ve fırın gibi aletleri tek başımıza kullanmamalıyız. Ütü yapılırken yakınında oynamamalıyız. Kurallara uymayanları nazikçe uyarmalıyız. Bir kazaya neden olabileceklerini söylemeliyiz. İnternet ortamında gizli bilgilerimizi hiç kimseyle paylaşmamalıyız. Teknolojik aletleri kullanırken dikkatli olmalıyız.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Doğru olanların başındaki yıldızı mavi renge, yanlış olanların başındaki yıldızı sarı renge boyayınız.

1. ☆ Bilgisayar, tablet, televizyon teknolojik araç gereçlerdendir.
2. ☆ Bilgisayarın fişiyle oynayan kardeşimi kibarca uyarırım.
3. ☆ Bilgisayarı yalnızca oyun için kullanırız.
4. ☆ Saç kurutma makinesini büyüklerin kontrolünde kullanmalıyız.
5. ☆ İnternette tüm sitelere girebiliriz.
6. ☆ İnternette fotoğrafımı isteyenlere fotoğrafımı veririm.
7. ☆ Çamaşır makinesini kendimiz kullanabiliriz.
8. ☆ İnternette tanımadığım kişilere adresimi söylemem.
9. ☆ Bilgisayar, televizyon ve tableti uzun süre kullanırsak beden sağlığımıza zarar veririz.

DEĞERLENDİRELİM

Teknolojik araç ve gereçleri kullanırken neden güvenlik kurallarına uymalıyız? Söyleyiniz.

OYUN ARAÇLARINDA GÜVENLİK

DÜŞÜNELİM

Nerelerde oyun oynuyorsunuz? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Görselleri inceleyiniz. Güvenli olmayan oyun araçlarını söyleyiniz.

Okulumuzun bahçesi veya çocuk parkları güvenli oyun alanlarıdır.

Çocuk parklarındaki oyun araçlarını kullanmadan önce kontrol etmeliyiz. Bu araçları pek çok kişi kullandığı için zamanla yıpranmış ve bozulmuş olabilir. Güvenliğimiz için oyun araçlarımızı kullanmadan önce kontrol etmeliyiz. Güvenli değilse kullanmamalıyız. Tehlikeli alanlara kaçan oyun araçlarımızın peşinden gitmemeliyiz.

Bisiklet, paten, kaykay ve kızak gibi araçları kullanırken kask, dizlik, dirseklik gibi koruyucu araçlar kullanmalıyız. Bisiklet ve paten gibi araçları kullanırken fazla hız yapmamalıyız.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde verilen boşlukları uygun sözcüklerle tamamlayınız.

dizlik — peşinden — tehlikeli — zarar — hız

1. Kaykay kullanıyorsak dirseklik, kask ve ..... takmalıyız.
2. Oyun araçlarını kullanırken ..... hareketler yapmamalıyız.
3. Parklarda oyuncaklara ..... vermemeliyiz.
4. Bisiklet sürerken ..... yapmamalıyız.
5. Oyun alanı dışına çıkan topun ..... gitmemeliyiz.

Bisiklet kullanırken güvenliğiniz için kullanmanız gereken malzemeleri yuvarlak içine alınız.

DEĞERLENDİRELİM

Güvenli oyun alanları nerelerdir? Anlatınız.

ÜNİTE DEĞERLENDİRME SORULARI

A. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

1. ( ) Islak ellerle elektrikli aletlerin fişlerini çıkarmak tehlikeli değildir.
2. ( ) Toplu taşıma araçlarında yaşlı ve hamilelere yer vermeliyiz.
3. ( ) İnternet kullanırken özel bilgilerimizi paylaşmamalıyız.
4. ( ) Kaza, kalp krizi, aniden bayılma durumlarında ambulans 112'yi aramalıyız.
5. ( ) Aile, kadın, çocuk, yaşlı ve engellilerin yaşadığı sorunlarda sosyal destek hattı 112'yi aramalıyız.
6. ( ) Yangın çıkması durumunda itfaiye 110'u aramalıyız.
7. ( ) Trafik kazası, hırsızlık, kavga gibi durumlarda polis 155'i aramalıyız.
8. ( ) Serviste emniyet kemeri takmamalıyız.

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri bulutların içinde verilen sözcüklerden uygun olanlarla tamamlayınız.

AFAD

çocuk

şoförle

110'u

1. Yolculuk sırasında ..... konuşmamalıyız.
2. Yangın durumunda ..... aramalıyız.
3. Doğal afetlerde ..... aranmalıdır.
4. Üç yaşındaki kardeşim için arabada en güvenli yer ..... koltuğudur.

C. Doğru seçeneği boyayınız.

1. Özel araçlarımızla seyahat ederken aşağıdakilerden hangisini yapmalıyız?

- ♡ Emniyet kemeri takmalıyız.
- ☆ Camlardan elimizi kolumuzu çıkarmalıyız.
- ✿ Kapı kilitlerine dokunmalıyız.

2. Aşağıdakilerden hangisi kara yolu ulaşım aracıdır?

- ♡ Kamyon
- ☆ Uçak
- ✿ Vapur

▲ Sırayla binmeliyiz.

■ Ön kapıdan binmeliyiz.

● Hareket halindeyken binmemeliyiz.

◆ Binerken ve inerken başkalarını rahatsız etmemeliyiz.

3. Otobüs, dolmuş, tren gibi toplu taşıma araçlarına binerken yukarıdaki kurallardan hangilerine dikkat etmeliyiz?

♡ ▲■● ☆ ■●◆ ✿ ▲■●◆

4. Aşağıdakilerden hangisi deniz yolu ulaşım aracıdır?

♡ At arabası ☆ Tekne ✿ Uçak

5. Aşağıdakilerden hangisi hava yolu ulaşım aracıdır?

♡ Bisiklet

☆ Feribot

✿ Helikopter

D. Aşağıdaki teknolojik araç ve gereçlerin güvenli kullanımı için nelere dikkat etmelisiniz? Yazınız.

.....

.....

BİLELİM - BULALIM

Aşağıda verilen ifadelerden hareketle numaralara dikkat ederek bulmacayı doldurunuz.

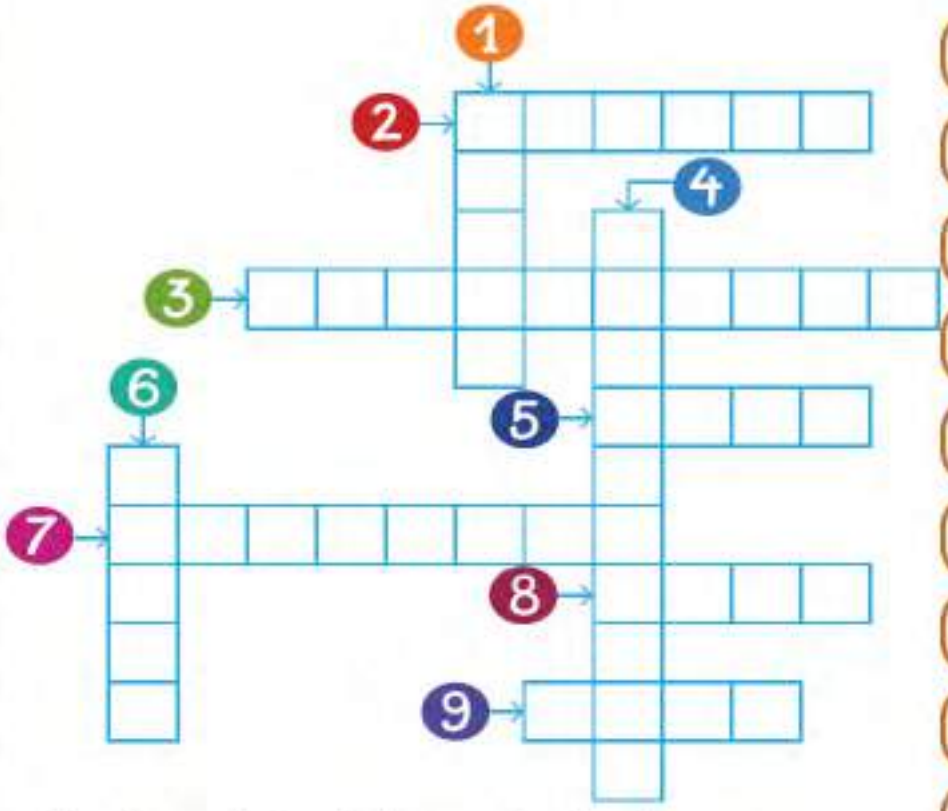

- AFAD
- Taşıt
- Ambulans
- Dizlik
- Bilgisayar
- Deniz
- Polis İmdat
- Kask
- Gemi

1. Taşıtların kullanıldığı yerlerden biri.
2. Bisiklet, kaykay, paten kullanırken dizlerimizi korur.
3. Trafik kazası, hırsızlık gibi durumlarda aradığımız yer.
4. Eğitim, oyun ve haberleşme için kullandığımız teknolojik araç.
5. Bir deniz yolu ulaşım aracı.
6. Yük ve yolcu taşıyan ulaşım araçlarına verilen ad.
7. Kaza, kalp krizi gibi durumlarda 112'yi arayarak istediğimiz yardım aracı.
8. 122 Acil Yardım Merkezi.
9. Bisiklet, kaykay ve paten kullanırken başımızı korur.

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

Yeşilay Haftası

(1 - 7 Mart)

YEŞİLAY

Yeşil temiz bir hilâl
Yepyeni doğmuş gibi.
Ak bir bayrak üstüne
Gelip de konmuş gibi.

Bu bayrağın vatanı,
İnananların kalbi,
Yeşilay'ın altında
Hepsi kaynaşmış gibi.

İçkinin baş düşmanı,
Bu Yeşilaycılardır.
Savaşları durmadan,
Sürüp gider yıllardır.

İ. Hakkı TALAS

YEŞİLAY

yaşamayı seç

İstiklâl Marşı'nın Kabulü
Ve
Mehmet Âkif Ersoy'u Anma Günü
(12 Mart)

MARŞIMIZ

Ülke zor durumdan
Milletiyle kurtuldu.
Bağımsızlık yolunda,
Bayrağını korudu.

Mehmet Âkif durmadı.
Millî bir marş yazdı.
İstiklâl Marşımızı,
Tüm dünyaya duyurdu.

Allah bu millete,
Başka marş yazdırmasın.
Marşımız, bayrağımız
Sonsuza dek yaşasın.

(Bu kitap için yazılmıştır.)

ÇANAKKALE DESTANI

Yıl bin dokuz yüz on beş...
Dört bir yandan düşmanlar,
Saldırıya geçmişler.
Atalarımızın gücünü
Hiç tahmin edememişler.

Küçük, büyük, yaşlı demeden,
Tabur tabur, bölük bölük,
Karşı koymuşlar pes etmeden,
Geri dönmeyi hiç düşünmeden.

Çanakkale Destanı,
Atalarımızın kanıyla yazılmış.
"Çanakkale geçilmez!"
Tarihe altın harflerle kazınmış.

(Bu kitap için yazılmıştır.)

ÇANAKKALE ZAFERİ

18 MART

5. ÜNİTE
ÜLKEMİZDE HAYAT

KONULAR

1. ÜLKEMİZİN YERİ
2. BAYRAĞIMIZ VE İSTİKLÂL MARŞIMIZ
3. ATATÜRK'ÜN ÇOCUKLUĞU
4. MİLLÎ GÜN VE BAYRAMLARIMIZ
5. DİNÎ BAYRAMLARIMIZ
6. KÜLTÜREL MİRASIMIZ
7. ÜLKEMİZE GÖÇ EDENLER
8. ÜRETTİKLERİMİZ

ÜNİTE HAZIRLIKLARIMIZ

1. Türkiye haritasında yaşadığınız yeri bulunuz.
2. Dinî bayramlarda neler yaparız? Anlatınız.

ÜLKEMİZİN YERİ

DÜŞÜNELİM

Yaşadığınız yerin adını söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki küre ve Türkiye haritalarını inceleyiniz.

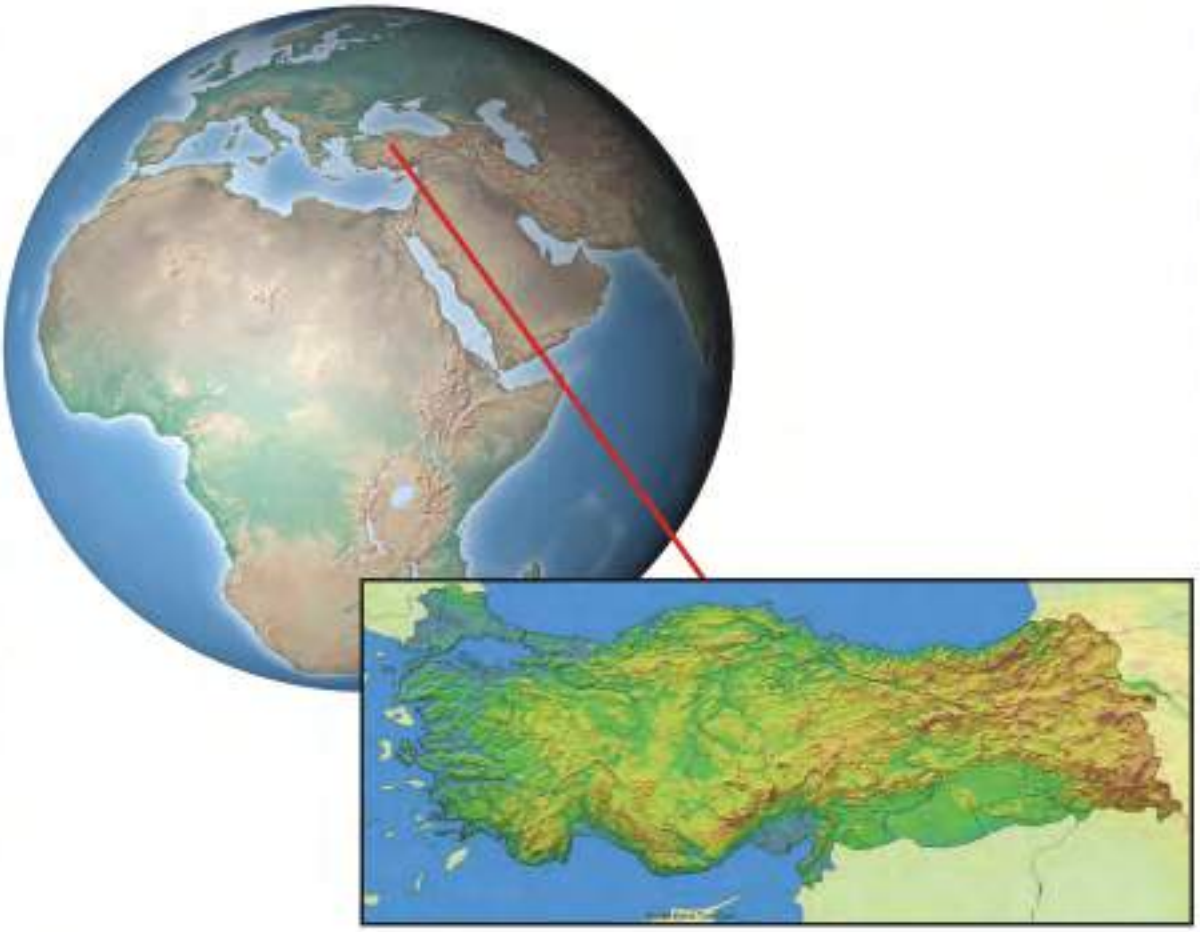

Dünya haritasında ülkemizin yerini inceleyiniz.

Türkiye haritasında başkentimizin yerini inceleyiniz.

Ülkemiz Türkiye'dir. Ülkemizin başkenti Ankara'dır. Ülkemizin etrafında Karadeniz, Ege Denizi ve Akdeniz vardır. Küre ve haritalarda bu denizlerden birini bulduğumuzda ülkemizin yerini de kolayca bulabiliriz.

ETKİNLİK ZAMANI

Haritada yaşadığınız ili bulup boyayınız.

ETKİNLİK ZAMANI

Haritada başkentimiz Ankara'yı bulup boyayınız.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki şiiri defterinize yazıp süsleyiniz.

VATANIM

Bu topraklarda doğdum.
Bu topraklarda yaşarım.
Ülkemi yuvam bilir,
Onu çok severim.

Vatanım Türkiye,
Başkentim Ankara'dır.
Ay yıldızlı bayrağıyla,
Ülkem bir harikadır!

(Bu kitap için yazılmıştır.)

DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki haritada ülkemizin yerini bulup işaretleyiniz.

BAYRAĞIMIZ VE İSTİKLÂL MARŞIMIZ

DÜŞÜNELİM

Okulda bayrak töreninde nasıl davranıyorsunuz? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Aşağıda İstiklâl Marşının yazılışını anlatan olayı okuyunuz.

Çocuk: Dedeciğim, İstiklâl Marşımızı kim yazmış?
Dede: Mehmet Âkif ERSOY yazmış evladım.
Çocuk: Peki bu marşı neden ve nasıl yazmış?
Dede: Bak evladım, İstiklâl Marşımızın yazıldığı dönemde ülkemiz bağımsızlık mücadelesi veriyormuş. Bayrak ve millî marş, bağımsız bir devlet için gereklidir. Bu yüzden meclis tarafından bir marş yazılması kararı alınmış. Bunun için ödüllü bir yarışma düzenlenmiş.
Çocuk: Yarışmayı Mehmet Âkif mi kazanmış?
Dede: Hayır, çünkü o yarışmaya katılmamış.
Çocuk: Niçin katılmamış?

Dede: Çünkü o millî bir marşın karşılık beklemeden yazılması gerektiğine inanıyordu.

Çocuk: Peki, nasıl onun yazdığı marş seçilmiş?

Dede: Aslında yarışmaya birçok şiir katılmış ama istenilen millî duyguyu verecek bir şiir bulunamamış. Bunun üzerine Millî Eğitim Bakanı, Mehmet Âkif'e ısrar etmiş. İsterse ödülü almayıp bağışlayabileceğini söylemiş. Mehmet Âkif bu şartla yazmayı kabul etmiş.

Çocuk: Yani ödül için değil, Türk Milleti için yazmış, öyle mi?

Dede: Evet, evladım. Mehmet Âkif ödülü almamış, vatansever bir şair olduğu için bu şiiri kahraman ordumuza armağan etmiş. Yıllar sonra kendisine tekrar yeni bir marş yazıp yazamayacağı sorulduğunda "Allah bu millete bir daha İstiklâl Marşı yazdırmasın." demiş.

Bayrağımız ve İstiklâl Marşımız bağımsızlık sembolümüzdür. Milletimizi tek fikir, tek amaç etrafında birleştiren millî değerlerimizdir.

İstiklâl Marşımız, Türk halkının verdiği bağımsızlık mücadelesinin bir ifadesidir. Mehmet Âkif ERSOY tarafından yazılmıştır. Mehmet Âkif ERSOY askerlerin moralini yükseltmek, onları cesaretlendirmek için bu marşı yazmıştır. Marş için konulan ödülü almamış, bir yardım kurumuna bağışlamıştır.

Marşımızın sözleri Kurtuluş Savaşı'nın hangi duygularla kazanıldığını anlatmaktadır.

Bayrağımızı millî bayramlarda, törenlerde, düğün gibi özel günlerimizde çeşitli yerlere gururla asarız.

ETKİNLİK ZAMANI

İstiklâl Marşımızın ilk iki kıtasını öğreniniz. Sınıfta söyleyiniz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun sözcük veya sözcük gruplarını yazınız.

Mehmet Âkif ERSOY

saygıyla

Kurtuluş Savaşı

bağımsızlık

1. İstiklâl Marşımızı ..... yazmıştır.
2. Bayrağımız ve marşımız ..... sembolüdür.
3. İstiklâl Marşımız ..... sırasında yazılmıştır.
4. İstiklâl Marşını ..... dinleriz ve söyleriz.

DEĞERLENDİRELİM

Bayrağımız ve İstiklâl Marşımız neden önemlidir? Yazınız.

.....

.....

.....

ATATÜRK'ÜN ÇOCUKLUĞU

DÜŞÜNELİM

Atatürk'le ilgili neler biliyorsunuz? Anlatınız.

Atatürk'ün hayatı ile ilgili verilen bilgileri okuyunuz.

İNCELEYELİM

Mustafa, öğrenim çağına gelince mahalle mektebinde öğrenime başladı. Sonra babasının isteğiyle Şemsi Efendi Mektebine geçti.

Mustafa, babasını küçük yaşta kaybetti. Babasının ölümünden sonra öğrenim hayatına ara verdi. Ailesini çok sever, onlara değer verirdi. Annesi ve kız kardeşi ile birlikte dayısının çiftliğine gittiler. Dayısı ona tarlada bekçilik görevi verdi. Kardeşi Makbule ile bakla tarlasından kargaları kovdular.

Daha sonra doğduğu şehir Selânik'e dönüp tekrar eğitimine başladı. Askerî okul sınavını kazanarak bu okula devam etti. Zeki, çalışkan ve başarılı bir öğrenci olduğu için matematik öğretmeni onu çok seviyordu. Öğretmeninin adı da Mustafa'ydı. Bir gün öğretmeni "İkimizin adı da Mustafa. Bu böyle olmaz. Bundan sonra senin adın Mustafa Kemal olsun." dedi.

Mustafa Kemal düzenli ve disiplinli çalışarak gittiği okulları başarı ile bitirdi. Kurmay yüzbaşı olarak orduya katıldı.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun sözcüğü yazınız.

dayısının

ailesini

mahalle mektebine

Selânik'te

planlı

Kemal

başarılı

1. Atatürk ..... bir öğrenciydi.
2. Atatürk ..... doğdu.
3. Atatürk'e ..... adını Matematik öğretmeni verdi.
4. Atatürk ..... ve disiplinli çalışırdı.
5. Atatürk ilk olarak ..... gitti.
6. Atatürk ..... çok severdi.
7. Atatürk babasını kaybedince ..... çiftliğine gitti.

DEĞERLENDİRELİM

Atatürk'ün çocukluk anılarıyla ilgili bir araştırma yapınız. Beğendiğiniz anılardan birini defterinize yazıp sınıfta okuyunuz.

MİLLÎ GÜN VE BAYRAMLARIMIZ

DÜŞÜNELİM

Millî bayramlarda neler hissedersiniz? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Millî bayramlarla ilgili bilgileri okuyunuz.

29 Ekim'de Cumhuriyet ilan edilmiştir. Böylece ülkemizin yönetim şekli değişmiştir. Bu nedenle her yıl 29 Ekim gününü "29 Ekim Cumhuriyet Bayramı" olarak kutlarız.

23 Nisan Büyük Millet Meclisimizin kurulduğu ve ulusumuzun yönetme yetkisini kullanmaya başladığı gündür. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramımızdır. Atatürk bu günü çocuklara armağan etmiştir.

Mustafa Kemal, 19 Mayıs'ta Samsun'a çıkarak Kurtuluş Savaşı'nı başlatmıştır. Her yıl 19 Mayıs gününü "19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı" olarak kutlarız. Atatürk, bu bayramı gençlere armağan etmiştir.

15 Temmuz'da devletimize ve milletimize karşı hain kişiler tarafından bir saldırı girişimi yapıldı. Bu saldırı Türk milletinin cesareti ve dik duruşuyla önlendi. Bu nedenle her yıl 15 Temmuz'u "Demokrasi ve Millî Birlik Günü" olarak kutluyoruz.

30 Ağustos'ta Dumlupınar'da Mustafa Kemal'in yönettiği Büyük Taarruz'u anmak için her yıl 30 Ağustos gününü "30 Ağustos Zafer Bayramı" olarak kutlarız.

Bağımsızlığımıza kavuşmak için birçok savaş yaptık. Büyük zaferler ve başarılar kazanarak cumhuriyeti kurduk. Bu yüzden geçmişte milletçe yaşadığımız bu önemli günleri millî gün ve bayram olarak kutlarız.

Millî gün ve bayramlar ulusça kutladığımız birliğimizi ve beraberliğimizi arttıran özel günlerdir. Millî gün ve bayramlarda ortak sevinç, coşku ve gurur duyarız. Böyle günlerde evlerin balkonlarına bayraklar asarız, sınıfları süsleriz, okullarda törenler yaparız, şiirler okuruz. Başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bu vatan için canını vermiş tüm şehitlerimizi de bu bayramlarda gururla anarız. Böylece, bize emanet ettikleri vatanımızın değerini daha iyi anlarız.

ETKİNLİK ZAMANI

Millî bayramlarla ilgili şarkılarımızdan bir tanesini seçip aşağıya yazınız, sınıfça söyleyiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

1. ( ) Millî bayramlar kültürümüzü yaşatmamızı sağlar.
2. ( ) TBMM'nin açıldığı günü 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olarak kutlarız.
3. ( ) Her yıl 30 Ağustos'ta Cumhuriyet Bayramını kutlarız.
4. ( ) Atatürk'ün Samsun'a çıktığı günü Zafer Bayramı olarak kutlarız.
5. ( ) Her yıl 15 Temmuz'da Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nü kutlarız.

DEĞERLENDİRELİM

Millî bayramlarda okulunuzda ve sınıfınızda hangi hazırlıkları yaparsınız? Anlatınız.

DİNÎ BAYRAMLARIMIZ

DÜŞÜNELİM

Dinî bayramlarımız hangileridir? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki olayı okuyunuz. Dinî bayramlarda neler yaparsınız? Anlatınız.

Anne: Aslıhan hadi kalk yavrum. Bugün bayram.

Baba: Oğlum Ahmet hazır mısın? Dedenle birlikte bayram namazı kılmaya gideceğiz.

Aslıhan ve Ahmet "Tamam." deyip hemen yataklarından fırladılar. Bayramlıklarını giydiler. Çok mutluydular. Ahmet, babası ve dedesiyle bayram namazına gitti. Namazdan dönünce hep birlikte kahvaltı yapıp bayramlaştılar.

Aslıhan: Ramazan Bayramın mübarek olsun nineciğim, dedi. Ninesinin elini öptü. Ninesi de ona sarıldı. Harçlığını, hediyesini verdi.

Daha sonra hep birlikte komşularına ve akrabalarına bayram ziyaretine gittiler.

Dinî gün ve bayramlar, Müslümanlar tarafından kutlanan özel günlerdir. Bayramlar birlik, beraberlik, sevgi, saygı gibi duygularımızı güçlendirir. Bayramlarda dargınlar barışır. Bu günlerde aile büyükleri, akrabalar ve komşular ziyaret edilir.

Bayramlardan önce evimizde bir çok hazırlıklar yapılır. Misafirler için ikram edilecek yiyecekler hazırlanır. Evimizin temizliği yapılır. Bayramlık kıyafetler alınır.

Ramazan ayında oruç tutulur, akraba ve komşular iftar yemeğine alınır. Ramazanın yirmi yedinci gecesinde Kadir Gecesi kutlanır.

Ramazan Bayramında büyükler ziyaret edilir. Çocuklara harçlık verilir. Gelen konuklara baklava, şeker, çikolata ikram edilir.

Kurban Bayramında ise kurban kesilir. Kesilen kurbanın etlerinden bir kısmı ihtiyaç sahiplerine dağıtılır.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başındaki şekeri boyayınız.

1. Kurban Bayramı, ülkece kutladığımız dinî bayramlarımızdandır.

2. Dinî bayramlarda sınıfımızı bayraklarla süsleriz.

3. Dinî bayramlar yardımlaşma ve paylaşmayı arttırır.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun sözcük veya sözcük gruplarını yazınız.

büyüklerimizin

bayramlık

iki

Kadir Gecesi

dargınlar

bayramlaşırız

1. Dinî bayramlarımız ..... tanedir.
2. Dinî bayramlarda ..... elini öperiz.
3. Bayramda giymek için aldığımız yeni kıyafetlere ..... denir.
4. Bayramlarda ..... barışır.
5. Dinî bayramlarda bayram namazından sonra .....
6. Ramazanın yirmi yedinci gecesine ..... denir.

DEĞERLENDİRELİM

Dinî bayramlarda dayanışma ve paylaşmaya örnek vererek anlatınız.

KÜLTÜREL MİRASIMIZ

DÜŞÜNELİM

Kendi yörenize ait meşhur yemekleri söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Arzu yaşadığı ilin kültürel zenginliklerini tanıtmaktadır. İnceleyiniz.

Yeni Han

Manisa "Şehzadeler Kenti" olarak anılmaktadır. Bunun sebebi Osmanlı şehzadelerinin burada eğitim görmeleridir.

Tarihi eserler bakımından da zengin bir şehirdir.

Sart Harabeleri

Aigai Antik Kenti

Sultan Camii'nin Manisa için önemi büyüktür. Her yıl bu camiden 41 çeşit baharat karıştırılarak hazırlanan Mesir Macunu saçılmaktadır.

Bunun tarihî bir hikâyesi vardır. Kanuni Sultan Süleyman'ın annesi Hafsa Sultan Manisa'dayken çaresiz bir hastalığa yakalanır. Sultan Camii Medresesi'nin başına getirilen Merkez Efendi bitki ve baharatların karışımından oluşan bir macun ile Hafsa Sultan'ı sağlığına kavuşturur. Bundan sonra tüm hastalara bu macunun verilmesi istenir. Halktan gelen istek ile Hafsa Sultan bu macunun Sultan Camii'nin kubbe ve minarelerinden saçılmasını buyurur. Her yıl bu nedenle geleneksel Mesir Macunu Festivali yapılır.

Yöresel kıyafetlerimiz:

Yöresel yemeklerimiz:

Keşkek

Yaprak sarma

Ekmek dolması

Manisa kebabı

Kültür Mirası, bir neslin kendinden sonra gelecek kuşaklara bıraktığı her şeydir. Bu miras bir ev olabileceği gibi dedemizden kalan bir halı ya da kitap olabilir. Geçmişten günümüze gelen gelenekler, görenekler, dil, yemekler, oyunlar, kıyafetler, el sanatları, mimari eserler gibi değerler kültürel miraslara örnektir.

Ülkemizin yemekleri:

Çiğbörek
Eskişehir

Mantı
Kayseri

Mıhlama
Rize

Toplum olarak kabul ettiğimiz yaşam tarzı haline getirdiğimiz, nesilden nesile aktarılan her şey gelenek görenektir. Gelin kınası, düğünler, büyüklerin elini öpme, asker kınası, çeyiz Türk gelenek ve göreneklerinden bazılarıdır.

Ülkemizin yöresel kıyafetleri:

Doğu Anadolu yöresi

Karadeniz yöresi

Ege yöresi

Yöresel oyunlarımız:

Zeybek

Halay

Horon

Kaşık

Çayda Çıra

Kafkas

ETKİNLİK ZAMANI

Siz de yakın çevrenizdeki kültürel miras ögelerini araştırınız. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Yörenize ait yemekleriniz nelerdir? Yazınız.

.....

.....

2. Yöresel müzikleriniz nelerdir? Yazınız.

.....

.....

3. Yöresel kıyafetleriniz ve oyunlarınız nelerdir? Yazınız.

.....

.....

4. Yörenize ait gelenek ve göreneklerden bir tanesini aşağıya yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DÜĞÜNÜMÜZ VAR

Bu sabah evin avlusundan gelen seslerle uyandım. Camdan baktığımda büyük kazanlarda yemekler pişirildiğini gördüm. Sevinçle bahçeye çıkıp koşmaya başladım. Gelen misafirlere öğlene doğru yemekler ikram edildi.

Dün kına gecesinde ellerine kına yakılan ablam çok güzel bir gelin olmuştu.

Davul, zurna eşliğinde erkek tarafı gelini almaya geldi. Gelini ata bindirdiler. Kalabalık eşliğinde damadın evine doğru yola çıkıldı. Damat evindeki balkonda Türk bayrağı vardı. Gelin eve girerken başından buğday saçıldı. Bahçeye masalar kurulmuştu, misafirlere yemekler ikram edildi. Akşam saatlerinde düğün başladı. Gelin, damat, misafirler hep birlikte halay çektiler. Ablamın düğünü çok güzel oldu.

Yukarıdaki metinde kültürümüze ait hangi ögeler verilmiştir? Yazınız.

.....

.....

DEĞERLENDİRELİM

Yakın çevrenizdeki yöresel oyunlarla ilgili bir araştırma yapınız. Sınıfınızda arkadaşlarınıza sununuz.

ÜLKEMİZE GÖÇ EDENLER

DÜŞÜNELİM

Çevrenizdeki farklı kültürlere sahip insanların yaşamlarına ait neler biliyorsunuz? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki olayı okuyunuz.

Bir gün öğretmenimiz sınıfımıza yeni bir öğrenci ile geldi. Onun adının Rashid (Raşit) olduğunu, Afganistan'dan geldiğini söyledi. Ülkelerindeki şiddet ve işsizlik yüzünden göç ettiklerini belirtti. Dilimizi anladığını ama tam konuşamadığını söyledi. Bu konuda ona yardımcı olmamızı istedi. Rashid (Raşit) kendini tanıtmaya çalıştı. Bizler de kendimizi tanıttık. Merak ettiğimiz konularda sorular sorduk.

Emre: Ülkenizde hangi oyunları oynuyorsunuz?

Rashid (Raşit): Tıllapittik.

Ebru: Sizin dilinizde merhaba ne demek?

Rashid (Raşit): Salâm.

Şeyma: Ülkenizin meşhur yemekleri nelerdir?

Rashid (Raşit): Afgan pilavı.

Rashid'in (Raşit) söyledikleri bize ilginç gelmişti. Biz de onun dili ve kültürü hakkında bir şeyler öğrendiğimiz için mutlu olmuştuk. Rashid (Raşit) ile birlikte bahçeye çıktık. Oyun oynamaya başladık. Hepimiz onu çok sevmiştik.

Ülkemizde farklı kültürlerden insanlar yaşamaktadır. Bazıları ülkemize eğitim, çalışma, savaş ve hastalık gibi sebeplerle göç etmişlerdir. Ülkemizde yaşayan bu farklı kültürlerdeki insanların giyimleri, dilleri, aile yapıları, düşünceleri, inanışları, yaşam biçimleri bizim kültürümüzden farklıdır. Bu farklılıklardan dolayı onlara saygı duymalıyız. Farklılıklar kültürel zenginliğimize de katkıda bulunur. Onlara saygı göstermek, yardım etmek insanlığın vazgeçilmez şartlarındandır.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun sözcüğü yazınız.

misafirperver

kültürlerden

saygılı

giyimleri

1. Ülkemize göç etmiş kişilere ..... davranmalıyız.
2. Ülkemize göç edenlerin ..... farklı olabilir.
3. Ülkemizde farklı ..... insanlar yaşamaktadır.
4. Ülkemize göç eden insanların farklılıklarına ..... olmalıyız.

ETKİNLİK ZAMANI

Siz, başka bir ülkeye göç etseydiniz neler hissederdiniz? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DEĞERLENDİRELİM

Ülkemize göç etmiş insanlara nasıl davranmalıyız? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ÜRETTİKLERİMİZ

DÜŞÜNELİM

Yakın çevrenizde en çok hangi ürünler yetişiyor? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki olayı okuyup Aydın iline ait tarım, sanayi, hayvancılık faaliyetlerini inceleyiniz.

Öğretmenimiz "Bugün ilimiz Aydın'a ait üretim faaliyetlerini öğreneceğiz." dedi. Bu konuyla ilgili hazırladığı slayt gösterisini açtı.

Dersin sonunda ilimizin tarım ve turizm kenti olduğunu öğrendik. İncir, zeytin ve kestane üretiminde Türkiye'de birinci olduğunu anladık.

Tarımdan sonra ilimizde turizmin de önemli olduğunu kavradık.

Sanayi alanında da; gıda, tekstil ürünleri, makina, beyaz eşya ürünleri, otomotiv yan sanayi imalatı yapıldığını gördük.

Öğretmenimiz bizden de ilimize ait hayvancılık faaliyetlerini araştırmamızı istedi.

Aydın'da tarım, turizm ve sanayi alanlarında üretim yapılmaktadır.

Tarım :

Aydın ilimizde birçok bitki türü yetiştirilir. Tarım, genellikle geniş arazilerin bulunduğu kırsal kesimlerde yapılır.

İncir

Zeytin

Kestane

Çilek

Hayvancılık:

İlimizin çeşitli yerlerinde balıkçılık, küçük ve büyükbaş hayvancılık ve arıcılık yapılmaktadır. Hayvanların etinden, sütünden, yumurtasından ve yününden yararlanırız.

Sanayi:

İlimizde gıda, tekstil ürünleri, makina, beyaz eşya, otomotiv sanayi gibi birçok alanda üretim yapılır.

ETKİNLİK ZAMANI

Siz de yakın çevrenizde yapılan üretim faaliyetlerinden birini seçiniz. Öğretmeninizle birlikte gezi düzenleyiniz. Yerinde gözlemleyiniz. Gözlemlerinizi anlatınız.

DEĞERLENDİRELİM

Yakın çevrenizde tarım, hayvancılık ve sanayi faaliyetlerinden hangileri yapılmaktadır? Yapılan faaliyetleri uygun kutucuğa yazınız.

Tarım Faaliyetleri	Hayvancılık Faaliyetleri	Sanayi Faaliyetleri

ÜNİTE DEĞERLENDİRME SORULARI

A. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

1. ( ) Mustafa Kemal Selânik'te doğdu.
2. ( ) Mustafa Kemal önce Şemsi Efendi İlkokuluna gitti.
3. ( ) 29 Ekim'de Zafer Bayramını kutlarız.
4. ( ) Mustafa Kemal ailesine çok değer verir ve severdi.
5. ( ) 15 Temmuz'da Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nü kutlarız.
6. ( ) 23 Nisan'da Cumhuriyet ilan edildiği için bayram yaparız.
7. ( ) Ramazan Bayramı millî bayramlarımızdandır.
8. ( ) Kurban Bayramı'nda yardımlaşma ve dayanışma içinde oluruz.
9. ( ) Dinî bayramlarımızda büyüklerimizin elini öperiz.
10. ( ) Matematik öğretmeni Atatürk'e, Kemal adını vermiştir.

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri bulutların içinde verilen sözcük veya sözcük gruplarından uygun olanlarla tamamlayınız.

göç etmeye | asker | sanayide

tarım | Makbule | çalışkan

1. Mustafa Kemal'in en büyük hayali ..... olmaktı.
2. Savaşlar insanları ..... yönelten sebeplerdendir.
3. Mustafa Kemal çok ..... bir öğrenciydi.
4. Mustafa Kemal'in kız kardeşi ..... Hanım'dır.
5. Üzüm, buğday, çay ..... alanında ürettiklerimizdendir.
6. Otomobil, beyaz eşya ve ilaç gibi ürünler ..... üretilir.

C. Doğru seçeneği boyayınız.

1. Aşağıdakilerden hangisi yöresel oyunlarımızdan <u>değildir</u>?

♡ Horon ☆ Zeybek ✿ Tango

2. Aşağıdakilerden hangisi kültürel miras ögelerimizdendir?

♡ Kına gecesi
☆ Yılbaşı kutlaması
✿ Futbol maçları

3. Ülkemizdeki farklı kültürden insanlara karşı nasıl davranmalıyız?

- Görmezden gelmeliyiz
- Onlarla konuşmamalıyız
- Saygı duymalıyız

4. İstiklâl Marşımızı kim yazmıştır?

- Osman Zeki ÜNGÖR
- Mehmet Âkif ERSOY
- Mustafa Kemal ATATÜRK

5. Dinî bayramlar hangi duygularla kutlanmalıdır?

- Paylaşma
- Nefret
- Üzüntü

6. Aşağıdakilerden hangisi sanayi faaliyetleri sonucu <u>üretilmez</u>?

- Otomobil
- İlaç
- Buğday

7. Aşağıdakilerden hangisi bağımsızlık sembolümüzdür?

- Tarihi eser
- Bayrağımız
- Halk oyunu

8. Aşağıdakilerden hangisini millî bayramlarda yaparız?

- Kına yakmak
- Bayrak asmak
- Şeker toplamak

9. Aşağıdakilerden hangisi tarımsal faaliyetlerimizdendir?

D. Aşağıdaki soruların cevaplarını noktalı yerlere yazınız.

1. Millî gün ve bayramlarımızın adlarını yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

2. Dinî bayramlarımızın adlarını yazınız.

.....

.....

3. Yakın çevrenizdeki yöresel yemek ve müzikleri araştırıp yazınız.

.....

.....

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

Orman Haftası

(21 - 26 Mart)

ORMAN

Orman yurdun temelidir,
Nesillerin evvelidir,
Her sanatın ilk elidir,
Ormandaki varlığa bak.

Çiçekler açar renk renk,
Dağları süsler gülerek,
Selleri önler emerek,
Ormandaki varlığa bak.

Orman memleketin süsü,
Hem ufağı, hem irisi,
Her dalında bir kuş sesi,
Ormandaki varlığa bak.

Gemi olur, suda yüzer,
Uçak olur, gökte gezer,
Kalem, kağıt neler yazar,
Ormandaki varlığa bak.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(23 Nisan)

EGEMENLİK BAYRAMI

Kiminin saçı siyah,
Kiminin saçı sarı...
Ankara'da buluştu,
Dünyanın çocukları.

Her Yirmi Üç Nisan'da
Tekrarlanır bu olay.
Buluşma nedenini,
Açıklamak çok kolay.

Bu kocaman dünyada
Ülke sayısı çoktur.
Oysaki hiç birinin
Çocuk Bayramı yoktur.

Dünyanın çocukları
Yurdumuza koşuyor,
Her Yirmi Üç Nisan'da
Cıvıldaşıp coşuyor.

Türkiye konuklarla,
Kalpler sevgiyle dolsun.
Dünya Çocuk Bayramı
Herkese mutlu olsun!

Altan ÖZYÜREK

6. ÜNİTE

DOĞADA HAYAT

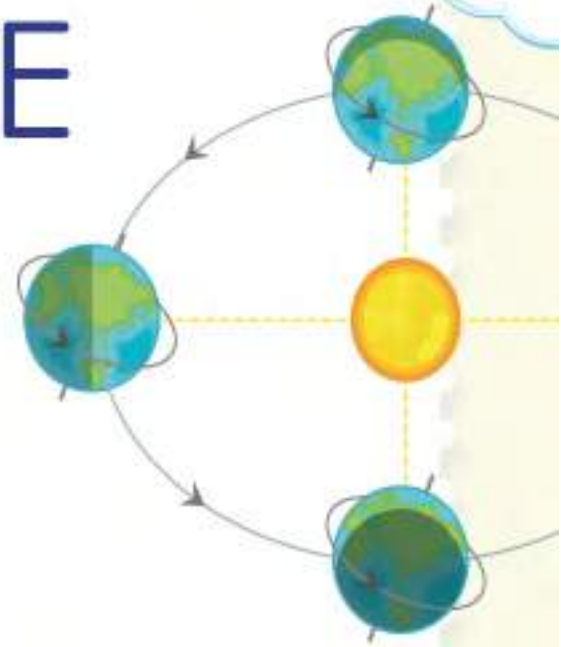

KONULAR

1. BİTKİLER VE HAYVANLAR
2. BİTKİ YETİŞTİRME VE HAYVAN BESLEME
3. DOĞAL ÜNSURLAR
4. GERİ DÖNÜŞÜM
5. DOĞA OLAYLARI
6. DOĞAL AFETLER
7. DOĞAL AFETLERE KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER
8. YÖNÜMÜZÜ BULUYORUZ
9. DÜNYA'NIN HAREKETLERİ

ÜNİTE HAZIRLIKLARIMIZ

1. Bitki ve hayvanların bakımı ile ilgili neler biliyorsunuz? Anlatınız.
2. Doğal afetlerin yaşanmasında insanların etkisi var mıdır? Tartışınız.
3. Gece ve gündüz nasıl oluşur? Anlatınız.

BİTKİLER VE HAYVANLAR

DÜŞÜNELİM

Çevrenizde gördüğünüz bitki ve hayvanlara örnekler veriniz.

İNCELEYELİM

Görsele bakarak bitki ve hayvanların nelere ihtiyacı olduğunu söyleyiniz.

Canlıların yaşayabilmeleri için; güneşe, suya, havaya ve toprağa ihtiyaçları vardır.

Bitkiler toprakta yetişir. Kökleri ile topraktan su ve gerekli besinleri alırlar. Bitkilerin büyümeleri için hava, su, toprak ve ısı gereklidir.

Hayvanların yaşamlarını sürdürebilmeleri için; beslenmeleri, barınmaları, solunum yapmaları gerekir.

ETKİNLİK ZAMANI

Resimlerde bitki ve hayvanların ihtiyaçlarından örnekler verilmiştir. Siz de diğer ihtiyaçlarını örnekteki gibi yazınız.

Elmalarımın kızarması için ona ihtiyacım var.

1,2,4,5

Siz olmazsanız büyüyemem.

.....

Serinlemem lazım. Pullarım kuruyor.

.....

Burası çok havasız, boğulacaktım.

.....

Ben havucu çok yerim, lahanayı severim.

.....

Kümeste barınırım.

.....

1 Su

2 Hava

3 Besin

4 Güneş

5 Toprak

6 Barınma

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere bulutların içindeki uygun sözcükleri yazınız.

güneş

barınacak

toprakta

bitkiler

1. Bitkiler ..... yetişir.
2. Hayvanlar, hayatlarını devam ettirebilmek için ..... bir yere ihtiyaç duyarlar.
3. Hava olmadan ....., hayvanlar yaşayamazlar.
4. Bitkilerin ve hayvanların büyüyebilmeleri için ..... gereklidir.

DEĞERLENDİRELİM

Hayvanların ve bitkilerin yaşamlarını sürdürebilmeleri için nelere ihtiyaçları vardır? Karşılaştırarak yazınız.

.....

.....

.....

BİTKİ YETİŞTİRME VE HAYVAN BESLEME

DÜŞÜNELİM

Evinizde hangi hayvanı beslemek istersiniz? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Aşağıdaki olayı okuyunuz. Olayla ilgili düşüncelerinizi söyleyiniz.

Bir gün okuldan gelirken kapımızın önünde yavru bir kedi gördüm. Soğuktan ve açlıktan bitkin görünüyordu. Onu alıp hemen eve gittim. Anneme bu kediyi sahiplenmek istediğimi söyledim.

Annem, hayvanlara karşı duyarlı olan insanlara karşı da duyarlı olur, dedi. Önce onu bir veterinere götürmemiz gerektiğini söyledi. Hayvan bakımının sorumluluk ve sabır istediğini anlattı. Ben de bütün şartları kabul ettim.

Kedimin yemek, tuvalet, su, gezme, oyun oynama, bakım gibi tüm ihtiyaçlarını aksatmadan karşılayacağıma söz verdim. Her gün mamasını ve suyunu verdim.

Annemle veterinere gidip aşılarını yaptırdık. Bunlarla ilgili araştırma yaptım. Bakımı konusunda bilgi edindim. Kedim hem arkadaşım hem de dostum olmuştu.

İnsanların yaşayabilmesi için bitkiler ve hayvanlar önemlidir.

Ağaçlar havanın temizlenmesinde, yağışların oluşmasında, beslenmemizde, doğal afetlerin önlenmesinde etkilidir. Bu yüzden bitkileri korumalıyız.

Hayvan beslemek sorumluluk duygumuzu arttırır. Onların bakımı konusunda bizi araştırma yapmaya yöneltir. Gözlem yapma yeteneğimizi geliştirir. Onların sevinçli, üzgün, hasta hallerini gözlemleme imkânı verir. Empati duygumuzu geliştirir.

Bitki yetiştirmek ve hayvan beslemek bizi mutlu eder. Onlarla arkadaş oluruz. Merhamet, sevgi, şefkât, sabır, merak, sorumluluk gibi duygularımızı arttırır.

ETKİNLİK ZAMANI

Verilen cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

1. ( ) Hayvan beslemek sorumluluk duygumuzu geliştirmez.
2. ( ) Hayvanlar bize arkadaş olur.
3. ( ) Hayvan beslemek empati duygumuzu geliştirmez.
4. ( ) Bitki yetiştirmek gözlem yapma yeteneğimizi artırır.
5. ( ) Hayvan beslemek ve bitki yetiştirmek sabır ister.

Seçtiğiniz bir bitkiyi sınıfınızda yetiştiriniz. Bitkinin bakımı için yaptıklarınızı yazınız.

.....

.....

.....

DEĞERLENDİRELİM

Bitki yetiştirmek ve hayvan beslemek bize neler kazandırır? Anlatınız.

DOĞAL UNSURLAR

DÜŞÜNELİM

Hava yağmurlu ise nasıl önlem alırsınız? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Görselleri inceleyiniz.

Ben sıcaklığım, canlıların yaşamını ve ulaşım faaliyetlerini etkilerim.

Ben yağmurum, bitkiler için vazgeçilmezim. Ben yağınca barajlar dolar.

Ben karım, dünyanın su ihtiyacını karşılarım. Kış turizmi benim sayemde gelişir.

Ben rüzgârım, toprak oluşumunu, bitki tohumlarının yayılmasını ve elektrik üreterek aydınlanmanızı sağlarım.

Ben toprağım, insanların tarım yaparak geçimlerini sağlamalarında etkiliyim. Canlıların yaşam alanıyım.

Ben akarsuyum, benim bulunduğum yerlerde toprak verimli olduğu için tarıma elverişlidir.

Ben ovayım, tarıma ve yerleşime elverişliyim. Sanayi, ulaşım ve ticaretin en fazla yapıldığı yerim.

Ben dağım, benim bulunduğum yerlerde insanlar hayvancılık yapar. Bitki ve hayvan türü bakımından zenginim.

Hava koşulları, yer şekilleri, su kaynakları, dağlar, ovalar, bitkiler, hayvanlar doğal unsurlardır. Bunların hepsi insan hayatını etkiler. İnsanlar yaşamlarını bulundukları yerlerdeki bu doğal unsurlara göre şekillendirirler.

Örneğin akarsu kenarlarında yaşayanlar verimli topraklara sahiptir. Genelde tarım yaparak geçimlerini sağlarlar. Fakat aşırı yağışlarda sel baskınlarıyla zarar görebilirler.

Dağlık bölgelerdeki insanlar daha çok hayvancılık yaparak geçimlerini sağlarlar. Buralarda tarım yapılamadığı için nüfus ve yerleşme azdır. Ulaşım da güçtür, hayatı olumsuz etkiler.

Çok soğuk bölgelerde insanlar kalın giyinirken, sıcak bölgelerde ince giyinirler. Sıcaklık insanların yaşadıkları evleri etkiler.

Yağmurun az olması kuraklığa, çok yağması sel ve heyelana neden olur.

Karın kış turizmine olumlu etkisi vardır. Rüzgârların fazla olması da fırtınalara ve doğal afetlere sebep olur.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki ifadeleri uygun kelimelerle eşleştiriniz.

Ben yağınca tarım alanları verimli olur. İnsanların giyimlerini etkilerim.

Elektrik üreterek aydınlanmanızı sağlarım.

Canlıların yaşam alanıyım.

Üzerimde kayak yapılır.

dağ

rüzgâr

yağmur

toprak

DEĞERLENDİRELİM

Sizin çevrenizdeki doğal unsurlar yaşamınızı nasıl etkiler? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

GERİ DÖNÜŞÜM

DÜŞÜNELİM

Çevrenizdeki geri dönüşüm kutuları sizce ne işe yarar? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Resimlerdeki atıkların geri dönüşümüyle neler elde ettiğimizi söyleyiniz.

Kâğıt

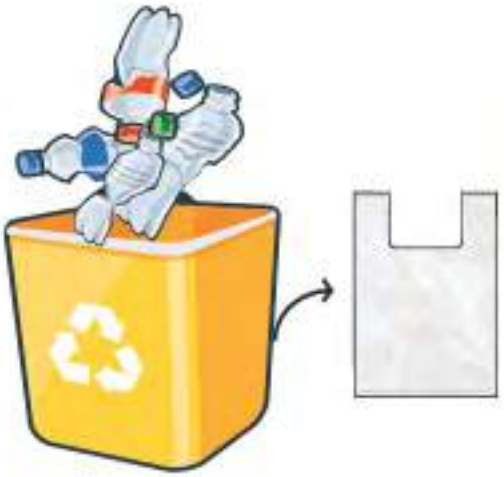

Plastik

Cam

Metal

Çevremizde plastik, kâğıt, cam, metal gibi atıklar vardır. Bu atıklar toplanıp fabrikalarda işlenir. Geri dönüşümleri sağlanarak kullanılır. Geri dönüşüm işareti ( ) bulunan atıkları, ait oldukları geri dönüşüm kutularına atmalıyız.

Bitmiş pilleri, evde kullandığımız yağ atıklarını biriktirip geri dönüşüme vermeliyiz. Atık yağlar evlerde lavabolara döküldüğünde toprak ve su kirliliğine sebep olur.

Geri dönüşüm sayesinde atıklar değerlendirilir. Yeniden kullanılır hale gelir. Bir ton kullanılmış kâğıt, geri dönüşümle kazanıldığında 16 adet çam ağacının kesilmesi önlenmiş olur. Atık yağların geri dönüşümüyle de biodizel denen yakıt türü elde edilir. Bu yüzden geri dönüşüme önem vermeliyiz. İnsanları uyarmalıyız. Kampanyalar düzenlemeliyiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki atık maddeleri ait oldukları geri dönüşüm kutularıyla eşleştiriniz.

Metal Plastik Kâğıt Cam Pil Bitkisel Yağ

ETKİNLİK ZAMANI

Bitkisel atık yağların geri dönüşümü niçin gereklidir? Araştırınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK ZAMANI

Diğer sınıflarla iş birliği yaparak okulunuzda atık kâğıt toplama kampanyası düzenleyiniz.

DEĞERLENDİRELİM

Çevremizdeki kişilere geri dönüşümün önemini anlatmak için neler yaparsınız? Tartışınız.

DOĞA OLAYLARI

DÜŞÜNELİM

Çevrenizde yağmur, dolu, kar ve sis gibi doğa olaylarından en çok hangisini yaşarsınız? Anlatınız.

Görsellerdeki doğa olaylarını inceleyiniz.

İNCELEYELİM

Bulutlardaki su buharının soğuk hava ile karşılaşması sonucu **yağmur, kar, dolu** gibi farklı yağış şekilleri oluşur.

Yağmur, bulutlardaki su buharının soğuk hava ile karşılaşması sonucu yeryüzüne su damlacıkları halinde düşmesidir. Yağışlı havalarda şemsiyemizi yanımıza almalıyız.

Yüksek bulutlardaki su damlacıklarının büyük bir bölümü, soğuk havanın etkisiyle minik buz taneciklerine dönüşürerek **kar** oluşur. Karlı havalarda araçlarımıza zincir takmalıyız veya kış lastiği kullanmalıyız.

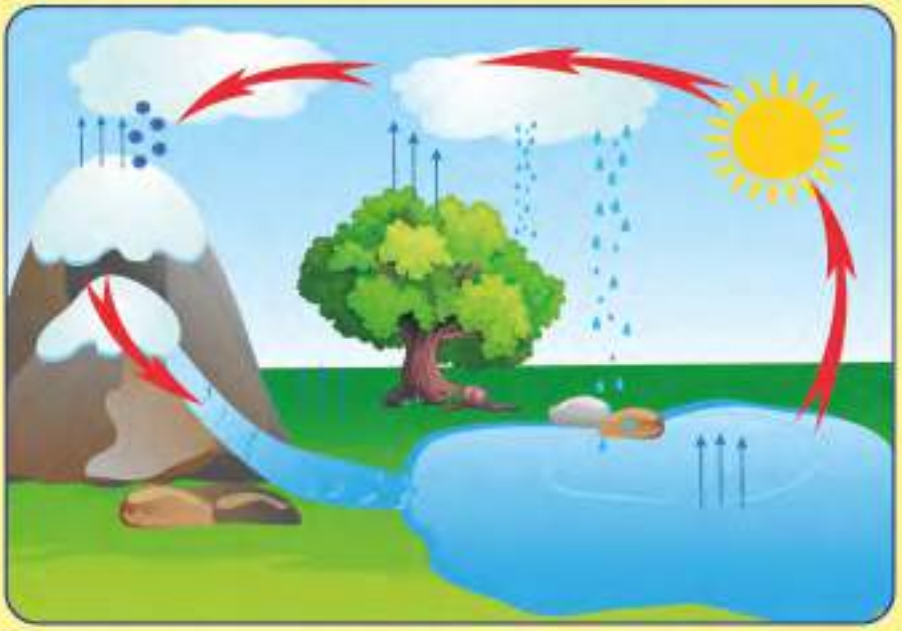

Dolu, su buharının bulutlardan yeryüzüne inerken soğuk hava ile karşılaşıp katılaşması ve buz toplarına dönüşmesiyle oluşur.

Nemli hava yere yakın yerlerde soğuduğu zaman **sis** oluşur. Sisli havalarda aracımızın sis lambalarını açmalıyız.

Rüzgâr, sıcak hava ile soğuk havanın yer değiştirmesidir. Şiddetine göre; meltem, fırtına, hortum, kasırga ve tayfun adını alır.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere, uygun sözcük veya sözcük gruplarını yazınız.

sis	kar ve dolu	buharlaşarak	rüzgâr

1. Sıcak ve soğuk havanın yer değiştirmesiyle ..... oluşur.
2. Doğada bulunan su ..... havaya karışır.
3. Bulutlardaki su damlacıkları çok soğursa ..... olarak yağar.
4. Sisli havalarda araçların ..... lambalarını açarız.

DEĞERLENDİRELİM

Karlı havalarda alınacak önlemler nelerdir? Söyleyiniz.

DOĞAL AFETLER

DÜŞÜNELİM

Depremle ilgili neler biliyorsunuz? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Görsellerdeki doğal afetleri inceleyiniz.

Şiddetli yağışlar ve eriyen karların oluşturduğu sular **sel** baskınlarına neden olur. Sel çevreye büyük zarar verir.

Eğimli yerlerde fazla yağış nedeniyle toprak suya doyar. Bu yüzden aşağıya doğru kayar. Bu olaya **toprak kayması (heyelan)** denir.

Dağın tepesinden kopup yuvarlandıkça büyüyen kar kümelerine **çığ** denir. Çığ can ve mal kayıplarına neden olur. Karın çok yağdığı eğimli bölgelerde görülür.

Fırtına, hızlı esen rüzgârdır. Kendi kuvvetinin yanında çevresini de etkiler. Özellikle denizde veya okyanusta suları kabartarak büyük dalgalar oluşturur. Park, bahçe ve evlerimize zarar verir.

Hortum, silindir şeklinde dönerek gezen bir rüzgâr türüdür. Bulutlardan yere kadar uzanır. Büyük yıkıcı güce sahiptir.

Deprem, yer kabuğunun ani ve şiddetli sallanmasıdır.

Depremde yollar, evler, köprüler, elektrik direkleri zarar görebilir.

Doğal afet; insan eliyle önlenemeyen sel, fırtına, deprem, dolu gibi felaketlerin her biridir. Afetin şiddetine göre tarım arazileri, yollar, binalar gibi alanlar zarar görür. İnsanlara da zarar verebilir. Kızılay doğal afet yaşayan insanlara yardım eder. Yiyecek ve içecek verir, yatacak yer sağlar, yaralananlara yardımcı olur. Özellikle AFAD, doğal afetlerde kurtarma çalışmalarına katılır.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki ifadeler hangi doğal afetin tanımıdır? Eşleştiriniz.

Şiddetli yağışların oluşturduğu su baskınlarıdır.	çığ
Yer kabuğunun şiddetli sarsılması sonucu oluşan doğal afettir.	sel
Dağın bir noktasından kopup yuvarlanan kar kümesidir.	hortum
Silindir şeklinde dönerek gezen bir rüzgâr türüdür.	deprem

Aşağıdaki görsellerin hangi doğal afet olduklarını altlarına yazınız.

....

DEĞERLENDİRELİM

Ülkemizde yaşanan doğal afetlerle ilgili bir gazete haberi bulunuz. Sınıfta arkadaşlarınıza okuyunuz.

DOĞAL AFETLERE KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER

DÜŞÜNELİM

Evlerimizi sağlam yapmalı mıyız? Neden? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Doğal afetlere karşı alınacak önlemlerle ilgili görselleri inceleyiniz.

Doğa olaylarını ve doğal afetleri engelleyemeyiz. Ama alacağımız tedbirlerle bunların zararlarını azaltabiliriz.

Sel olduğunda akarsular taşar; tarla, bahçe ve evler sular altında kalır. Bu yüzden akarsuların önüne setler, barajlar yapılmalıdır. Ağaçlandırmaya önem verilmelidir. Ormanlar korunmalıdır. Evler ve yollar dere yataklarından uzak yerlere yapılmalıdır.

Çığın etkilerini azaltabilmek için yüksek yerler ağaçlandırılmalıdır. Evler ve yollar çığ tehlikesi olan yerlerden uzakta yapılmalıdır.

Heyelanın etkilerini azaltmak için ağaçlandırma yapılmalıdır. Dik yamaçlar teraslandırılmalıdır. Eğimli arazilere ev ya da yol yapılmamalıdır.

Hortumlar ağır cisimleri yerinden kaldıracak kadar güçlüdür. Hortumun zararlarına karşı önlem olarak ağaç dikilmeli, evler ve çatılar sağlam yapılmalıdır.

Depremden korunmak için pek çok önlem alınız:

1. Depremden önce alınacak önlemler:
Evlerimizi sağlam zeminlere, depreme dayanıklı olacak şekilde yapmalıyız. Deprem çantası hazırlamalıyız. Evdeki eşyalarımızı duvara sabitlemeliyiz.

2. Deprem anında alınacak önlemler:
Sakin olmalıyız. Merdiven ve asansör kullanmamalıyız. Pencere ve balkonlardan uzak durmalıyız. Sarsıntı geçene kadar **çök kapan** pozisyonunda beklemeliyiz.

3. Depremden sonra alınacak önlemler:
Kibrit , çakmak, mum yakmamalıyız. Doğal gaz, su vanası ve elektrik sigortalarını kapatmalıyız. Önceden hazırladığımız deprem çantasını alarak binayı terk etmeliyiz.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki görsellerde deprem çantasında bulundurulacak eşyalar verilmiştir. Bu eşyaları istediğiniz renklere boyayınız.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıda verilen önlemlerin hangi doğal afete karşı alınacağını uygun kelimelerle eşleştiriniz.

Evdeki eşyaları sabitlemek.	çığ
Eğimli arazileri ağaçlandırmak.	sel
Dere yataklarına ev yapmamak.	hortum
Karlı dağlarda gürültü ve yüksek ses çıkarmamak.	deprem
Evlerin çatılarını sağlam yapmak.	heyelan

DEĞERLENDİRELİM

Depremden önce alınacak önlemler nelerdir? Yazınız.

.....

.....

.....

YÖNÜMÜZÜ BULUYORUZ

DÜŞÜNELİM

Yönleri bilmemizin faydaları nelerdir? Anlatınız.

İNCELEYELİM

Mert, Güneş'in doğduğu yere göre yönleri nasıl buluyor? Okuyunuz.

Yönler, Güneş'in doğduğu ve battığı tarafa göre belirlenir. Güneş'in doğduğu yöne **doğu**, battığı yöne **batı** denir.

Güneş'in doğduğu yöne sağ kolumuzu uzatırsak önümüz **kuzeyi**, arkamız **güneyi** gösterir. Sağımız doğuyu, solumuz batıyı gösterir.

Dört ana yön vardır: Bunlar doğu, batı, kuzey, güneydir.

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki kutucuklara doğmakta olan Güneş'in bulunduğu yere göre ana yönleri yazınız.

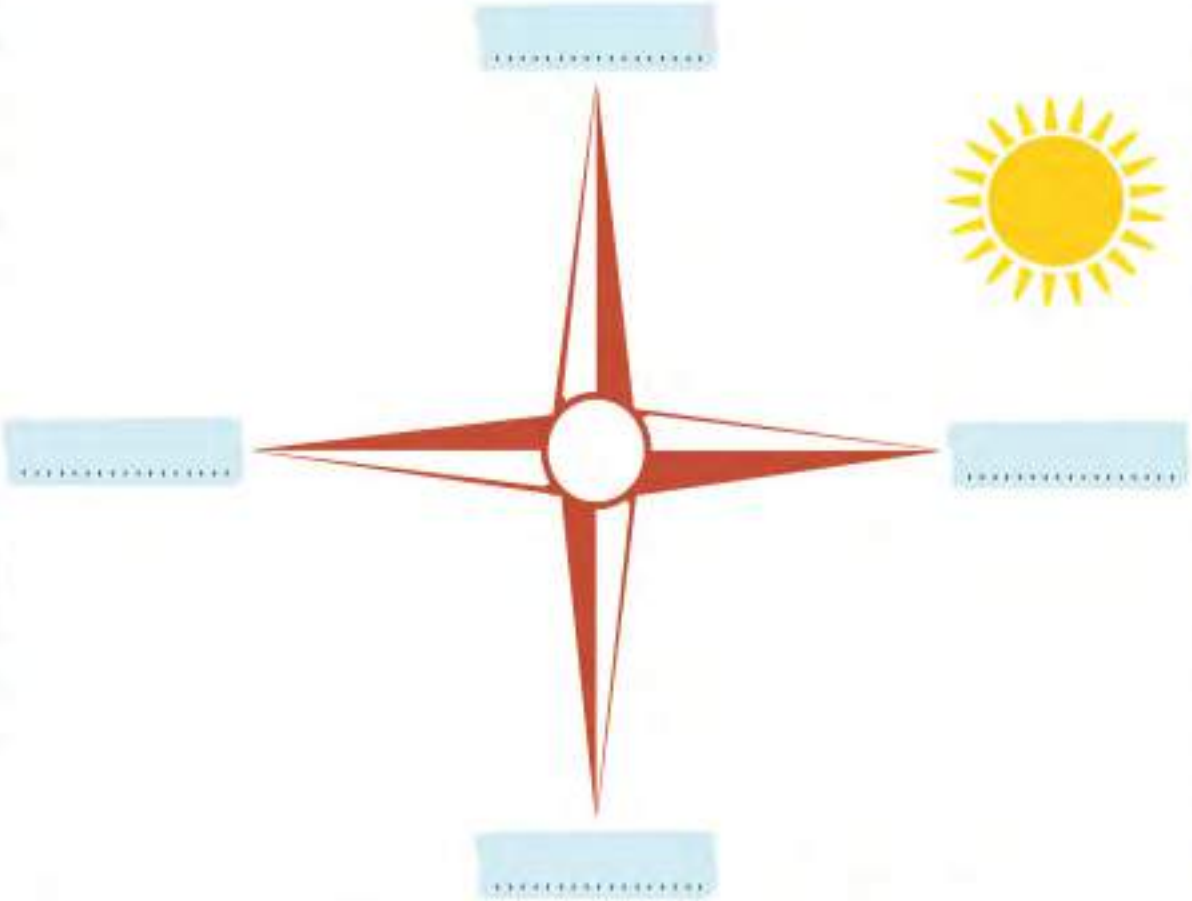

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki resmi inceleyerek sorulara cevap veriniz.

Gizem Güneş'in doğduğu yöne sağ kolunu uzattığında;

1. Gizem'in önü hangi yönü gösterir?

.....

2. Gizem'in sağ kolu hangi yönü gösterir?

.....

3. Gizem'in sol kolu hangi yönü gösterir?

.....

4. Gizem'in arkası hangi yönü gösterir?

.....

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere, bulutların içindeki uygun sözcüğü yazınız.

doğuyu

batı

kuzey

dört

1. Güneş'in doğduğu yön ..... gösterir.
2. Güneş'in battığı yön ..... yönüdür.
3. Ana yönler ..... tanedir.
4. Ana yönler doğu, batı, ... ve güneydir.

DEĞERLENDİRELİM

Evinizden Güneş'in doğduğu ve battığı yönü gözlemleyiniz. Evinizin doğusunda, batısında, kuzeyinde ve güneyinde neler olduğunu yazınız.

.....

.....

.....

DÜNYA'NIN HAREKETLERİ

DÜŞÜNELİM

Dünyamız dönerken neler oluşur? Söyleyiniz.

İNCELEYELİM

Görsellere bakarak Dünya'nın şeklini ve hareketlerini inceleyiniz.

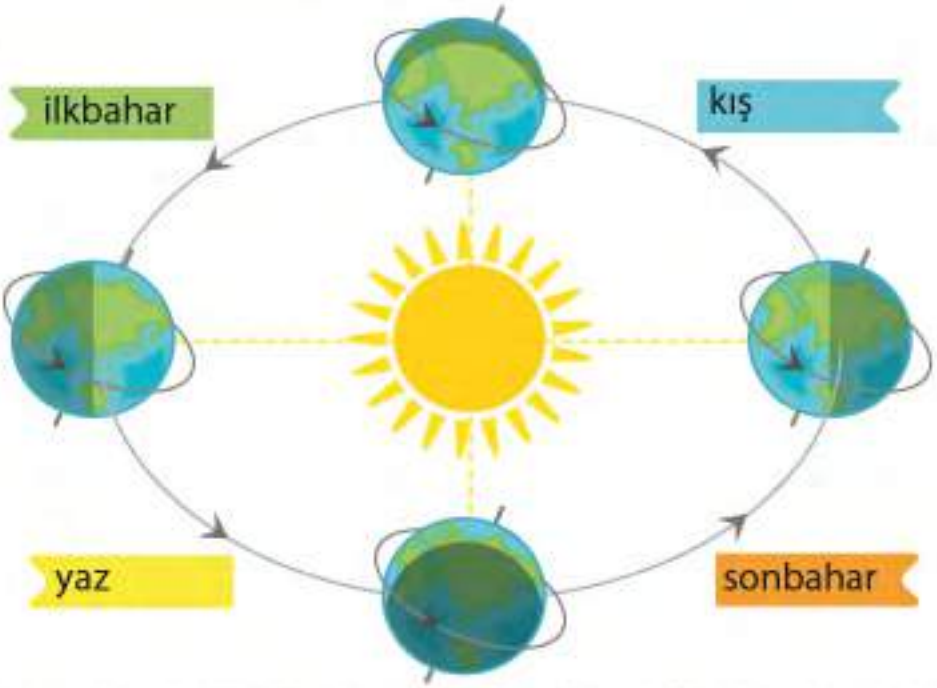

Dünya'nın iki çeşit hareketi vardır:

1. Dünya kendi çevresinde 24 saatte döner. Bunun sonucunda **gece ve gündüz** oluşur. Bu süre bir gündür. Dünya'nın Güneş'e bakan yüzü gündüz olurken, Güneş'e bakmayan yüzünde gece olur.

2. Dünya kendi çevresinde döndüğü gibi Güneş'in çevresinde de dolanır. Bu hareketini bir yılda tamamlar. Bu sürede **mevsimler** oluşur. Bir yılda dört mevsim vardır. Bunlar; ilkbahar, yaz, sonbahar ve kıştır.

ETKİNLİK ZAMANI

Verilen cümlelerden doğru olanların başına "D" yanlış olanların başına "Y" yazınız.

1. ( ) Yaz mevsiminde sebze ve meyveler olgunlaşır.
2. ( ) Sonbaharda okullar açılır. Ağaçlar yapraklarını döker.
3. ( ) İlkbaharda havalar soğumaya başlar.
4. ( ) Kış mevsiminde havalar çok soğur. Sert ve soğuk rüzgârlar eser. Sık sık kar yağar.
5. ( ) İlkbaharda havalar ısınmaya başlar, ağaçlar çiçek açar.
6. ( ) Sonbaharda göçmen kuşlar gelir.

ETKİNLİK ZAMANI

Görsellerdeki mevsimlerin insan yaşamına etkilerini araştırıp noktalı yerlere yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK ZAMANI

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun sözcük veya sözcük gruplarıyla tamamlayınız.

1. Bir yıl ..... mevsimdir.
2. Dünya'nın kendi etrafında dönmesiyle ..... oluşur.
3. Bir yılda ..... ay vardır.
4. Dünya'nın ..... çeşit hareketi vardır.
5. Dünya'nın Güneşin etrafında dönmesiyle ..... oluşur.
6. Dünya kendi etrafında ..... saatte döner.

DEĞERLENDİRELİM

Sonbahar mevsiminin yaşamınıza nasıl etkileri olur? Anlatınız.

ÜNİTE DEĞERLENDİRME SORULARI

A. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

1. ( ) Doğanın korunması için ağaç dikmeli ve ormanları korumalıyız.
2. ( ) Orman içinde ateş yakmamalıyız.
3. ( ) Beş tane ana yön vardır.
4. ( ) Nerede olduğumuzu anlamak için yönleri kullanırız.
5. ( ) Deprem doğal afettir.
6. ( ) Atıkları aynı geri dönüşüm kutularında biriktirmeliyiz.

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri bulutların içinde verilen sözcüklerden uygun olanlarıyla tamamlayınız.

sonbaharda

doğu

besine

bitkiler

mevsimler

1. Dünya'nın Güneş'in etrafında dönmesiyle ..... oluşur.
2. Göçmen kuşlar ..... sıcak ülkelere göç ederler.
3. Güneş'in doğduğu yön ..... yönüdür.
4. Hava olmadan ....., hayvanlar ve insanlar yaşayamazlar.
5. Hayvanların yaşamlarını sürdürebilmeleri için hava, su ve ..... ihtiyaçları vardır.

C. Doğru seçeneği boyayınız.

1. "..... geldiğinde kalın ve yünlü giysiler giyeriz."
Yukarıdaki cümlede boşluğa hangisi gelmelidir?

♡ Yaz ☆ Kış ✿ Sonbahar

2. Dünya'nın kendi etrafında dönmesiyle aşağıdakilerden hangisi oluşur?

♡ Gece ve gündüz
☆ Mevsimler
✿ Yıldızlar

3. Aşağıdakilerden hangisi deprem sonrası yapılması gereken davranışlardan biridir?

- Deprem çantası hazırlamak
- Doğal gaz ve su vanaları ile elektrik sigortalarını kapatmak
- Dayanıklı ve az katlı binalar yapmak

4. ve 5. soruları aşağıdaki resme göre cevaplayınız.

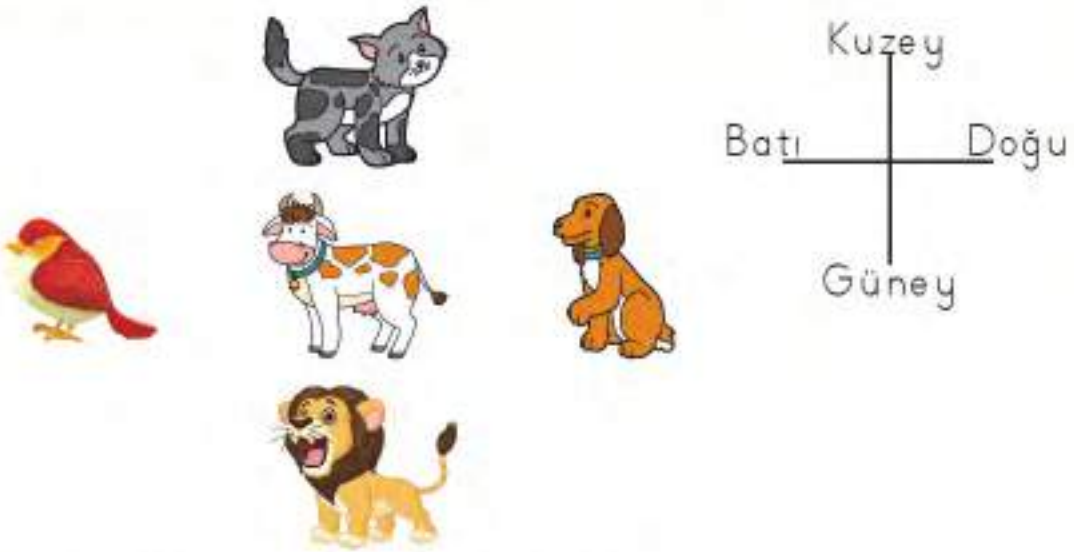

4. Kuşa göre doğuda hangi hayvan var?

- Kedi
- Aslan
- İnek

5. İneğe göre güneyde hangi hayvan var?

- Aslan
- Kuş
- İnek

6. Aşağıdakilerden hangisi geri dönüşüm sembolüdür?

7. Aşağıdakilerden hangisi doğal afetlerden çığı anlatmaktadır?

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

Trafik ve İlk Yardım Haftası

(Mayıs ayının ilk haftası)

TRAFİK

Taşıta sağdan binelim
Ancak durunca inelim.
Bugün konumuz trafik
Kuralını öğrenelim.

Sağdan yürü kaldırımda
Dikkatli ol her adımda.
Eğer kurala uyarsan
Tehlike yok hayatında.

...

Öğüt benden, tutmak senden
Bir ders çıkar sözlerimden.
Polislere yardımcı ol
Alıkoyma görevinden.

İbrahim ŞİMŞEK
(Kısaltılmıştır.)

19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı

(19 Mayıs)

19 MAYIS

Yurdumun her yanı
İşgal altındaydı.
Mustafa Kemal bu duruma
Çare aramaktaydı.

19 Mayıs'ta,
Samsun'a ayak bastı.
Halkı aydınlatıp
Düşmana savaş açtı.

Halkla birlikte
Düşmanı yendi.
Milletin gücünü
Tüm dünyaya gösterdi.

(Bu kitap için yazılmıştır.)

SÖZLÜK

A

abur cubur : Yararı gözetilmeksizin rastgele yenilen şeyler.
afet : Çeşitli doğa olaylarının sebep olduğu yıkım.
akraba : Kan bağıyla birbirine bağlı olan kimseler.
ambalaj : Eşyayı sarmaya yarayan mukavva, kâğıt, tahta, plastik vb. malzeme.
anı : Geçmişte yaşanmış çeşitli olaylardan hafızanın sakladığı her türlü iz, hatıra.
atık : Hastane, ev, fabrika vb. yerlerde kullanılmış, artık işlenemez veya çevre için zarar oluşturan her türlü madde.

B

baraj : Suyu toplama, sulama ve elektrik üretme amacıyla akarsu üzerine yapılan bent.
başkent : Bir devletin yönetim merkezi olan şehir, hükûmet merkezi, başşehir.
bayram : Millî veya dinî bakımdan önemi olan ve kutlanan gün veya günler.
bireysel : Bireyle ilgili olan, bireye özgü olan, ferdî.
bulut : Atmosferdeki su damlacıkları ve buz taneciklerinin görülebilir yoğunluk kazanmasıyla oluşan, biçimleri, yükseklikleri ve yol açtıkları hava olaylarıyla birbirinden ayrılan küme.

C

cadde : Ana yol

cephe : Bir şeyin veya yapının ön tarafta bulunan bölümü.
cihaz : Alet, takım.
cirit : At koşturup birbirine değnek atarak takım hâlinde oynanan oyun, cirit oyunu.

Ç

çalışkan : Gayretli, çalışmayı seven.
çevre : Kişinin içinde bulunduğu toplumu oluşturan ortam.
çığ : Dağın bir noktasından kopup yuvarlanan ve yuvarlandıkça büyüyen kar kümesi.
çini : Duvarları kaplayıp süslemek için kullanılan, bir yüzü sırlı ve genellikle çiçek resimleriyle bezeli, pişmiş, balçık levha, fayans.

D

dağ : Yer kabuğunun çıkıntılı, yüksek, eğimli yamaçlarıyla çevresine hâkim ve oldukça geniş bir alana yayılan bölümü.
dayanışma : Bir topluluğu oluşturanların duygu, düşünce ve ortak çıkarlarda birbirlerine karşılıklı bağlanması. Dayanışmak işi.
dinç : Gücü ve sağlık durumu yerinde, canlı, zinde.
doğal afet : İnsan eliyle önlenemeyen sel, fırtına, deprem, dolu vb. felaketlerin her biri.
dürüstlük : Doğruluk.

E

ekonomi : İnsanların yaşayabilmek için üretme, ürettiklerini bölüşme biçimlerinin ve bu faaliyetlerden doğan ilişkilerin bütünü.

elverişli : Uygun, müsait.
empati : Kendini karşısındakinin yerine koyarak düşünme.
enerji : Organların çalışabilmesi ve vücut ısısının sürdürülebilmesini sağlayan besin ögelerinin oluşturduğu güç.

F

faaliyet : İşler durumda olma, etkinlik.
fatura : Satılan bir malın cinsini, miktarını ve fiyatını bildirmek için satıcının alıcıya verdiği hesap pusulası.
feribot : Arabalı vapur.
fırtına : Yağmur ve kasırga getiren çok güçlü rüzgâr.
fikir : Düşünce.

G

gazi : Müslümanlıkta düşmanla savaşan veya savaş yapmış kimse. Olağanüstü yararlılıklar göstererek düşmanı yenen komutanlara devlet tarafından verilen onur ünvanı.
gelenek : Bir toplumda, bir toplulukta eskiden kalmış olmaları dolayısıyla saygın tutulup kuşaktan kuşağa iletilen, yaptırım gücü olan kültürel kalıntılar, alışkanlıklar, bilgi, töre ve davranışlar.
gereksinim : Eksikliği duyulan şey, ihtiyaç.
gıda : Besin.
göç : Ekonomik, toplumsal, siyasi sebeplerle bireylerin veya toplulukların bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme işi, taşınma.
görgü : Bir toplum içinde var olan ve uyulması gereken saygı ve incelik davranışları, terbiye.

H

halay : Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde genellikle davul ve zurna eşliğinde toplu olarak oynanan bir halk oyunu.

harçlık : Ufak tefek gereksinimler için harcanacak para.

harita : Coğrafya, tarih, dil, nüfus vb. konularla ilgili yeryüzünün veya bir parçasının, belli bir orana göre küçültülerek düzlem üzerine çizilen taslağı.

harmandalı : Ege bölgesinde oynanan bir tür zeybek oyunu.

harp : Savaş.

heyelan : Toprak kayması.

I

ısı : Bir cismin uzamasına, genleşmesine, buharlaşmasına, erimesine, sıcaklığının artmasına yol açan fiziksel enerji.

ışık : Cisimleri görmeyi, renkleri ayırt etmeyi sağlayan fiziksel enerji, erke, ziya, nur, şavk.

İ

il : Ülkenin vali yönetimindeki bölümü, vilayet.

iletişim : Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması, bildirişim, haberleşme.

israf : Gereksiz yere para, zaman, emek vb.ni harcama, savurganlık.

iş birliği : Amaç ve çıkarları bir olanların oluşturdukları çalışma ortaklığı.

J

jandarma : Yurt içinde genel güvenliği ve kamu düzenini korumakla görevli, yasa ve nizamların koyduğu hükümlerin yürütülmesini ve bunlara dayanan hükûmet emirlerinin yerine getirilmesini sağlayan silahlı askerî kuvvet.

K

kask : Başı darbelerden korumak için sertleştirilmiş sentetik maddelerden yapılmış sağlam başlık.

kaykay : Türlü maddelerden yapılmış, altında tekerlekler bulunan, üzerinde kayılan alet.

kaynak : Bir suyun çıktığı yer, kaynarca, pınar, memba, göz.

kurban : Dinin buyruğunu veya bir adağı yerine getirmek için kesilen hayvan.

kültür : Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü.

M

mahalle : Bir şehrin bir kasabanın, büyükçe bir köyün bölündüğü parçalardan her biri.

mektep : Okul.

mikrop : Mikroskopla görülebilen, çürümeye, mayalanmaya ve hastalıklara yol açan bir hücreli canlı.

millî marş : Ülkelerin bağımsızlık simgelerinden olan, resmi makamlarca onaylanmış, çeşitli etkinliklerde seslendirilen marş.

N

nazik : Başkalarına karşı saygılı davranan.

nezaket : Başkalarına karşı saygılı ve incelikle davranma, incelik, naziklik.

O

otomotiv : Motorlu taşıt yapımıyla uğraşan endüstri kolu.

ova : Çevrelerine göre çukurda kalmış, çoğunlukla alüvyonla örtülü, eğimi az, akarsuların derine gömülmediği, geniş veya dar düzlük.

Ö

ödül : Bir başarı karşılığında verilen armağan, mükâfat.

öge : Bir bütünü oluşturan, bütünden ayrıştırıldığında da kendi başına anlam taşıyan parça, unsur.

öğün : Yemek vakti.

öneri : Bir sorunu çözmek üzere öne sürülen görüş, düşünce, teklif.

özgür : Herhangi bir kısıtlamaya, zorlamaya, şarta bağlı olmayan, serbest, hür.

P

paten : Buz üstünde kaymak için kullanılan, çoğunlukla tabanına, dar uzun bir çelik takılı ayakkabı.

paylaşma : Paylaşmak işi.

plan : Bir işin, bir eserin gerçekleştirilmesi için uyulması tasarlanan düzen.

plastik : Isı ve basınç etkisiyle biçim verilen, organik veya sentetik olarak yapılan madde.

program : Okullarda, haftanın belli günlerinde, belli saatlerde verilecek dersleri gösteren çizelge.

priz : Elektrik akımı almak için fişin sokulduğu yuva.

R

ray : Tren, tramvay vb. taşıtlarda tekerleklerin üzerinde hareket ettiği demirden yol.

reçete : Üzerinde doktorun hastası için gerekli gördüğü ilaçlarla, bunların kullanılış biçimleri yazılı olan kâğıt.

S

sağlık : Bireyin fiziksel, sosyal ve ruhsal yönden tam bir iyilik durumunda olması, vücut esenliği, esenlik, sıhhat, afiyet.

sanayi : Ham maddeleri işlemek, enerji kaynaklarını yaratmak için kullanılan yöntemlerin ve araçların bütünü, endüstri.

sembol : Simge.

seyahat : Yolculuk.

slogan : Bir düşünceyi kolay hatırlanıp tekrarlanabilir bir biçimde ifade eden kısa, çarpıcı söz.

sorumluluk : Sorumlu olma durumu.

soy ağacı : Bir kişinin veya bir ailenin en uzak atasından başlayarak bütün kollarını belirten çizelge, hayatağacı, soy kütüğü.

Ş

şehir : Nüfusunun çoğu ticaret, sanayi, hizmet veya yönetimle ilgili işlerle uğraşan, genellikle tarımsal etkinliklerin olmadığı yerleşim alanı, kent, site.

şehit : Kutsal bir ülkü veya inanç uğrunda ölen kimse.

şilep : Yük gemisi.

T

tamirat : Onarım.

trafik : Ulaşım yollarının yayalar ve her türlü taşıt tarafından kullanılması, gidiş geliş.

tasarruf : Tutum. Para biriktirme, artırım.

teknoloji : Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri, bunların kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgisi.

tekstil : Dokuma. Dokumacılık.

tören : Bir toplulukta, üyelerin belli bir olayı, kişiyi veya değeri ayırt edip sembolleştirmesi, bunların anlam ve öneminin güçlendirilmesi amaçlarıyla düzenlenen hareket dizisi, merasim.

tramvay : Şehirlerde yol üzerinde döşenmiş özel raylarda hareket eden yolcu taşıtı.

turizm : Dinlenme, eğlenme, görme, tanıma vb. amaçlarla yapılan gezi.

U

ulusal : Millî. Ulusla ilgili, ulusa özgü.

Ü

üretim : Belirli faaliyet ve işlemler sonucu yeni bir mal veya hizmet meydana getirme.

ülke : Bir devletin egemenliği altında bulunan toprakların tümü, diyar, memleket.

V

verimli : Verimi iyi ve bol olan.

vitamin : Besinlerde bulunan, vücutta genellikle yapılmayan, eksikliği veya fazlalığı çeşitli hastalıklara yol açan maddelere verilen genel ad.

Y

yeryüzü : Yer kabuğu.

yöre : Bir bölgenin belli bir yer ve çevresini kapsayan sınırlı bölümü.

yurt : Bir halkın üzerinde yaşadığı, kültürünü oluşturduğu toprak parçası, vatan.

Z

zafer : Savaşta kazanılan başarı.

ziyaret : Birini görmeye, biriyle görüşmeye gitme, görüşme.

MEVSİME UYGUN GİYİNİYORUZ
EK-1 ETKİNLİĞİ

CEVAP ANAHTARI

1. ÜNİTE DEĞERLENDİRME

A. 1.D 2.D 3.Y 4.Y 5.D

B. 1.tebrik 2.ihtiyaçlarımız 3.isteklerimizi 4.yüzüne 5.yardımlaşmaya

C. 1.✿ 2.☆ 3.☆ 4.✿ 5.♡

E. 1.saygı 2.programına 3.kararları 4.güvenli 5.tasarruflu 6.dostluğu 7.hayır 8.yüzüne Şifre: ÇALIŞKAN

2. ÜNİTE DEĞERLENDİRME

A. 1.D 2.Y 3.D 4.Y 5.D

B. 1.isteklerimiz 2.özür dilerim 3.dikkatli kullanmak

D. 1.✿ 2.♡ 3.☆ 4.✿ 5.☆ 6.♡ 7.☆ 8.☆

3. ÜNİTE DEĞERLENDİRME

A. 1.Y 2.D 3.D 4.Y 5.D

B. 1.açık renkli ve ince 2.kirli 3.kalın ve yünlü 4.sifonu 5.mevsimi

C. 1.☆ 2.✿ 3.♡ 4.☆ 5.✿ 6.☆ 7.✿ 8.♡

4. ÜNİTE DEĞERLENDİRME

A. 1.Y 2.D 3.D 4.D 5.Y 6.D 7.D 8.Y

B. 1.şoförle 2.110'u 3.AFAD 4.çocuk

C. 1.♡ 2.♡ 3.✿ 4.☆ 5.✿

5. ÜNİTE DEĞERLENDİRME

A. 1.D 2.Y 3.Y 4.D 5.D 6.Y 7.Y 8.D 9.Y 10.D

B. 1.asker 2.göç etmeye 3.çalışkan 4.Makbule 5.tarım 6.sanayide

C. 1.✿ 2.♡ 3.✿ 4.☆ 5.♡ 6.✿ 7.☆ 8.☆ 9.♡

6. ÜNİTE DEĞERLENDİRME

A. 1.D 2.D 3.Y 4.D 5.D 6.Y

B. 1.mevsimler 2.sonbaharda 3.doğu 4.bitkiler 5.besine

C. 1.☆ 2.♡ 3.☆ 4.✿ 5.♡ 6.☆ 7.✿

KAYNAKÇA

Asya, A. N. *Ev ve Sınıf Etkinlikleri Antolojisi*. Erzurum: Yakutiye Yayıncılık, 2001.

Atılgan, H. *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Anı Yayıncılık, 2006.

Bolayır, F. *Belirli Gün ve Haftalar*. İstanbul: Parıltı Yayıncılık, 2010.

Güngördü, E. *İlköğretimde Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Ankara: Nobel Yayınları, 2001.

Koyuncu, M. *İstiklâl Marşının Kabulü ve Mehmet Âkif Ersoy'u Anma Günü, Belirli Gün ve Haftalar*. Ankara: Yıldırım Yayınları, 2007.

MEB. *İlkokul Hayat Bilgisi Dersi (1, 2 ve 3. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 2018.

Özdemir, M. *Hayat Bilgisi Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık, 1998.

Özyürek, A. *Ev ve Sınıf Etkinlikleri Antolojisi*. Erzurum: Yakutiye Yayıncılık, 2001.

Sönmez, V. *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*. Ankara: Anı Yayıncılık, 2003.

Şatıroğlu, A. V. *Belirli Gün ve Haftalar*. İstanbul: Parıltı Yayıncılık, 2010.

Şen, H. *Belirli Gün ve Haftalar*. İstanbul: Yakamoz Yayıncılık, 2006.

Şimşek, İ. *Belirli Gün ve Haftalar*. İstanbul: Pırıltı Yayınalık, 2010.

TDK. *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2011.

TDK. *Yazım Kılavuzu*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2012.

GÖRSEL KAYNAKÇA

Kitap kapağı	Görsel	Görsel tasarım uzmanı
10. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
11. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
12.-13. sayfa	Ünite kapağı	Görsel tasarım uzmanı
14. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (26819320)
	2. görsel	tr.123rf.com (26819320)
15. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (30338842)
	2. görsel	tr.123rf.com (30338842)
	3. görsel	tr.123rf.com (30338842)
	4. görsel	tr.123rf.com (30338842)
17. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (18716750)
	2. görsel	tr.123rf.com (37538174)
	3. görsel	tr.123rf.com (22731614)
	4. görsel	tr.123rf.com (14315260)
	5. görsel	tr.123rf.com (584097502)
20. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (20754199)
	2. görsel	tr.123rf.com (30338849)
	3. görsel	tr.123rf.com (37423583)
	4. görsel	tr.123rf.com (34140414)
	5. görsel	tr.123rf.com (41109188)
	6. görsel	tr.123rf.com (83943067)
23. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
26. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
28. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (37538636)
	2. görsel	tr.123rf.com (46911388)
	3. görsel	tr.123rf.com (81812918)
30. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
31. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
32. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
33. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	3. görsel	tr.123rf.com (13131715)
34. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı

GÖRSEL KAYNAKÇA

36. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	tr.123rf.com (15869617)
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	4. görsel	Görsel tasarım uzmanı
37. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
38. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	3. görsel	tr.123rf.com (46911405)
39. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (13516583)
42. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
43. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı
46. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (27657243)
	2. görsel	tr.123rf.com (45089069)
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı
49. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
51. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (32059258)
53. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı, shutterstock.com (505576972, 1136596634, 1205236333, 1500122435)
59. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
60. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (12103997)
61. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
63. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
64.-65. sayfa	Ünite kapağı	Görsel tasarım uzmanı
66. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
68. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
69. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
71. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
72. sayfa	1. görsel	http://ibb.gov.tr/sites/SaglikVeSosyalHizmetler/haberler/Pages/Haber.aspx?hid=461 (Erişim tarihi:08.08.2018, erişim saati:13.54)
75. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
76. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (34099884)
	2. görsel	tr.123rf.com (34099884)

GÖRSEL KAYNAKÇA

	3. görsel	tr.123rf.com (34099884)
78. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (13516371)
	2. görsel	tr.123rf.com (51403807)
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	4. görsel	Görsel tasarım uzmanı
82. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
85. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı
87. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	4. görsel	Görsel tasarım uzmanı
89. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (20727635)
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı
92. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (85536962)
	2. görsel	tr.123rf.com (85536962)
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	4. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	5. görsel	tr.123rf.com (85536962)
	6. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	7. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	8. görsel	tr.123rf.com (85536962)
96. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	tr.123rf.com (16174405)
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	4. görsel	tr.123rf.com (60012840)
106.-107. sayfa	Ünite kapağı	Görsel tasarım uzmanı
108. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (82606708)
	2. görsel	tr.123rf.com (82606708)
	3. görsel	tr.123rf.com (82606708)
	4. görsel	tr.123rf.com (82626976)
109. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	tr.123rf.com (82626976)

GÖRSEL KAYNAKÇA

112. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı
113. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
116. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (17338232)
	2. görsel	tr.123rf.com (13131719)
	3. görsel	tr.123rf.com (38707542)
	4. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	5. görsel	tr.123rf.com (30338502)
	6. görsel	tr.123rf.com (30598750)
119. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (13541749)
	2. görsel	tr.123rf.com (61462488)
	3. görsel	tr.123rf.com (64604885)
	4. görsel	tr.123rf.com (6720076)
121. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (53261058)
123. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	3. görsel	tr.123rf.com (42520297)
	4. görsel	tr.123rf.com (34129378)
124. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (25521793)
	2. görsel	tr.123rf.com (46676591)
	3. görsel	tr.123rf.com (48902059)
	4. görsel	Görsel tasarım uzmanı
125. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
126. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (28151665)
	2. görsel	tr.123rf.com (3536828)
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	4. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	5. görsel	Görsel tasarım uzmanı
128. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
131. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (38994971)
132. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (53980107)
	2. görsel	tr.123rf.com (53980101)
	3. görsel	tr.123rf.com (53980107)
	4. görsel	tr.123rf.com (53980101)

GÖRSEL KAYNAKÇA

140.-141. sayfa	Ünite kapağı	Görsel tasarım uzmanı
142. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (22604728)
	2. görsel	tr.123rf.com (30128487)
	3. görsel	tr.123rf.com (34356666)
	4. görsel	tr.123rf.com (24338129)
	5. görsel	tr.123rf.com (30322499)
	6. görsel	tr.123rf.com (67937574)
	7. görsel	tr.123rf.com (33621543)
	8. görsel	tr.123rf.com (49113547)
	9. görsel	tr.123rf.com (68084151)
	10. görsel	tr.123rf.com (83452200)
	11. görsel	tr.123rf.com (50562764)
	12. görsel	tr.123rf.com (62799476)
143. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	http://www.marmaray.gov.tr/galeri/FotoGaleri#prettyPhoto[14]/16/ (Erişim tarihi: 08.12.2017, erişim saati: 15.21)
	3. görsel	tr.123rf.com (73194305)
	4. görsel	tr.123rf.com (35911962)
144. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (38898043)
	2. görsel	tr.123rf.com (38898043)
	3. görsel	tr.123rf.com (28460660)
	4. görsel	tr.123rf.com (38898043)
	5. görsel	tr.123rf.com (38898043)
146. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	4. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	5. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	6. görsel	Görsel tasarım uzmanı
150. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	tr.123rf.com (78421127)
152. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı

GÖRSEL KAYNAKÇA

153. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (31278133)
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	3. görsel	tr.123rf.com (62973143)
155. sayfa	1. görsel	https://balikesir.afad.gov.tr/tr/17590/Il-Mudurlugumuze-Yeni-Arama-Kurtarma-Araci (Erişim tarihi: 09.12.2017, erişim saati: 11.54)
	2. görsel	tr.123rf.com (33318882)
	3. görsel	http://eydb.aile.gov.tr/data/5435338b369dc31d48e42efd/untitled1.ai (Erişim tarihi: 08.12.2017, erişim saati: 13.08)
	4. görsel	http://www.acilafet.gov.tr/TR,4492/kara-ambulansi.html (Erişim tarihi: 09.12.2017, erişim saati: 12.46)
	5. görsel	tr.123rf.com (82388422)
	6. görsel	tr.123rf.com (84460414)
157. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (25165024)
	2. görsel	tr.123rf.com (18957031)
	3. görsel	tr.123rf.com (16901379)
	4. görsel	tr.123rf.com (13703858)
	5. görsel	tr.123rf.com (17818884)
	6. görsel	tr.123rf.com (25165024)
158. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
160. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı, shutterstock.com (445912552)
162. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
165. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
167. sayfa	2. görsel	https://ekremtokrsh.saglik.gov.tr//TR,131116/1-7-mart-yesilay-haftasi.html (Erişim tarihi: 26.04.2019, erişim saati:14:20)
170.-171. sayfa	Ünite kapağı	Görsel tasarım uzmanı
172. sayfa	1. görsel	www.shutterstock.com (152673218) (01.02.2018 tarihinde telifi ödenerek kullanılmıştır.)
173. sayfa	1. görsel	www.shutterstock.com (752412832) (01.02.2018 tarihinde telifi ödenerek kullanılmıştır.)
	2. görsel	tr.123rf.com (23935765)

GÖRSEL KAYNAKÇA

174. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	2. görsel	Görsel tasarım uzmanı
177. sayfa	1. görsel	http://aregem.kulturturizm.gov.tr/hukuk/TR-12228/mehmet-akif-ersoy-yili-etkinlikleri.html (Erişim tarihi: 29.04.2019, erişim saati: 22.07
	2. görsel	http://bolge5.ormansu.gov.tr/5bolge/Libraries/resimli_haber/19.sflb.ashx. (Erişim tarihi: 10.12.2017, erişim saati: 01.34)
178. sayfa	1. görsel	http://gsb.gov.tr/HaberDetaylari/1/1/76565/bakan-cagatay-kilictan-mehmet-akif-ersoyu-anma-mesaji.aspx (Erişim tarihi: 10.12.2017, erişim saati: 02.42)
180. sayfa	1. görsel	http://www.atam.gov.tr/fotograflar/ataturk-portreleri (Erişim tarihi: 10.12.2017, erişim saati: 12.01)
181. sayfa	1. görsel	http://ataturk.istanbul.gov.tr/GalleryLibrary/8.jpg. (Erişim tarihi: 10.12.2017, erişim saati: 11.31)
183. sayfa	1. görsel	https://gaziantep.meb.gov.tr/www/30-agustos-zafer-bayrami-15-temmuz-demokrasi-meydaninda-kutlandi/icerik/1684 (Erişim tarihi: 10.12.2017, erişim saati: 12.25)
	2. görsel	http://www.dosemealti.bel.tr/tr/m/haberler/dosemealtinda-muhtesem-23-nisan-kutlamalari.html (Erişim tarihi: 29.04.2019, erişim saati: 22.19)
184. sayfa	1. görsel	http://usak.gsb.gov.tr/HaberDetaylari/1/64610/19-mayis-ataturku-anma-gencik-ve-spor-bayrami.aspx. (Erişim tarihi: 10.12.2017, erişim saati: 13.34)
	2. görsel	http://www.istanbul.gov.tr/tr/guncel/haberler/vali-sahin-29-ekim-cumhuriyet-bayrami-torenlerine-katildi (Erişim tarihi: 10.12.2017, erişim saati: 14.20)
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı
187. sayfa	1. görsel	http://gencgonulluler.gov.tr/ilan/haydi-bayramda-el-opmeye-1 (Erişim tarihi: 12.12.2017, erişim saati: 07.55)
190. sayfa	1.-3. görsel	http://www.manisa.gov.tr/fotograflarla-manisa (Erişim tarihi: 03.02.2018, erişim saati: 14.44)
191. sayfa	1.-4. görsel	http://www.manisa.gov.tr/fotograflarla-manisa (Erişim tarihi: 03.02.2018, erişim saati: 15.24)
	5.-10. görsel	http://www.kulturportali.gov.tr/turkiye (Erişim tarihi: 15.12.2017, erişim saati: 09.03)

GÖRSEL KAYNAKÇA

192. sayfa	1-3. görsel	http://www.eskisehirkulturenvanteri.gov.tr/halkkulturudetay.aspx (Erişim tarihi: 15.12.2017, erişim saati: 08.34)
	4. görsel	http://www.sivas.gov.tr/gul-koy-ziyaretlerine-devam-ediyor (Erişim tarihi: 27.04.2019, erişim saati: 12.29)
	5. görsel	http://www.rizekulturturizm.gov.tr/TR-113098/erkek-kiyafetleri.html (Erişim tarihi: 27.04.2019, erişim saati: 12.53)
193. sayfa	6. görsel	http://www.pamukkale.gov.tr/tr/Kultur-Turizmi-Denizli/Mahallli-Giyim-Kusam (Erişim tarihi: 15.12.2017, erişim saati: 11.32)
	1. görsel	http://www.pamukkale.gov.tr/tr/Denizli-Tanitim-Brosur/Kahramanligin-Oykusu-Denizli-Zeybegi (Erişim tarihi: 15.12.2017, erişim saati: 12.12)
	2. görsel	http://www.aksaraykulturturizm.com/tr/halk-oyunlarimiz/halay_17-05-2016 (Erişim tarihi: 15.12.2017, erişim saati: 12.22)
	3. görsel	http://artvin.gsb.gov.tr/HaberDetaylari/1/12306/horon-gurup-yarismasi-duzenlemesiz-dal-tamamlandi.aspx (Erişim tarihi: 15.12.2017, erişim saati: 19.33)
	4. görsel	http://www.bolukulturturizm.gov.tr/Resim/62997,1jpg.png?0 (Erişim tarihi: 15.12.2017, erişim saati: 13.26)
	5. görsel	http://img.eba.gov.tr/728/663/a73/922/f58/a04/cf9/acb/b3e/4f0/b51/0c0/cc7/9a0/013/728663a73922f58a04cf9acbb3e4f0b510c0cc79a0013.pdf (Erişim tarihi: 15.12.2017, erişim saati: 14.54)
	6. görsel	http://www.kahramanmaraskulturturizm.gov.tr/Resim/14780,halk-oyunlarijpg.png?0 (Erişim tarihi: 15.12.2017, erişim saati: 12.56)
196. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (51222623)
199. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (24597890)
200. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (16489733)
	2. görsel	tr.123rf.com (37251369)
	3. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	4. görsel	Görsel tasarım uzmanı

GÖRSEL KAYNAKÇA

200. sayfa	5. görsel	tr.123rf.com (65161209)
	6. görsel	tr.123rf.com (48102789)
	7. görsel	tr.123rf.com (20478092)
	8. görsel	Görsel tasarım uzmanı
	9. görsel	tr.123rf.com (72851464)
	10. görsel	tr.123rf.com (35543142)
	11. görsel	http://www.tekstil.itu.edu.tr (Erişim tarihi: 28.04.2019, erişim saati: 16.15)
	12. görsel	tr.123rf.com (11366663)
208.-209. sayfa	Ünite kapağı	Görsel tasarım uzmanı
210. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (66446513)
211. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (16879287)
212. sayfa	1.-6. görsel	Görsel tasarım uzmanı
214. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (23006528)
215. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (22135724)
	2. görsel	tr.123rf.com (43346462)
217. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (11907194)
	2. görsel	tr.123rf.com (45644704)
	3. görsel	tr.123rf.com (14116783)
218. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (42699370)
	2. görsel	tr.123rf.com (57129690)
	3. görsel	tr.123rf.com (24030391)
	4. görsel	tr.123rf.com (36618720)
219. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (66656865)
221. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
222. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
224. sayfa	1. görsel	https://giresun.bel.tr/wp-content/upload (Erişim tarihi: 29.04.2019, erişim saati: 10.26)
	2. görsel	tr.123rf.com (45265078)
	3. görsel	tr.123rf.com (69459514)
	4. görsel	tr.123rf.com (83104908)
	5. görsel	tr.123rf.com (30262404)
225. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (14524009)
	2. görsel	tr.123rf.com (84333392)

GÖRSEL KAYNAKÇA

226. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (49135807)
227. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (18113853)
	2. görsel	tr.123rf.com (34256533)
	3. görsel	tr.123rf.com (66155884)
228. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (81267260)
	2. görsel	tr.123rf.com (22001058)
230. sayfa	1. görsel	http://kartepeanadolulisesi.meb.k12.tr/icerikler/sivil-savunma-tatbikati_2464945.html (Erişim tarihi:26.04.2019, erişim saati:14.40)
	2. görsel	tr.123rf.com (65024288)
	3. görsel	tr.123rf.com (71214016)
	4. görsel	tr.123rf.com (72902592)
231. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (49134908)
	2. görsel	tr.123rf.com (71349634)
	3. görsel	tr.123rf.com (4661106)
232. sayfa	1. görsel	tr.123rf.com (44265162)
	2. görsel	tr.123rf.com (49134908)
233. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
235. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
237. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı
239. sayfa	1. görsel	Görsel tasarım uzmanı

TÜRKİYE HARİTASI